

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

גְּלוּיֹן 143

פְּרֻשֵׁת זִיחֵי

שְׁנַת תשפ"ב ל"כ"ק

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

הוצאות הגליון נתנדב
ע"י אנ"ש היקרים

הרה"ח
ר' אפרים איל פעפער שליט"א

לע"נ ז' שרה
בת ר' יוסף פלטיאל ע"ה
נלב"ע ט"ז טבת תשע"ז לפ"ק

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

לחיות
באור הפרשה

עם תורה
דעתיקא סתימאה

דערתיידא
לארנגלייא
לערתייד-לבא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האזרות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיְחִי

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה"
(בראשית מז, כח)

וְהַכֹּל עַל-יְדֵי שְׂבִיבָתָם הַגְּדוֹל מְהַפְּכִין
הַיְגוֹן-וְאֲנָחָה לְשִׂמְחָה, שְׂזָה עֵקֶר
בְּחִינַת הַבְּרוּר מֵהִיכַל-הַתְּמוּרוֹת.

א.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, נא)

"וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה
שָׁנָה" (בראשית מז, כח), מְבַאֵר בְּדַבְּרֵי
רַז"ל (בראשית-רבה צו, ה; זהר ויחי רטז): "שְׂאוֹתָן
שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיוּ עֵקֶר יָמֵי חַיָּיו, שְׂחֵי
בְשִׂמְחָה וְנַחַת".

וְלִכְאוּרָה תְּמוּנָה הַדְּבָר: שְׂבִיבָתָהּ יוֹשֵׁב
בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - לֹא יֵשֵׁב
בְּשִׁלּוּהוּ; וּבְאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׂחֵי מְקוֹם טָמֵא,
שְׂזָז הַתְּחִיל גְּלוּת מִצְרַיִם שְׂמַרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
- שֶׁם דִּיקָא יֵשֵׁב בְּשִׁלּוּהוּ?

אֲדָּ כַּל-זֶה הוּא עֲנִין (ישעיה לז, י): "שְׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה יִשְׂיִגוּ" וְכוּ' (המבאר בלקוטי-
מוהר"ן ח"ב כג): "שְׂעֵקֶר שְׂלֵמוֹת הַשִּׂמְחָה בּוֹ
יִתְבַרֵךְ, שְׂזָה עֵקֶר הַחַיּוֹת - הוּא כְּשִׂמְחָתָן
לְחַטֵּף אֶת הַיְגוֹן-וְאֲנָחָה לְהַפְּכוֹ לְשִׂמְחָה".

שְׂהַכְרַח יַעֲקֹב אֲבִינוּ וּבְנָיו הַקְּדוֹשִׁים, כָּלֵל
קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל - שְׂיִרְדוּ בְּלֵם
לְמִצְרַיִם, וְשֶׁם דִּיקָא חֵי יַעֲקֹב בְּשִׂמְחָה
וְשִׁלּוּהוּ.

כִּי אִזּוּ הַשִּׁיג בְּשִׂלְמוֹת: שְׂגִמְרָה הַגְּאֻלָּה
הַאֲחֻרוֹנָה, יִהְיֶה דִיקָא עַל-יְדֵי שְׂיִוְרָדִין
הַצְּדִיקִים לְעַמְקֵי עַמְקֵי 'הִיכַל-הַתְּמוּרוֹת',
בְּחִינַת 'מִצְרַיִם', וְ"כֹל הַגְּלוּת שְׂנִקְרָאִים עַל-
שֶׁם מִצְרַיִם" (בראשית-רבה טז, ד), וּמְבַרְרִים
הַקְּדֻשָּׁה מְשֶׁם דִּיקָא.

"וַיְקַרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת, וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף
וְגו', אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם" (בראשית מז, כט)

ב.

(ח"ב עט - ראשי-פרקים' של רבנו ז"ל)

"וַיִּקְרְבוּ יָמֵי יִשְׂרָאֵל לָמוֹת" (בראשית מז,
כט) - הַתְּאַחֲדוֹת הַזְּמַן. "לָמוֹת"
- זֶה: "בְּצֹר לָךְ וְכוּ' בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (דברים ד,
ל - וְאוֹלֵי גַם מְרַמֵּז עַל הַפְּסוּק כָּאן בְּפִרְשַׁת וַיְחִי: "הַאֲסַפּוּ
וְאֲגִידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים".
בראשית מט, א). "וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף" (שם) -
'תְּשׁוּבָה', "שְׂאֵר יֵשׁוּב בְּנֵךְ" (ישעיה ז, ג).
"הַטְּמִין חֲרַפְתִּי" (על-פי בראשית ל, כג: "אֲסַף
אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתִּי"). "אֵל תִּקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם"
(בראשית מז, כט) - בְּ"מִצְרַיִם הַגְּרוֹן" (שְׂעֵר-הַפְּנוּת,
פְּסַח), בְּשַׁעַת בְּחִינַת "בְּצֹר לָךְ". (עֵין בְּפָנִים בְּאוֹר
מוֹהֲרַנ"ת ז"ל עַל הַרְאֵשִׁי-פְּרָקִים שֶׁל הַפְּרָשִׁיּוֹת 'תּוֹלְדוֹת
'[יציא]).

"וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף" (בראשית מז, כט)

"לְמִי שְׂהִיָּה יִכְלַת בִּידוֹ לְעֵשׂוֹת" (רש"י)

"לְפִי שְׂהִשְׁעָה מִסוּרָה לוֹ" (בראשית-רבה צו, ה)

ג.

(ספר-המדות, הַצְּלָחָה ח"ב ב; כְּבוֹד ח"ב ד)

צְרִיף לְכַבֵּד לָזֶה שְׂהַשְׁעָה מְשַׁחֲקֵת לוֹ.
[הַרְבַּ מְשַׁעֲהֵרִין ז"ל צִין לְמִדְרַש הַנ"ל].

"וַיִּקְרָא לְבָנָו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לּוֹ וְגו', שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי" (בראשית מז, כט)

ד.

(ח"א לא, ה)

יש שני בחינות ברית: א) בחינות 'אברהם'. ב) בחינות 'אליעזר'.

א) 'אברהם' הוא 'ברית-עלאה' וכו'. ב) 'אליעזר' הוא 'ברית-תתאה' וכו'.

והוא 'תחת ברית עלאה', בבחינות: "שים נא ידך תחת ירכי" וכו'.

(הפננה הוא לפרשת חיי-שרה, בראשית כד, ב: שאליעזר ברית-תתאה, נכלל ב'אברהם ברית-עלאה').

ובכל-מקום שמוזכר 'צדיק', גם 'ברית תתאה' נכלל בו, כי ה'תחתון' נכלל ב'עליון', בבחינת: "ידך תחת ירכי".

"וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמֶּטֶה" (בראשית מז, לא)

"מבאן אמרו (שפת יב: נדרים מ.): שהשכינה למעלה מראשותיו של חולה". (רש"י)

ה.

(ח"ב כד)

בשיש קלקול ופגם בהשמחה, על-ידי זה באין 'חולאת' וכו'. וכפי 'קלקול השמחה והנגון', בן בא 'חולאת'.

וגם חכמי הרופאים האריכו בזה: "שכל החולאת על-ידי מרה-שחרה ועצבות! - והשמחה הוא רפואה גדולה!"

ולעתיד תתגדל השמחה מאד! - ועל-בן אמרו רז"ל (ירושלמי מגלה פ"ב ה"ד; מועד-קטן פ"ג ה"ג; ויקרא-רבה יא): "עתיד הקדוש-

ברוך-הוא להיות ראש חולה לצדיקים לעתיד-לבוא". דהינו: "שיעשה מחול לצדיקים" (תענית לא.).

והוא יתברך יהיה "ראש חולה" [ראש המחול, כמבאר להלן] - כי "שכינה למעלה מראשותיו של חולה", כמו שדרשו רז"ל (שפת יב: נדרים מ.), שנאמר (תהלים מא, ד): "ה' יסעדנו על ערש דוי".

כי אין להחולה שום חיות, רק השכינה מחיה אותו. ולעתיד על-ידי ה'שמחה', יתקן כל החולאת, ואז יהיה השם-יתברך 'ראש חולה', דהינו: 'ראש המחול', כי ה'שמחה' היא בחינת 'תקון החולה' כנ"ל.

ובשביל-זה נקראין ה'שמחה' ו'ה'רפואה': 'חולה' כנ"ל - כי הם 'תקון החולאת'.

"וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה" (בראשית מז, א) - מצות 'בקור-חולים' -

ו.

(ספר-המדות, מצות 'בקור-חולים')

א] בזכות 'בקור-חולים', אין מת מתוך יסורין (המתקת-דין קח).

ב] על-ידי 'בקור-חולים', נצול מ'יצר-הרע' (הרהורים מא).

ג] על-ידי 'בקור-חולים', הכל מתכבדין בו (כבוד כח).

"וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר, הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ, וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמִּטָּה" (בראשית מ.ב.)
- הענין ל'התחזק את עצמו' -

"על המטה" - ב' במסכת. "וישב על המטה"
 (בראשית מ.ב.). **"והמן נפל על המטה"** (אסתר ז.ח)
 - שיה' צדיקים' אפילו בשהן חלשים מתחזקים,
 שגאמר: **"ויתחזק ישראל וישב על המטה"**.
 וה'רשעים' אפילו בתקפן הן גופלין, שגאמר:
"והמן נפל על המטה". (בעל-הטורים)

ח.

(ח"ב מח)

כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם, אִזִּי הַדָּרָה:
שְׁמֵרָאִין לוֹ ה'הִתְרַחֲקוּת'! -
 וְנִדְמָה לוֹ: שְׁמֵרְחִיקִין אוֹתוֹ מִלְּמַעְלָה! וְאִין
 מְנִיחִין אוֹתוֹ כֹּל לְכַנֵּס לְעִבּוּדֵי-הַשֵּׁם!
**וּבִאֲמַת: כָּל ה'הִתְרַחֲקוּת' - הוּא רַק כְּלוֹ
 הַתְּקַרְבוּת'.**

**וְצָרִיךְ ה'הִתְחַזְקוּת גְּדוֹל' מְאֹד מְאֹד: לְבָלִי
 לְכָל בְּדַעְתּוֹ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, כְּשֶׁרוֹאֶה:
 שְׁעוֹבְרִים בְּמָה וְכַמָּה יָמִים וְשָׁנִים שְׁמַתִּיגַע
 בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת בְּשִׁבִיל עִבּוּדֵי-הַשֵּׁם! -
 וְעַדִּין הוּא רְחוּק מְאֹד, וְלֹא הִתְחִיל כֹּל לְכַנֵּס
 לְשַׁעֲרֵי-הַקֶּדְשָׁה, כִּי הוּא מְלֹא עֲדִין, עֲבִיּוֹת
 וְגִשְׁמִיּוֹת וְהִרְהוּרִים וּבְלָבוּלִים גְּדוֹלִים!**

**וְכָל-מָה שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת בְּעִבּוּדֵי-
 הַשֵּׁם אִיזָה דָּבָר שְׁבִקְדָשָׁה, אִין
 מְנִיחִין אוֹתוֹ! - וְנִדְמָה לוֹ: כְּאִלוֹ אִין הַשֵּׁם-
 יִתְבָּרַךְ מְסַתְּבֵל עָלָיו כֹּל! וְאִין רוֹצֵה כֹּל לְ
 בְּעִבּוּדָתוֹ!**

**מִחֲמַת שְׁרוּאָה: שֶׁהוּא צוֹעֵק בְּכָל-פַּעַם
 וּמִתְחַנֵּן וּמִתְנַפֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ:
 "שִׁיעֲזַרְהוּ בְּעִבּוּדָתוֹ!" - וְאִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין
 הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד.**

**עַל-כֵּן נִדְמָה לוֹ: "כְּאִלוֹ אִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
 מְסַתְּבֵל עָלָיו כֹּל, וְאִין פּוֹנֵה אֵלָיו
 כֹּל - כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אִין רוֹצֵה בּוֹ כֹּל!"**

ז.

(ח"א ז, בסוף; ספר המדות, סגלה ח"ב יא)

סְגָלָה ל'חולָה', לְהִסְתַּכֵּל עַל ה'צִיצִית'.

**וְהַסוּד, בְּפֶסוּק (בראשית מ.ב.): "הִנֵּה בְנֵךְ
 יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - כִּי כָּל אִלוֹ
 הַתְּבוֹת מְרַמְזִין עַל ה'צִיצִית, דְּהֵינּוּ: 'מִנְיָן
 הַחוּטִין וְהַחֲלִיּוֹת וְהַקְּשָׁרִים' (פְּרִי-עֵץ-חַיִּים,
 שַׁעַר ה'צִיצִית פ"ד).**

**וְזֶהוּ: "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - דְּהֵינּוּ
 בְּחִינַת 'צִיצִית' - עַל-יְדֵי-זֶה:
 "וַיִּתְחַזַּק יִשְׂרָאֵל" (בראשית שם).**

**[פְּרִי-עֵץ-חַיִּים שָׁם: הִנֵּה ה'צִיצִית' צָרִיךְ שִׁיחָא בָּהּ: -
 חֲלִיּוֹת, קְשָׁרִים, כְּרִיכוּת, וְסִימָנִם: 'חַק"ד'.**

**עַם ח"י חֲלִיּוֹת, עַם הַקְּשָׁרִים, וְד' כְּנָפוֹת - גִּימְטְרִיא
 'כְּנ"ף'.**

**כִּי כָּל 'כְּנָף' י"ג חֲלִיּוֹת, וְחֲמֵשָׁה 'קְשָׁרִים' - הָרִי ח"י. וְזֶה
 סוּד 'כְּנָף' - רְצָח-לוֹמֵר: כְּמִנְיָן 'כְּנ"ף' י"ג בֵּין הַכָּל. וְזֶהוּ
 דָּרָךְ כֹּל.**

**אֲבָל דָּרָךְ פָּרְט: בְּכָל 'כְּנָף', ט"ל כְּרִיכוּת. ד' פְּעָמִים ט"ל
 כְּרִיכוּת, הֵם קנ"ו, כְּמִסְפַּר 'יוס"ף'. וְס' גּוֹדְלִים י"ג בְּכָל
 הַכְּנָפוֹת - כִּי ג' קֶשֶׁר אֲגוּדֵל בְּכָל כְּנָף, וִי"ב גּוֹדְלִים בְּכָל
 צִיצִית, שְׁלִישׁ גְּדִיל, וְב' שְׁלִישֵׁי עָנָף, הָרִי ט"ו בְּכָל כְּנָף, וְד'
 פְּעָמִים ט"ו הֵם ס'.**

**וְזֶה סוּד (בראשית מ.ב.): "הִנֵּה בְנֵךְ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ" - כְּמִנְיָן
 'הֵנ"ה' - גּוֹדְלִים. וְכְּמִנְיָן 'כְּנ"ף' - חֲלִיּוֹת וְקְשָׁרִים, וְ'יוס"ף'
 - חֲשִׁבוֹן כָּל (בְּמִצְוֵי-שְׁמוּרִים כְּתָב: הָרִי ב"ן חֲלִיּוֹת וְכ' קְשָׁרִים בְּכָל
 הַכְּנָפוֹת, הָרִי כְּמִנְיָן בְּנ"ף) הַכְּרִיכוּת יַחַד, ט"ל בְּכָל כְּנָף,
 וְהַחוּטִין הֵם ל"ב וְהֵם שְׁזוּרִין, הָרִי ס"ד, כְּמִנְיָן: "בָּא
 אֵלֶיךָ". וְהַכָּל רְמָזֵי ל'יַעֲקֹב'. (עֲנִי-שֵׁם עוֹד).**

הן על כל אלה וכיוצא בזה: צריך
'התחזקות גדול', לחזק עצמו מאד
מאד, ולבלי להסתפל על-כף-זה כלל! - כי
באמת כל ה'התרחקות' הוא רק בלוי
'התקרבות' פנ"ל. וכל הפנ"ל עבר על כל
הצדיקים וכו' וכו'.

והכלל: אהובי אחי: חזק ואמץ מאד!
ואחז עצמך בכל הפחות לשאר
קיים בעבודתך! ואל תחוש ואל תסתפל כלל
על כל הפנ"ל, או כיוצא בזה!

ואם אתה רחוק מאד מאד ממנו יתברך,
ונדמה לך: שאתה פוגם בכל שעה
ממש נגדו יתברך!

עם-כף-זה - בנגד זה תדע: שאיש כזה
שהוא מגשם כל-כף - כל
תנועה ותנועה שמנתק עצמו מעט מעט מן
גשמיותו ופונה להשם-יתברך - היא גדולה
ויקרה מאד מאד.

ואפלו 'נקודה קטנה' מאד שהוא נעתק
מגשמיותו אליו יתברך - הוא רץ
בזה כמה וכמה אלפים פרסאות בעולמות
עליונים וכו' וכו'.

אח-על-פי-כן עליו לעשות את שלו,
לעשות מה שיוכל
בעבודת-השם, ואל יניח עצמו לפל לגמרי
חס-ושלום!

כי כל אלו הנפילות והירידות והבלבולים
וכיוצא בזה - צריכים בהכרח לעבר
בהם קדם שנכנסין ב'שערי-הקדשה' וכו'.
על-כן צריך אז 'התחזקות גדול' נגד ה'פעל-
דבר'.

ושמענו מ'צדיק אמת' שאמר: שאלו
היה אומר לו אחד, יהיה מי
שיהיה, בעת שעסק בעבודת-השם
בתחלתו: "אחי, חזק ואחז עצמך!" -
הייתי רץ ומזדרז מאד בעבודתו יתברך! -
כי גם עליו עבר כל הפנ"ל, ולא היה שומע
'שום התחזקות' משום אדם.

על-כן מי שרוצה לכנס בעבודת-השם -
יזכר זאת היטב. וחזק עצמך מאד,
ועשה מה שתוכל בעבודת-השם. וברבות
הימים והשנים - תכנס לבטח בעזרתו יתברך
לתוך 'שערי הקדשה' - כי השם-יתברך מלא
רחמים, ורוצה בעבודתך מאד וכו' וכו'.

ומזה תבין: עד היכן אתה צריך
להתחזק, ולבלי ליאש עצמך חס-
ושלום, אף אם יהיה מה שיהיה.

והעקר להיות בשמחה תמיד. וישמח
עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על-
ידי 'מליד-שטותא', לעשות עצמו פשוטה,
ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות
ורקודים, כדי לבוא ל'שמחה', שהוא דבר
גדול מאד.

ט.

(עלים-לתרופה, או ישוב תקצד)

וכבר אמר הוא ז"ל: שאפלו לחולה
המוטל על ערש-דוי וחלוש מאד
אשר כל משכבו נהפך בחליו, אומרים לו:
שיתחזק! - לאז דין נישט אפ! מאך זיך
פרישער! [אל תניח עצמך! תתענון!] - וכיוצא
בזה.

"אל שדי נראה אלי בלזו בארץ כנען, ויברך אתי, ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך" (בראשית מח, ג-ד)

י.

כל התורות בענין השם 'שדי' שהוא 'ברית' - נמצאים בפרשת וישלח, בפסוק (בראשית לה, יא): "אני אל שדי פרה ורבה".

"ואני בבאי מפדן, מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך, בעוד נברת ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא בית לחם" (בראשית מח, ז)

דע לך: שעל-פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים. (רש"י: בראשית-רבה פב, י)

יא.

(ח"ב סז)

"על-ידי ה'בכי, מסתלק מאור העינים" (שבת קנא:), שזה בחינת 'שקיעת האור במערב'.

כי 'מערב', ראשי-תבות: "רחל מ'בכה על ב'ניה" (ירמיה לא, יד - שערה-הפסוקים ירמיה; פרי-עץ-חיים, שער תקונו-חצות פ"א; ועוד) - כי "שכינה במערב" (בבא-בבא כה.). והשכינה בוכה ומיללת כביכול על ישראל, בחינת (ירמיה שם): "רחל מבכה על בניה, מאנה להנחם על בניה כי איננו" - שהיא בוכה על צרת ישראל המפזרים בגויים ואינם על מקומם.

וזוה בחינת 'פוחל-מערבי', ששם השכינה בוכה ומיללת על 'חרבן בית-המקדש' - כי ב'מערב, שם "רחל מבכה על בניה".

ו"יש מאורי-אור" ו'מאורי-אש' (זהר בראשית כא, ויקהל רח.) - והם "זה לעמת זה" (קהלת ז, יד), שכשיש כח ל'מאורי-אור', אזי נכנעין 'מאורי-אש'. וכן להפך: שכשינכנעין ונסתלקין 'מאורי-אור' חס-ושלום, אזי מתגברין 'מאורי-אש'.

וזוה בחינת 'חרבן בית-המקדש' - בחינת (איכה א, יג): "ממרום שלח אש בעצמתי" - כי נתגברו 'מאורי-אש', על-ידי שנסתלקו 'מאורי-אור', בבחינת: "רחל מבכה על בניה" (ירמיה לא, יד).

כי הבכיה שהשכינה בוכה ומיללת כביכול על ישראל, הוא בחינת 'הסתלקות מאורי-אור'. ואזי מתגברין חס-ושלום 'מאורי-אש', בחינת: "ממרום שלח אש".

וזוה בחינת (זהר משפטים צה.): "עולמתא שפירתא דלית לה עינין".

כי "רחל היתה יפת-תאר ויפת-מראה" (בראשית כט, יז). ועל-כן עקר ה'הולדה' של ה'צדיק', שהוא בחינת 'וסף', שהיה 'יפת-תאר ויפת-מראה' (שם לט, ו), בחינת ה'פאר והיפי של העולם' - הוא מ'רחל'.

אבל עכשו בגלות אחר החרבן, היא בבחינת: "רחל מבכה על בניה" - ועל-כן היא בחינת: "עולמתא שפירתא דלית לה עינין" - כי 'מאור עינים, נסתלקין על-ידי הבכי'.

ועל-כן תִּכְּף נְתַרְצָה יַעֲקֹב, וַאֲמַר: "קָחֶם נָא אֵלַי וְאַבְרָכֶם".

וְזָהוּ (הושע יא, ג): "וְאַנְכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם", שֶׁנֶּאֱמַר עַל עֲנָן זֶה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם. וְזָהוּ: "וְאַנְכִי תִרְגַּלְתִּי לְאֶפְרַיִם" - שֶׁאִפְלוּ בְּשֵׁהֶם בְּבַחֲיִנַת 'רְגָלִין', בְּדִיּוּטָא-הַתְּחַתּוֹנָה - גַּם אִז 'הִרְגַּלְתִּי' רוּחִי בַּיַעֲקֹב - שִׁיתְּהַפֹּךְ דַּעְתּוֹ עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה לְבָרְכֶם, שֶׁזָּהוּ בַּחֲיִנַת הַדְּרֹךְ שֶׁל "אַזְמְרָה" וְכוּ' הַנ"ל.

וְזָהוּ (הושע שם): "קָחֶם עַל זְרוּעֹתַי" - שִׁיעֲלָה אוֹתָם מִבַּחֲיִנַת 'רְגָלִין' מ'מְדַרְגָּה-הַתְּחַתּוֹנָה', לְבַחֲיִנַת 'יָדַיִם' וְזְרוּעוֹת', שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת "אַזְמְרָה" הַנ"ל, בְּבַחֲיִנַת 'זְמֹר וְנַגִּין', שֶׁהוּא בְּבַחֲיִנַת 'יָדַיִם', בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹ אֶל־א טז, טז): "וְנַגֵּן בְּיָדוֹ וְטוֹב לָד".

וְאַנְכִי"הַ-בְּרָזֵל, שִׁיחוֹת-זְסַפּוּרִים מִרְבֵּנוּ ז"ל ד: רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: יְהוּדֵי צָרִיד לְבַקֵּשׁ מִהַשָּׁם-יִתְּבַרֵךְ: "שִׁיחֵיו לֹא הִרְבָּה בְּנִיִּם, אִיךָ שִׁיחֵיו!" - כִּי כִשְׁבָא מְשִׁיחַ וַיִּתְקַן אֶת כָּל הָעוֹלָם, יִהְיֶה תְּקוּן לְכָל הַדּוֹרוֹת עַד אָדָם הָרִאשׁוֹן.

(א יוד בעדארף בעטן: "עַר זֶאָל הָאֲבָעֵן אַ סַאךְ קִינְדֵּער, ווי אזוי זיי וועלן זיין!" - וואָרן אז מְשִׁיחַ וועט קומען, און וועט פֿאַרְרַעכְטֵן די גאַנצע וועלט, וועט זיין אַ תְּקוּן צו אַלע דורות, עד אָדָם הָרִאשׁוֹן).]

"שִׁכַּל אֶת יָדָיו" (בְּרִאשִׁית מֶח, יד)

יג.

(ח"א כד, ה)

עַקֵּר הַבְּרָכָה' שֶׁנִּשְׁפָּעִין מ'הַיָּדַיִם', הֵם 'שִׁכַּל'. וְכִשְׁבָּאִים לְמַטָּה, נַעֲשִׂים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ח, טז): "פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן".

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף, וַיֹּסֵף: "מִי אֵלֶּה". וַיֹּסֵף אֶל אָבִיו: "בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בְּזֶה, וַיֹּסֵף: "קָחֶם נָא אֵלַי וְאַבְרָכֶם" (בְּרִאשִׁית מֶח, ח-ט)

יב.

(לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲוּמִין ו, טז)

"וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּסֵף וַיֹּסֵף מִי אֵלֶּה; וַיֹּסֵף אֶת בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בְּזֶה וְכוּ'" (בְּרִאשִׁית מֶח, ח-ט).
 "שִׁשְׂאֵל: 'מִי אֵלֶּה' שְׂאִינָם רְאוּיִים לְבָרְכָה, כִּי רָאָה רְשָׁעִים גְּדוֹלִים שִׁיִּצְאוּ מֵהֶם" (רַש"י; תַּנְחומָא וַיְחִי, ו).

וְהַשִּׁיב לוֹ יוֹסֵף: "בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בְּזֶה". וְאִתָּא בְּסִפְרִים (מְגִלַּת-עֲמֻקּוֹת, וְאַתְחַנֵּן אֲפִן קַנַח): "שֶׁהַשִּׁיב לוֹ: שֶׁבָּזָה בְּעַצְמוֹ שֶׁאֵתָה רוּאָה, יֵשׁ שָׁם גַּם-כֵּן 'נִיצוּצוֹת-קְדוּשִׁים', שֶׁבְּשִׁבְלִי-זֶה רְאוּיִים לְבָרְכָה".

כִּי בְּעֲנָן "אַזְמְרָה" לְלַמֵּד זְכוּת עַל הַכֹּל - יֵשׁ בְּזֶה כְּמָה בַּחֲיִנּוֹת בֵּין הַצְּדִיקִים, כִּי הוּא עֲבוּדָה גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ: "שֶׁאִפְלוּ גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים, לְפַעְמִים לֹא יָדְעוּ לְלַמֵּד זְכוּת כְּרִאוּי, וְהַקְפִּיד הַשָּׁם-יִתְּבַרֵךְ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בִישְׁעֵיהָ (בַּמּוֹת מֵט:), וְהוֹשַׁע וְכוּ' (פְּסָחִים פז).

וְעַל-כֵּן גַּם יַעֲקֹב אָבִינוּ קָדָם הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ, מַחְמַת שְׂרָאָה גְּדֹל הַרְשָׁעוֹת שֶׁל הַרְשָׁעִים שִׁיִּצְאוּ מֵאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה, עַל-כֵּן גַּם הוּא תֵשׁ כַּחוֹ, עַד שֶׁלֹּא יָדַע לְלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת וּלְבָרְכֶם, עַל-כֵּן שָׂאֵל: "מִי אֵלֶּה שְׂאִינָם רְאוּיִים לְבָרְכָה?"

עַד שֶׁהַשִּׁיב לוֹ יוֹסֵף: "בְּנֵי הֵם, אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹקִים בְּזֶה" - שֶׁהָרָאָה לוֹ: שֶׁגַּם בְּזֶה בְּעַצְמוֹ נִמְצָא זְכוּת, שִׁיִּגַע וּמְצָא 'נְקֻדוֹת' טוֹבוֹת, גַּם בְּהַרְשָׁעִים שִׁיִּצְאוּ מֵהֶם.

כִּי כֵן נִתְּבָרְכוּ תִּינוּקוֹת, כְּמוֹ שְׁכָתוּב
(בראשית מח, טז): "הוא יְבָרֵךְ אֶת
הַנְּעָרִים, וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אָבִי" -
שְׁעַל-יְדֵי הַתִּינוּקוֹת, נִתְּגַלּוּ הָאָבוֹת לְהִגָּן.

וְעַל-יְדֵי 'צְדָקָה דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' - תִּכְלָל
עֲצָמָה בְּאֹרֵא דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
'אֹרֵי-הַקְדוּשָׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת "הַבֵּל שָׂאִין בּוֹ
חֵטָא".

טז.

(ח"ב א, ו)

עַל-יְדֵי 'בְּנֵי יְרוּשָׁלַיִם', דְּהֵינּוּ: תִּקּוּן
שְׁלֵמוֹת ה'רְאָה שְׁפִלְב' - נִבְרָא
'מְלֶאךְ' שְׁמִשְׁפִּיעַ נְבוּאָה' לְכֹלֵי הַנְּבוּאָה'.

כִּי ה'נְבוּאָה' בָּאָה מִבְּחִינַת 'פְּרוּבִים',
בְּבְחִינַת (במדבר ז, פט): "וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל
מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים"; וְכְרוּבִים' הֵם 'אֲנָפִי
זוֹטְרִי' (זהר בראשית יח:), וְהֵם נִשְׁפָּעִים מִן
ה'מְלֶאךְ', בְּבְחִינַת (בראשית מח, טז): "הַמְּלֶאךְ
הַגָּאֵל אֶתִּי מִכָּל רָע, יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים" -
שֶׁהֵם 'אֲנָפִי זוֹטְרִי', בְּחִינַת 'פְּרוּבִים'.

וְזֶה ה'מְלֶאךְ', שָׁרְשׁוֹ מ'רְאָה' - כִּי זֶה
אוֹתִיּוֹת 'מְלֶאךְ' - רְאִישֵׁי-תְבוּת: "כִּי
אִין מ'חֲסוֹר ל'רְאִיו" - וְאִזִּי נִמְשָׁכַת
'נְבוּאָה', וְאֲפִילוֹ 'קִטְנִים' יִכּוֹלִין לְהַתְנַבְּאוֹת,
בְּבְחִינַת (יואל ג, א): "וְנִבְּאוּ בְּנִיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם".

"וְאֲנִי נִתְּתִי לָךְ שְׁכֵם אֶחָד עַל אַחֶיךָ,
אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֲמֹרִי בְּחֻרְבֵי וּבְקִשְׁתֵּי"
(בראשית מח, כב)

יז.

(ח"א ב, א-ב-ג-ד-ה)

עֵקֶר 'כְּלִי-זֵינוֹ' שֶׁל 'מְשִׁיחַ', הוּא
ה'תְּפִלָּה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'חֵטָם', כְּמוֹ

בְּכֵן: מִי שֶׁהוּא 'בְּעַל-נֶפֶשׁ' - צָרִיךְ לְכוּן
'רְצוֹנוֹ', שְׁיִמְשִׁיךְ 'בְּרַפְת שְׁכָל',
בְּבְחִינַת (בראשית מח, יד): "שְׁכָל אֶת יָדָיו",
וּבְבְחִינַת (שמות טו, יז): "מִקְדָּשׁ ה' בּוֹנְנוֹ
וְיָדִיךְ".

"הַמְּלֶאךְ הַגָּאֵל אֶתִּי מִכָּל רָע, יְבָרֵךְ אֶת
הַנְּעָרִים. וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אָבִי אַבְרָהָם
וַיִּצְחָק, וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ" (בראשית מח, טז)

יח.

(ח"א ד, בסוף)

"וַחֲזִינָן הָאִי פּוֹרָא" (בבא-בבא עג:)
יִשְׂרָאֵל' מְכַנֵּין בְּשֵׁם 'דְּגִים', כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (בראשית מח, טז): "וַיִּדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ".

טו.

(ח"א לז, ד)

כְּתוּב ב'זֶהר' (הקדמה א: - על שיר-השירים ב, יב):
"הַנְּעָנִים נִרְאוּ בְּאָרֶץ" - אֵלֶיךָ
'אָבוֹת הָעוֹלָם'.

"עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ" - כִּד אֶתָּא עַדן
לְקַצָּעָא חֵיבָא מִן עֲלָמָא.

"וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע" - דָּא קָלָא דִּינּוּקָא
דְּרַבִּיא דְּלַעֵי בְּאֹרֵיתָא, כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (שם א, יא): "תּוֹרֵי זֶהַב", וְכַתִּיב (שמות
כה, יח): "וְעִשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב" - עַל-יְדֵי
קָלָא דִּינּוּקָא דְּרַבִּיא, נִתְּגַלּוּ הָאָבוֹת בְּעוֹלָם
לְהִגָּן. [עַד-כָּאן לְשׁוֹן הַזֶּהר].

וְאִימְתִי יִתְּגַלּוּן הָאָבוֹת' בְּעוֹלָם? - עַל-
יְדֵי 'אֹרֵא דְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', וְעַל-
יְדֵי "הַבֵּל שָׂאִין בּוֹ חֵטָא" (שבת קיט:), שֶׁהִיא
בְּחִינַת "הַבֵּל פִּיָּהֶם שֶׁל תִּינוּקוֹת" (שם).

שְׁכֵתוֹב (ישעיה מו, ט): "וְתַהֲלֵתִי אֶחָטָם לְךָ" –
וּמִשָּׁם עָקַר חַיֹּתוֹ, וְכָל מַלְחָמָתוֹ שִׁיעֲשֶׂה וְכָל
הַכְּבִישוֹת שִׁיכַבֵּשׁ, הַכֹּל מִשָּׁם וְכוּ'.

וְזֶה עָקַר הַכְּלִי-זֵינוֹ, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית
מח, כב): "בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי", וּפְרָשׁ
רַש"י: "תְּפִלָּה וּבְקִשָּׁה" (וְהוּא גְמָרָא בְּבִבְא-בְתָרָא
קכג.) – וְכְמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים מד, זט): "כִּי לֹא
בְקִשְׁתִּי אֶבְטַח וְכוּ', בְּאֱלֹקִים הִלְלֵנוּ",
בְּחִינַת: "וְתַהֲלֵתִי אֶחָטָם לְךָ".

וְזֶה הַכְּלִי-זֵינוֹ – צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל-יְדֵי
בְּחִינַת 'יוֹסֵף', הֵינּוּ: 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית',
כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים מח, ד): "חֲגוּר חֶרֶבָה עַל
יָרֵךְ", וְכְמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים קלב, יא): "מִפְּרִי
בִטְנֶךָ אֲשִׁית לְכֶסֶף לְךָ" – זֶה בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ',
בְּחִינַת 'תְּפִלָּה'. "אִם יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךָ בְּרִיתִי" (שם
שם, יב), הֵינּוּ: עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יוֹסֵף'.

וְ'יוֹסֵף' שֶׁשָׁמַר אֶת הַבְּרִית – נָטַל אֶת
הַבְּכוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עֲבוּדַת-
הַתְּפִלָּה', בְּחִינּוֹת: "פִּי שָׁנִים" (דְּבָרִים כא, יז).

כִּי הַתְּפִלָּה הוּא "פִּי שָׁנִים". שָׁנִים, שִׁישׁ
בָּהֶם 'שִׁבְחוּ שֶׁל מְקוֹם' וְשִׁאלַת
צָרְכֵינוּ.

וְהוּא בְּחִינּוֹת (שָׁם קמט, ו): "וְחָרַב פִּיפִיּוֹת
בְּיָדָם", בְּחִינּוֹת 'שְׁתֵי פִיּוֹת', בְּחִינּוֹת
"פִּי שָׁנִים".

וְנָטַל מִדְּאוּבָן, עַל-יְדֵי: "שֶׁחֲלָל יְצוּעֵי
אָבִיו" (בְּרֵאשִׁית מט, ד; דְּבָרִי-הַיְמִימִים-א ה, א)
– כִּי הִיא תְלוּי בְּשְׁמִירַת-הַבְּרִית'.

וְעַל-כֵּן 'יוֹסֵף' – בְּשִׁבִיל שְׂזָכָה לְבְּחִינַת
'תְּפִלָּה', שֶׁהִיא בְּחִינַת "תַּהֲלֵתִי
אֶחָטָם", בְּחִינַת חַיּוֹת הַנִּמְשָׁךְ מִ"נוֹקְבָא"
דְּפֶרֶדְשָׁקָא" (זֶהוּר נְשֵׂא קל:) – עַל-כֵּן נִקְרָא
(בְּרֵאשִׁית מט, כב): "בֵּן פּוֹרֵת יוֹסֵף" – שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'תרפ"ו אורות'.

שֶׁהֵם שְׂבָעָה שְׁמוֹת: ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן
קס"א קנ"א קמ"ג, שְׂעוּלִים: תרפ"ו,
שְׁמִקְבֵּל מִ"נוֹקְבָא-דְּפֶרֶדְשָׁקָא", כִּי
'פֶרֶדְשָׁקָא' בְּגִימָטְרִיא תרפ"ו (עִמְקַה-מְלָךְ, שְׂעַר
שְׂבַע-תְּקוּנִים פ"א – וְעַיֵן 'שְׂעַר-הַפְּסוּקִים' פְּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב
וּפְרָשַׁת וַיְחִי; וְעוּד: בְּעֵנֶן 'פּוֹת־ר' ו'פּוֹר־ת', שְׁיִוְסָף הוּא
'פּוֹת־ר הַחֲלוּמוֹת' וְכוּ').

וְכִי שְׂזָכָה לְ'חֶרֶב' הַזֶּה – צָרִיךְ לִידַע: אִיךָ
לָלֶחֶם עִם הַ'חֶרֶב', שֶׁלֹּא יִטָּה אוֹתָהּ
לְיָמִין אוֹ לְשִׁמְאֵל, וְשִׁיחָא "קוֹלַע אֵל
הַשְּׂעָרָה וְלֹא יִחְטֵא" (לְשׁוֹר־הַפְּתוּב שׁוֹפְטִים כ, טז).

וְזֶה אִי-אֲפָשָׁר אֲלֵא עַל-יְדֵי בְּחִינּוֹת
'מְשַׁפֵּט' וְכוּ', הֵינּוּ: שְׁקוֹלַע עִם 'כְּלִי-
זֵינוֹ' אֵל הַמְּקוֹם הַצָּרִיךְ, וְאִינוֹ מְטָה לְיָמִין
וְלֹא לְשִׁמְאֵל אֲלֵא לְאֲמָצֵעַ. וְזֶה בְּחִינַת
(תְּהִלִּים קיב, ה): "יִכְלֹכַל דְּבָרֵינוּ בְּמְשַׁפֵּט".

וּבְשִׁבִיל-זֶה קִבֵּל 'יוֹסֵף' אֶת הַבְּכוֹרָה'
דְּיוֹקָא מִ'עֵקֵב', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
(בְּרֵאשִׁית מח, כב): "וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ" וְכוּ' –
"אֲנִי" דְּיוֹקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְשַׁפֵּט' [כִּי 'עֵקֵב'
הוּא מִדַּת הַתְּפָאֶרֶת' שֶׁהוּא הַמְשַׁפֵּט, כְּמִבְּאֵר בְּזֶה-רַר-
הַקְּדוּשׁ כְּמִה-פְּעָמִים].

וְזֶה (תְּהִלִּים פא, ה): "כִּי חָק לְיִשְׂרָאֵל הוּא" –
בְּחִינַת 'בְּרִית', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: "חָק
בְּשָׂארוֹ שָׁם" (שְׁבַת קלז: – בְּרַכַּת בְּרִית-מִלָּה).

"מְשַׁפֵּט לְאֱלֹקֵי יַעֲקֹב" (תְּהִלִּים שם) – הֵינּוּ:
שְׂצָרִיךְ 'יוֹסֵף', לְקַבֵּל זֹאת
הַ'חֶרֶב' מִבְּחִינַת 'מְשַׁפֵּט', כִּדִּי שִׁי"יכְלֹכַל
דְּבָרֵינוּ בְּמְשַׁפֵּט".

וְעַל-יְדֵי 'צָדְקָה', אוֹחֲזִין בְּמִדַּת הַמְשַׁפֵּט'
וְכוּ' – כִּי 'צָדְקָה' הוּא עַל-יְדֵי
'מְשַׁפֵּט', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים עה, ח): "אֱלֹקִים
שִׁפֵּט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים" – "שְׁמוֹרִישׁ לְזֶה,

ומעשיר לזה" (שמות רבה לא, יד; במדבר רבה כב, ז). וכשנותן 'צדקה' - הוא בבחינת: "זה ישפיל", שפחסר ממונו. "זה ירים", שמעשיר לעני. נמצא: שאוחז על-ידי-זה במדת 'משפט'.

וזה שאמרו חז"ל (בבא-בבא קמ"ג): "למה נתן יעקב את הבכורה ליוסף, בשביל שכלכל אותו. משל לבעל-הבית שגדל יתום בתוך ביתו וכו'" - כמו שכתוב (בראשית מז, יב): "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו לחם לפי הטף".

ועל-ידי ה'צדקה' שעשה - נתן לו 'יעקב' שהוא בחינת 'משפט': את ה'בכורה' שהוא בחינת 'תפלה' - כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם" - "אני" דיקא, שהוא בחינת 'משפט'.

ועקר של ה'מחשבות-זרות', הם על-ידי 'קלקול המשפט' - כי 'משפט' הוא בחינת 'עינין' וכו', ועל-ידי 'קלקול משפט', בא קלקול ל'עינין' וכו', זה בחינת 'מחשבות-זרות' שבתפלה, שהם (תקוני-זהר נ:): "עננין דמכסין על עינין, כמו שכתוב (איכה ג, מד): 'סבותה בענן לך מעבור תפלה'".

ולעתיד שיתקן בחינת 'משפט' וכו' - אזי יתעבר עננין דמכסין על עינא, כמו שכתוב (ישעיה נב, ח): "כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון".

ובשביל-זה נקרא 'יוסף' (בראשית מט, כב): "בן פרת עלי עין".

יח.

(ח"א ט, ב)

'יעקב' שהוא כלול כל ה'שנים-עשר שבטים', והיה יודע כל מטה

ומטה בשרשו - בשביל-זה פתיב בה (בראשית מט, לג): "ויאסף יעקב רגליו אל המטה".

"רגליו" - זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (תהלים פה, יד): "צדק לפניו יהלך".

הינו: שהיה מאסף כל התפלות, כל אחת לשרשה.

גם היה כח בידו לתן חלק מחלקי עולם ל'יוסף', כמו שכתוב (בראשית מח, כב):

"ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך וכו' - כי על-ידי תפלתו היה משפיע חיות לכל שלשה חלקי עולם, שהם: א) עולם השפל. ב) עולם הכוכבים. ג) עולם המלאכים. (רמב"ם הלכות יסודי-התורה ב, ג; רבנו בחיי בראשית ב, א).

וזה: 'שכ"ם': ש'פל, כ'זכב, מ'לאף - כי כל-זה זכה על-ידי 'תפלתו', כמו שכתוב (שם): "אשר לקחתי מיד וכו', בתפלתי ובקשתי" [על-פי רש"י על "בחרבי ובקשתי"].

יט.

(ח"א ט, ד)

"אתלויין בהדן ההוא טיעא, ושקיל עפרא ומורח" (בבא-בבא עג:).

"ואתלויין בהדן ההוא טיעא" - שקשרנו עצמנו עם 'צדיק-הדור' שהוא בחינת 'משיח', 'כלליות התפלה' (עין בפנים ענין 'ההוא טיעא' שמרמז ל'צדיק-הדור').

"עפרא" - זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ב): "יתן פעפר חרביו".

ו'חרב' זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "בחרבי ובקשתי".

"ומורח" - כי יש לו כח הזה להרית, על-ידי שהוא כלול כל התפלות,

וכתיב (ישעיה מח, ט): "ותהלתי אחטם לך".

נ.

(ח"א מב)

'אותיות-התפלה' היא ה'שכינה', כמו שכתוב (תהלים נא, יז): 'אדני שפתי תפתח' - ש'ה'דבור' הוא שם 'אדני'. ונקרא: 'קשת', כמו שפרש רש"י (בראשית מח, כב): 'בחרבי ובקשתי' - לשון 'תפלה'.

"האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט, א)

"בקש לגלות את הקוץ, ונסתלקה ממנו שכינה" (רש"י: בראשית-דב"ה צט, ה)

נא.

(ח"ב עט)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מז, כט): "ויקרבו ימי ישראל למות". [עין בפנים בסוף התורה, באורו של מוהרנ"ת על הפסוק בפרשת דברים (ה, ט): **"בצר לך וגו', באחרית הימים"**].

נב.

(חיי-מוהר"ן תקכז)

לענין ה'קצים': שיש כמה גדולים שמחשבין 'קצים', ואומרים שראוי שיבוא משיח באותו הקץ שהם אומרים, כמו שארע בזמננו שהיו אומרים על כמה פרטים שאז יבוא משיח, וכן בדורות שלפניו.

ורבנו ז"ל לא היה מסכים עליזה כלל. ואמר: שבכל-זמן שאומרים איזה קץ, אז בודאי לא יבוא משיח בשום אופן באותו הקץ שהם אומרים! - וכבר מבאר בזהר-הקדוש (זהר-חדש בראשית):

"שמקלל מאד כל המחשבי קצין", כי אין בן דוד בא אלא בהסחה-הדעת" (סנהדרין צז).

והנה עכשו אומרים העולם שיבוא משיח בשנת ת"ר, ונדמה להם שיש רמזים בזהר-הקדוש עליזה (וירא קיז).

ובאמת אז בודאי לא יבוא בשום אופן, ויכול להיות שיבוא קדם לשנת ת"ר או לאחריה, אבל בשנת ת"ר לא יבוא בשום אופן! - מאחר שהעולם מצפין לאותו הזמן.

רק "בא יבא לא יאחר" (חבקוק ב, ג) במהרה בימינו בהסחה-הדעת לגמרי! - הינו: שלא יחשבו כלל על אותו הקץ שיבוא, ופתאום יבוא במהרה בימינו אמן.

ואבני-ה-ברזל, שיחות-וספורים ממוהרנ"ת ז"ל כ: בשנת ת"ר דברו בני העולם: "שיבוא משיח בשנה זו!" - ואמר מוהרנ"ת ז"ל: "שבודאי לא יבוא בשנה זו!" - ומה שכתוב בזהר (וירא קיז): "שבשנת ת"ר יפתחון תרעי דחכמתא!" [יפתחו שערי החכמה] - הפונה: שמהיום אם יתחיל אדם דבר שבקדשה, יוכל לגמר!

וזה לשון ספר 'זהר-חי' (לחבר-הקדוש מקאמאנא זיע"א) על הזהר הנ"ל: "ואז יתפתחון תרעי דחכמתא למי שיירצה לעסק בחכמה, יהיה כמעין ממש הנובע וכו', ובכאן אינו מדבר כלל מביאות משיח, אלא מהתגלות חכמות ורזי התורה".

נג.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, י - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כ, ט' תקונגין')

"ויקרא יעקב אל בניו ויאמר: האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים" (בראשית מט, א).

אמרו רז"ל (פסחים נו): "שיעקב אבינו בקש לגלות את הקץ, ונסתלקה הימנו שכינה", אמר: שמא יש ביניכם פסול? כשם וכו'. מיד פתחו כלם ואמרו:

שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, כָּשֵׁם שְׂאִין בְּלִבָּךְ אֶלֶּא אֶחָד, כִּי אֵין בְּלִבָּנוּ אֶלֶּא אֶחָד".

הֵינּוּ: כִּי יַעֲקֹב טָעָה, שֶׁבִּתְחִלָּה סָבַר שֶׁכָּבֵר הִגִּיעַ הָעֵת לְגַלוּת לָהֶם אֶת הַקֶּץ וְנִסְתַּלְקָה הַיָּמָנוּ שְׂכִינָה, וְעַל־כֵּן סָבַר שִׁישׁ בָּהֶם אֵיזָה פְּסוּל כַּנ"ל.

כִּי־יִן שְׂאֵמְרוּ: "שִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל" וְכוּ, וְרָאָה שִׁ"כֵּל הָעֵדָה כֻּלָּם קֹדְשִׁים" (בַּמִּדְבָּר טז, ג), וְאִף־עַל־פִּי־כֵן נִסְתַּלְקָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה עַל שֶׁבָקַשׁ לְגַלוּת אֶת הַקֶּץ - אִז הַבֵּין מִיָּד: שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה בְּשׁוּם דְּבַר, וּבַפְּרָט בְּעֵינָיו הַקֶּץ הָאֲחֵרוֹן לָשׁוּב לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְשֶׁתְּהִיָּה גְּאֻלָּה שְׂלֵמָה שְׂאִין אֲחֵרִיָּה גְלוּת - שְׁזָה נֶעְלַם מִכָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים.

וְאֶפְלוּ הַצְּדִיקִים הַיּוֹדְעִים בְּזֶה קֶצֶת - "אֲסוּר לְגַלוּת, כִּי לְבִיָּה לְפֹמָה לֹא גָלִי" (סִנְהֶדְרִין צט.),

וְאִז הַבֵּין גְּדֹל הַפָּגַם שֶׁל הַדּוֹחֵק אֶת הַשְּׁעָה, אֶפְלוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים. [עֵין עוֹד בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת בְּעֵינָיו זֶה שֶׁקָּטַר אֶת הַשְּׁבָטִים, בְּגַלְל 'דְּחִיקַת הַשְּׁעָה'].

"הָאֶסְפוּ וְאִגִּידָה לָכֶם וְגו'. הַקְּבֻצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב, וְשִׁמְעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם" (בְּרֵאשִׁית מט, אֲב) - עֵנִין ה'קְבוּצָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַצְּדִיק־הָאֵמֶת -

גְּלָה לָהֶם: שֶׁעָמַד יְסוּד תְּקוּנַת־הַעֲצָה - הוּא בְּחִינַת "הַקְּבֻצוּ". הֵינּוּ: שֶׁהִיָּה אֲחֵדוּת וְאֶהְבָּה וְשִׁלּוּם בֵּין יִשְׂרָאֵל. (לְקוּטֵי־הַלְכוּת, תַּעֲנִית ד, יג)

נד.

(ח"ב ה, טו)

עַל־יְדֵי 'קְבוּצָה הַתְּלַמִּידִים אֶצֶל הָרַב' - נִתְקַבְּץ וְנִתְלַקֵּט 'הַלְקֵי הָאֱמוּנָה' (עֵינִי־שָׁם בְּאוֹת דֶּה).

וְעַל־כֵּן נִקְרָא לְמוֹד הָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים: 'יְשִׁיבָה', עַל־שֵׁם 'קְבוּצָה הַלְקֵי הָאֱמוּנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת טז, לה): "אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת", בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, ג): "שָׁכֵן אֶרֶץ וְרַעַה אֱמוּנָה", הַפֶּךְ (יְרֵמְיָה ב, ב): "אֶרֶץ לֹא זְרוּעָה", שֶׁהִיא בְּחִינַת: 'פָּגַם אֱמוּנָה'.

(כַּמְבָּאָר שָׁם בְּאוֹת א: 'סִדֵּר הַזְּרָעִים' הוּא עַל־יְדֵי 'אֱמוּנָה', בְּבִחִינַת: "אֱמוּנָה זֶה סִדֵּר זְרָעִים". שְׁבֵת לֹא. - שְׁעַל־יְדֵי 'אֱמוּנָה' נַעֲשֶׂה הַסִּדֵּר שֶׁל הַזְּרָעִים לְפִי הַזְּמַן וְהַמְּקוֹם).

כִּי הָרַב הוּא מְשַׁגֵּיחַ עַל 'הַלְקֵי הָאֱמוּנָה' שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, לְקַבְּצָם וּלְהַעֲלוֹתָם, בְּבִחִינַת (תְּהִלִּים קא, ו): "עֵינֵי בְּנֵי־אֶרֶץ, לְשֵׁבֶת עַמִּדֵי", בְּחִינַת 'יְשִׁיבָה', בְּחִינַת: "אֶרֶץ נוֹשָׁבֶת", וְכַנ"ל.

נִמְצָא: שֶׁבְּחִינַת 'אֱמוּנָה' נִתְתַּקֵּן, עַל־יְדֵי רַבֵּי עִם תְּלַמִּידִים.

גַּם נִתְחַדֵּשׁ וְנִתְתַּקֵּן ה'מַח' - כִּי 'מַח הַתְּלַמִּידִים' נִתְתַּקֵּן וְנִתְחַדֵּשׁ עַל־יְדֵי הָרַב. וְגַם 'מַח הָרַב' נִתְחַדֵּשׁ עַל־יְדֵי הַתְּלַמִּידִים, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ (תַּעֲנִית ז, מִכּוֹת י): "וּמִתְלַמִּידֵי יוֹתֵר מִכָּלם".

וְעַקֵּר זְמַן ה'קְבוּצָה' - הוּא בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֵאשִׁי', שְׂאִז הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַמַּחֲיָה' כַּנ"ל.

וְהֵם מְאִירִין וּמְחַזְּקִין זֶה אֶת זֶה. דְּהֵינּוּ: כִּי גַם בְּהָרַב עִם הַתְּלַמִּידִים כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִים, יֵשׁ כָּל בְּחִינּוֹת הַחֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים שֶׁל הַמַּח וְכוּ' (עֵינִי־שָׁם עֵינֵי ה'חֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים' בְּפִרְטִיּוֹת. וְעֵינִי־שָׁם בְּאוֹת יד, עֵינֵי ה'חֲמֻשָּׁה חוֹשִׁים' שֶׁנִּמְצָאִים בְּבִחִינַת 'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה').

נה.

(ח"ב ה, ו)

זֶה בְּחִינַת ה'קְבוּצָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. כִּי כָּל מֵה שֶׁנִּתְקַבְּצִין וְנִתְרַבֵּין בְּיוֹתֵר נִפְשׁוֹת

ישראל ביחד, נתרבה ונתגדל ביותר מאד מאד בית התפלה.

כי "שלוש אבנים, בונות ששה בתים. ארבע אבנים, בונות עשרים וארבעה בתים. חמש, מאה ועשרים בתים וכו'. עד שאין הפה יכול לדבר והלב לחשב", בְּדַאִיתָא בְּסַפְרֵי-יְצִירָה' (פ"ד מ"ב).

נמצא: שכל מה שנתוסף אבן אחת, נתרבין הבתים ביותר מאד מאד בכפלי-כפלים כנ"ל. והנפשות הם בחינת 'אבנים', בבחינת (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש" וכו'. והבתים, זה בחינת (ישעיה נב, ז): "כי ביתי בית תפלה".

נמצא: שכל מה שנתוסף ונתרבה נפש אחת לה' קבוצ של ישראל - נתרבה ונתגדל מאד 'בית התפלה' - כי עכשו כשנתוסף עוד נפש אחד לה' קבוצ - נעשין צרופים אחרים חדשים הרבה מאד מאד, כפלי-כפלים כמה וכמה פעמים, כנ"ל

ועל-כן כשנתוסף 'שכן' מישראל, כגון במקום שדרים שם יהודים - אזי נתרבה ונתגדל התפלה במאד מאד, כי נתוסף נפש אחת לה' קבוצ כנ"ל.

ועל-ידי רבוי התפלה, על-ידי-זה 'סליחת העוון', שהוא בחינת 'רפואה'.

וזה בחינת (ישעיה לג, כד): "ובל יאמר שכן חליתי" - כי על-ידי שנתוסף 'שכן', נצולין מה'חולאת'.

כי: "העם הישב בה נשוא עוון" (שם) - כי על-ידי ה'שכן' נתרבה ה'תפלה, ואזי הוא בחינת 'נשיאות עוון' כנ"ל. ועל-ידי-זה בא 'רפואה', ונתבטל ה'חולאת', כנ"ל.

נו.

(ח"ב מ)

כשאחד מישראל נתקרב להשם יתברך, ונתוסף עוד ישראל שרוצה לעבדו יתברך, וכל מה שנתוספין יותר רבים מישראל שרוצים לעבדו ולהתקרב אליו, אזי נתגדל ונתוסף יותר ה'התפארותו יתברך' שמתפאר בעמו ישראל המתקרבים אליו.

ועל-ידי-זה ה'התפארות', נעשין 'תפלין מחינ'. ומזה נעשה 'קדשת ארץ-ישראל', בחינת "אורא דארץ-ישראל מחכים" (בבא-בבא קנח:), על-ידי עיני השגחתו' (עין בפנים).

אך מי שיכול לראות זאת ה'התפארותו', שמתפאר השם יתברך בעמו ישראל - אזי הוא מקבל בחינת 'פאר' ו'מחינ', מן זאת ה'התפארותו' שרואה, ונעשין אצלו גם-כן בחינת 'תפלין', ונכנסין לפניו, ובוקעין בעינים, ואזי נעשין עיניו גם-כן בבחינת (דברים יא, יב): "עיני ה'".

ואזי בכל-מקום שהוא מסתכל ורואה, נעשה שם גם-כן בחינת: "אורא דארץ-ישראל מחכים", כי עקר 'קדשת ארץ-ישראל', הוא רק מבחינת 'עינים', על-ידי 'השגחת השם יתברך', ומחמת שמסתכל בארץ-ישראל תמיד, כמו שכתוב (דברים יא, יב): "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה".

אבל מי הוא זה שיוכל לראות את השם יתברך, שיוכל לראות התפארותו יתברך!?

אמנם מי שרואה ה'צדיק האמת' שמקרב בני-אדם לעבודתו יתברך, והוא עקר ה'התקרבות ישראל לאביהם-שבשמים',

נמצא: שהוא בעצמו ה'התפארות' שמתפאר השם יתברך בעמו, כי על־ידו כל ההתקרבות וההתפארות.

אזי מי שמסתכל בו! ועקר הדבר בעת הקבוץ! בעת שמתקבצים אליו העולם הבאים לשמע את דבר השם! וביותר, בראש־השנה - שאז הוא הקבוץ הגדול! - אזי ה'התפארות' גדול ביותר! מחמת שמתקבצים הרבה בני־אדם החפצים להתקרב אליו יתברך.

ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויפי הצדיק, כי הוא בעצמו ה'התפארות' כנ"ל.

אזי מי שמסתכל באמת בזה הצדיק־האמתי - מקבל גם־כן מן ה'התפארות' הזאת, ונעשין אצלו גם־כן בחינת 'תפלין מחין', כנ"ל. ואזי נעשין 'עיניו' גם־כן כנ"ל בבחינת "עיני ה'".

ואזי גם בכל־מקום שהוא מסתכל, נעשה גם־כן בחינת 'ארץ־ישראל', בחינת: "אזירא דארץ־ישראל מחכים", כי הוא מחכים האזיר על־ידי הסתכלותו ב'עיניו' הנ"ל, שנעשין מן ה'התפארות' כנ"ל.

וזוה פרוש (ישעיה לג, ז): "מלך בפיזו תחזינה עיניך" - הינו: כשתזכה לראות "מלך בפיזו", דהינו: הצדיק בפיזו ותפארתו, דהינו: בעת הקבוץ, שאזי הוא יפיו ותפארתו כנ"ל - על־ידי־זה: "עיניך תראינה ארץ מרחקים" (שם), בחינת 'ארץ־ישראל', בחינת "אזירא דארץ־ישראל מחכים".

כי ה'חכמה' נקרא 'מרחקים', כמו שכתוב (קהלת ז, כג): "אמרתי אהכמה והיא רחוקה".

הינו: שעל־ידי־זה שתראה הצדיק בפיזו ותפארתו - על־ידי־זה בכל מקום שתראה בעיניך, יהיה נעשה בחינת "אזירא דארץ־ישראל מחכים". וזהו: "עיניך תראינה ארץ מרחקים", כנ"ל.

נז.

(שיחות־הר"ן קנו)

ואין ספק שלא ימצא אז קבוץ כמוני היום, שנמצאים כמה בני־אדם שמתקבצים יחד, שחפצים באמת לשמע דברי־השם. ואף־על־פי שיהיה אז איזה כשרים בדור, אך יהיו מפזרים.

נח.

(חיי־מוהר"ן רה)

ועל־פי־זה (בפני התפלה, הנ"ל בתורה ח"ב ח) ראה והבן והבט: גדל השעשועים והצרופים והחדושים והתפללות היקרים ונפלאים ונוראים, הנעשים בכל עת ובכל שעה על־ידי נפשות ישראל, על־ידי הצדיק הגדול האמתי העוסק לקבץ נפשות ישראל, להכניסם ולקרבם אל הקדשה.

ודע: שיש 'אבנים' בחינת 'נפשות' שמשלכים בחוצות, בחינת (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות".

אבל כשנתוספין 'אבנים', ונעשין בתיים חדשים כנ"ל - אזי מכניסין בתוך אלו ה'בתיים' את ה'"אבני קדש" שהיו משלכין ב"ראש כל חוצות" - כי נכנסין ונאספין בתוך אלו ה'בתיים' החדשים שנעשו כנ"ל, והבן.

שָׁזָה עֵקֶר בְּחִינַת 'קִדְשַׁת הַצְּבוּר', כְּשֶׁהֵם
מְקַבְּצִים וּמְחַבְּרִים וְכַלּוּלִים נַפְשׁוֹתָם
יַחַד עַל־יְדֵי הַצַּדִּיק הַרְבִּי הָאֲמִתִּי שֶׁבְּכָל דּוֹר
וְדוֹר, שֶׁהוּא נִקְרָא 'רֹעֵה יִשְׂרָאֵל', בְּחִינַת
(יִשְׁעִיָּה מ, יא): "כְּרֹעֵה עֲדָרוֹ יִרְעָה, בְּזָרוּעוֹ
יִקְבֹץ טְלָאִים, וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלוֹת יִנְהַל".

וּמֵהַצַּדִּיקִים הַרֹעִים הָאֲמִתִּים הָאֵלּוּ
שֶׁבְּכָל דּוֹר - מְקַבְּלִים כָּל
צְבוּר וְצְבוּר, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם מֵתְקַבְּצִים
לְקָרוֹת בַּתּוֹרָה וְלַעֲסֵק בָּהּ.

אֲבָל כָּל יַחִיד וְיַחִיד, צָרִיךְ לְהַכִּין אֶת עַצְמוֹ
הַרְבֵּה לָזֶה - שִׁיזְכָּה שֶׁתִּהְיֶה נַפְשׁוֹ
נִכְלָלָת בַּתּוֹרָה הַצְּבוּר־הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁנִּכְלָלִים
יַחַד עַל־יְדֵי הַרְבִּי־הָאֲמִתִּי שֶׁבְּכָל דּוֹר.

לא.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קְרִיאַת־הַתּוֹרָה ו, כח)

"מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, וּמִסְרָהָ
לְיִהוֹשֻׁעַ, וְיִהוֹשֻׁעַ לְזִקְנִים, וְזִקְנִים
לְנָבִיאִים" וְכוּ' (אֲבוֹת פ"א מ"א) - בְּכָל דּוֹר וְדוֹר
שֶׁנִּמְשָׁכָה הַתּוֹרָה אֵלֵינוּ עַל־יָדָם, עַד הַיּוֹם
הַזֶּה - בְּכֻלָּם הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה עַל־
יְדֵי 'קְבוּץ הַיְּשִׁיבוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת' אֲצֵל רַבָּם
הָאֲמִתִּי, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִכְלָלוּ נַפְשׁוֹתָם יַחַד,
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ בְּחִינַת 'קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה'
בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

לב.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קְרִיאַת־הַתּוֹרָה ו, כח)

אֲפָלוּ מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּעַצְמוֹ, שֶׁקִּדְשָׁתוֹ
וּמַעֲלָתוֹ הִיָּתָה גְבוּהָ מְאֹד מְאֹד -
אֶחָד־עַל־פִּי־כֵן לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲלוֹת לָהּ
וְלַהֲמַשִּׁיךְ תּוֹרָה, כִּי אִם עַל־יְדֵי 'קְבוּץ
נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל' אֵלָיו, וְכִמּוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל
(בְּרִכּוֹת לב. - עַל שְׁמוֹת לב, ז): "כִּי רַד", "כָּלוּם
נָתַתִּי לָךְ גְּדֻלָּה אֲלֵא בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל".

נט.

(סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יב מִבְּעַל־תְּפִלָּה)

וְהִנֵּה עֵתָה חֲזָרוּ וּנְתַקְבְּצוּ כָּל הַקְּבוּצֵי־
הַקְּדוֹשִׁי יַחַד, וְשָׁלְחוּ אֶת הַבְּעַל־
תְּפִלָּה' אֶל הַמְּדִינּוֹת הַנִּזְ"ל (הֵינוּ: הַמְּדִינּוֹת שֶׁל
הַפְּתוּת הַנִּזְ"ל, שֶׁבְּחָרְרוּ לָהֶם מִדּוֹת־רַעוּת הַנִּזְ"ל לְתַכְלִית)
לְתַקֵּן אוֹתָם, וּלְטַהֵר אוֹתָם, לְהַשִּׁיבָם
מִשְׁטוּתָם, כָּל מְדִינָה וּמְדִינָה מִשְׁטוּת וּטְעוּת
שָׁלָה, כִּי כֻלָּם תָּעוּ וְנִבְּוּוּ בַּנִּזְ"ל.

וְעֵתָה הִנֵּה בּוֹדָאֵי כַח בְּיַד הַבְּעַל־תְּפִלָּה'
לִילָךְ אֲלֵיהֶם וְלְהַשִּׁיבָם - כִּי קִבֵּל
כַּח וּרְשׁוֹת מִן הַמְּלָכִים שֶׁל כָּל הַמְּדִינּוֹת
הַנִּזְ"ל, כִּי כַּאֲן הָיוּ כָּל הַמְּלָכִים שֶׁלָּהֶם, בַּנִּזְ"ל
(כִּי הַקְּבוּצֵי־הַקְּדוֹשִׁי הַזֶּה שֶׁל הַמְּלָךְ שֶׁחֲזָרוּ עִתָּה וּנְתַקְבְּצוּ,
כֻּלָּם הָיוּ מְלָכִים עַל כָּל הַמְּדִינּוֹת שֶׁל הַפְּתוּת הַנִּזְ"ל).

וְהִלָּךְ הַבְּעַל־תְּפִלָּה' בְּכַחֵם, לְטַהַרֵם,
וְלַהֲחַזִּירֵם בְּתִשׁוּבָה.

ל.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קְרִיאַת־הַתּוֹרָה ו, כח)

צָרִיכִין לָזֶה זְכִיָּה גְדוּלָּה: שִׁיזְכָּה לְהַתְּחַבֵּר
וְלִכְלָל נַפְשׁוֹ בַּתּוֹרָה נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל
שֶׁל בְּנֵי־צְבוּר הַגּוֹנִים, אֲשֶׁר עַל־יָדָם נִמְשָׁךְ
בְּחִינַת 'רוּחַ נְבוּאָה אֲמִתִּית', שֶׁהוּא בְּחִינַת
'נְתִינַת הַתּוֹרָה'.

וְזָהוּ בְּחִינַת מַה שֶׁפְּתוּב שָׁם בַּתּוֹרָה (ח"ב ח):
"שֶׁצָּרִיכִין לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד
אֶת הַצַּדִּיק־הָאֲמִתִּי שֶׁיָּכוֹל לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת
'רוּחַ נְבוּאָה' עַל־יְדֵי 'קְבוּץ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל'!"

וְעַל־כֵּן בְּכַל־עֵת שֶׁבָּאִים לְשִׁמְעַת קְרִיאַת־
הַתּוֹרָה בְּצְבוּר, צָרִיכִין לְכוּן:
שֶׁתִּהְיֶה נַפְשׁוֹ נִכְלָלָת בְּכָל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהַצַּדִּיקִים־אֲמִתִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר עוֹסְקִים
לְקַבְּצֵם וּלְכַלְלֵם יַחַד, שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ בְּחִינַת
'קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה' בְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

וְכָל הַפָּגַם שֶׁלּוֹ בְּעֵינַי הַכְּאֵת-הַצּוֹר, שֶׁעַל-
יְדֵי-זֶה לֹא זָכָה לְכַנֵּס לְאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל -
הָיָה בְּעֵינַי זֶה: שֶׁסָּלַק אֶז תְּפִלָּתוֹ, וְלֹא קִשְׂרָה
כְּרֵאוֹי עִם כָּלֵל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל (כַּמְבָּאָר בַּהַתּוֹרָה
ח"א כ' תשעה תקונין).

מְכַל־שִׁפּוֹן וְכַל־שִׁפּוֹן אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים,
מְכַל־שִׁפּוֹן הַנְּמוּכִים וְהַגְּרוּעִים
בְּיוֹתֵר, שֶׁכָּל תְּקוּנָם: שֶׁיִּבְקְשׁוּ מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ
תְּמִיד, וַיְכַוְּנוּ בְּכָל עֲבוֹדָתָם: שֶׁיִּזְכּוּ לְהִתְקַשֵּׁר
עִם הַצְּבוּר־הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', כַּנ"ל.

לג.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-לסעודה, ו, ק)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית מ"ט,
ב). לְהוֹרוֹת: שֶׁעָקַר הַתְּקוּן
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים" (שם פְּסוּק א) - הוּא עַל-יְדֵי
הַקְּהֵלָה וְהַקְּבוּץ יַחַד אֶל הַרוּעָה הָאֲמֵתִי.

לד.

(לקוטי-הלכות, בְּרֵפֶת-הוֹדָאָה, נג)
"הַקְּבִצוּ" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ב). עָקַר הַתְּקוּן עַל-
יְדֵי הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת 'שְׁלוֹם'.

שִׁיתְּקַבְּצוּ וַיִּשְׁמְעוּ אֶל בְּחִינַת יַעֲקֹב
וַיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם בְּחִינַת
הַצְּדִיקִים-הָאֲמֵתִיִּים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל
סוּף תָּבוֹא הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה עַל-יְדֵי עֲצָם
בְּחָם.

לה.

(לקוטי-הלכות, תַּעֲנִית ד, יג)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" (בְּרֵאשִׁית מ"ט, ב)
- "הַקְּבִצוּ" דִּיקָא. שֶׁגָּלָה לָהֶם:
שֶׁעָקַר יְסוּד תְּקוּן הָעֵצָה, הוּא בְּחִינַת
"הַקְּבִצוּ".

הַיָּנוּ: שֶׁיְהִי אַחְדוּת וְאַהֲבָה וְשְׁלוֹם בֵּין
יִשְׂרָאֵל - שֶׁיִּתְקַבְּצוּ יַחַד לְדַבֵּר זֶה
עִם זֶה מֵהַתְּכַלִּית הָאַחֲרוֹן.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכּוּ לְשְׁלֻמוֹת-הָעֵצָה, כִּי
"יִשְׂרָאֵל וְאוֹרֵיתָא כְּלֹא חַד"
(זֵהר אַחֲרֵי ע"ג), כִּפִּי הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחֻדוֹת שֶׁבֵּין
יִשְׂרָאֵל, כִּמּוֹ כֵּן נִתְאַחַד הָעֵצָה יַחַד, שֶׁהוּא
בְּחִינַת ה'תּוֹרָה' שֶׁנִּקְרְאת 'עֵצָה'.

כִּי שְׁנַיִם-עָשָׂר אַבְנֵי יַעֲקֹב, שֶׁהֵם 'כָּלֵל-
יִשְׂרָאֵל', הֵם בְּחִינַת "שְׁנַיִם-עָשָׂר בְּנֵי
יַעֲקֹב", שֶׁנִּכְלְלוּ יַחַד בְּאַבְנֵי-שִׁתְיָה, שֶׁזָּהוּ
בְּחִינַת 'שְׁלֻמוֹת הָעֵצָה' שֶׁכָּל-זֶה תְּלוּי בְּאַהֲבָה
וְשְׁלוֹם, בְּחִינַת "אֲנִי בְּחֵבִיבוֹתָא תְּלִיא" [אֲנַחְנוּ
תְּלוּיִם בְּאַהֲבָה] (זֵהר נְשֵׂא אֲדָרָא דְבָא קַבְח).

לו.

(לקוטי-הלכות, פְּרִיֵה-וּרְבִיָּה ה, ד)
"הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית
מ"ט, ב). וּבִתְחִלָּה אָמַר "הָאֲסָפוּ"
(שם פְּסוּק א). וְהַחֲלוּק בֵּין 'אֲסֵפָה' לְ'קְבוּץ'
הוּא: כִּי 'אֲסֵפָה' נֶאֱמַר עַל אֲסֵפַת הַקְּהֵל
שֶׁאֵינָם רְחוּקִים מְאֹד זֶה מִזֶּה וְכוּ', אֲבָל שֵׁם
'קְבוּץ' נֶאֱמַר עַל 'קְבוּץ הַרְחוּקִים' מְאֹד מְאֹד
בְּקִצָּה הָאָרֶץ וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן בִּתְחִלָּה אָמַר יַעֲקֹב לְשׁוֹן 'אֲסֵפָה'
- "הָאֲסָפוּ וְאֵינְדָּה לָכֶם" וְכוּ' -
שֶׁסָּבַר: שֶׁעַל-יְדֵי ה'אֲסֵפָה' לְבַד שֶׁל בְּנָיו
הַקְּדוֹשִׁים שֶׁכָּלם צְדִיקִים, יוּכַל לְגַלּוֹת וּלְקַרֵּב
קוֹץ הַגְּאֻלָּה.

אֲבָל הַשְּׂכִינָה נִסְתַּלְקָה הֵימָנוּ. וְאִז הַבֵּינ:
שֶׁאִי-אֶפְשָׁר לְהֵבִיא הַגְּאֻלָּה עַל-יְדֵי
בְּחִינַת 'אֲסֵפָה' לְבַד, וְהֵינּוּ שִׁיֵּאֲסֹף הַצְּדִיקִים
לְבַד.

כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ חוֹשֵׁב "לְבַל יִדַּח מִמְּנוּ
נְדַח" (שְׁמוּאֵל-ב יד, יד), וְכָל עֲכוּב הַגְּאֻלָּה

ואריכת-הגלות, הוא מחמת רבוי רחמנותו על כל הרחוקים והנרחים מאד, שצריכין להתמהמה ולחכות עד שישמעו הרחוקים ויבואו ויתוספו על הקבוץ הקדוש של ישראל וכו'.

וזהו שאמר אחר-כך: לשון 'קבוץ': "הקבצו ושמעו" וכו'. שאמר: עתה אני מבין שעקר הגאולה תלויה על-ידי בחינת "הקבצו" וכו'.

דהיננו: על-ידי שיקבצו הרחוקים מאד הנקראים 'נרחים', בחינת "מקבץ נרחי ישראל" וכו', על-ידי-זה ויקא יתגדל ויתרבה הקבוץ-הקדוש, בתוספות שכנים הרבה שהיו מתחלה רחוקים שעל-ידי-זה יתרבו הבתים עד אין קץ, שעל-ידי-זה יכמרו רחמיו יתברך ויחיש לגאולנו. [עיר-שם המשך דבריו הנעימים והמתוקים].

לז.

(לקוטי-הלכות, נזקי-שכנים ד, יא)

הכלל: מי שרוצה לחוס על חיו, ולהסתכל על התכלית, למען ייטב לו לעד, צריך להשתדל בכל פחו: שיהיה על-כף-פנים 'שכן', לכל מקום שמוצא איזה קבוץ של פשרים ויראי-השם המקרבים לצדיקי-אמת, העוסקים לגשת אל הקדש, ולהתפלל בכונה ובכח וכו'.

כי צריכין לזהר מאד: "להיות נטפל לעושי מצוה" (סנהדרין ט.), וכמו שאמר דוד (תהלים קיט, סז): "חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך".

כי אין ערך להעבודה שיעבד האדם בעצמו, אפלו כל היום, אם הוא חלוק מיראי-השם האמתיים - לנקדה-טובה אחת

שעושה, כשמצטרף ומתחבר לקבוץ היראים באמת.

כי "טוב לצדיק טוב לשכנו" (ספד נו:). כי כשמתחבר לקבוץ הפשרים והיראים, הוא בבחינת תוספת שכן אליהם, שעל-ידי-זה מתרבה ומתגדל בית התפלה, אלפי אלפים ורבי רבבות לאין קץ.

ועל-כן מתגבר ומתגרה הבעל-דבר מאד מאד לארכו ולרחבו, להרבות מחלקת על הצדיק הגדול האמתי, העוסק בזה לצרף ולבנות עצם רבוי בתים הקדושים הנפלאים, על-ידי שמקבץ ומוסיף בכל-פעם, נפשות השכנים, על הקבוץ-הקדוש.

כי אם לא היה מחלקת - היו מתרבין הבתים של התפלה כל-כך, על-ידי תוספת שכנים הרבה, עד שכבר היו כל הטובות לישראל. וזה עקר מחלקת קרח ועדתו על משה רבנו, שהוא בכל דור ודור וכו'.

לח.

(לקוטי-הלכות, נזקי-שכנים ד, יב)

הצדיק הגדול האמתי, הוא העקר והראש שעוסק לקבץ כל הנפשות השכנים הנ"ל, ובונה ומצרף מהם כל עצם רבוי הבתים. ועל-כן כלם נקראים 'שכנים' אצלו, כי זה הצדיק, הוא ה"ראש-בית", בחינת ה'בעל-הבית' של כלם, וכלם הם שכנים אצלו.

ואשרי מי שהוא שכן אצלו, עליו נאמר (ספד נו:): "טוב לצדיק טוב לשכנו" - כי תכף כשמתחבר אצלו ולהקבוץ-הקדוש שלו, אפלו בנגיעה כל שהוא, ונטפל להקבוץ שלו כמו שכן בעלמא - תכף

נתרבים ונכפלים הבתים של התפלה אלפי אלפים ורבי רבבות לאין קץ.

ועל־זה נאמר (משלי ח, לד): **"אשרי אדם שמע לי לשקד על דלתתי יום יום, לשמור מזוזת פתחי" - "דלתתי" דיקא, "פתחי" דיקא, בחינת דלתות ופתחי הבתים.**

שאפלו מי שהוא שוקד לעמד אצל הדלתים והפתחים של הבתים של הקבוץ הקדוש, אשרי לו! **פי על ידו** נתרבים הבתים לאין קץ.

לט.

(לקוטי הלכות, אבדה ומציאה ג, יא - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א יג, 'אשרי העם, השגחה')

"הקבצו ושמעו בני יעקב, ושמעו אל ישראל אביכם" (בראשית מט, ב).

"הקבצו ושמעו בני יעקב" - זה בחינת קבוץ הנפשות. שכל אלו הנפשות הבאים לשמע דברי השם - הוא מקבצים יחד ומעלה אותם בבחינת עבור.

וזה: "הקבצו ושמעו" - שמזהיר אותם: שיתאספו ויתקבצו יחד, ויטו אזניהם ויהיו מוכנים לשמע.

ועל-ידי הקבוץ וההכנה הזאת שהם חפצים לשמע - על-ידי זה מעלה החכם נפשותם, ועל-ידי זה מוריד להם תורה, ואז יש להם מה לשמע.

וזהו: "ושמעו אל ישראל אביכם" - דהינו שישמעו התורה הנפלאה שהמשיך וגלה להם.

ועל-כך נאמר שתי פעמים: **"ושמעו"** - כי **"ושמעו"** הראשון נאמר: על מה שמטים אזנם ומכינים עצמן לשמע בעת הקבוץ, שזהו בחינת הרצון החזק שיש לכל

אחד ואחד הבאים לשמע דברי השם, שזהו עקר בחינת קבוץ הנפשות, דהינו הרצונות.

כי **"שמיעה בלבא תליא"** (תקוני זוהר צב), הינו רצון הלב ותשוקתו הגדולה לשמע דבר החכם הצדיק האמת, שזהו בחינת נפש.

ועל-ידי זה מקבצים ומאספים יחד, בבחינת: **"הקבצו ושמעו בני יעקב"**.

ואחר-כך מוריד להם על-ידי זה תורה. וזהו בחינת: **"ושמעו"** השני שהוא: **"ושמעו אל ישראל אביכם"**, שנאמר על התגלות התורה שמגלה להם.

ועל-כך נאמר בתחלה: **"יעקב, הקבצו ושמעו בני יעקב"**; ואחר-כך: **"ישראל, ושמעו אל ישראל"**.

כי בעת הקבוץ קדם התגלות התורה, שאז הוא עדין בחינת עבור - אז נקראין ה'מחיו' וה'דעת' בחינת יעקב וכו'.

ואחר-כך כשנולד ונתגלה התורה - אז הוא בחינת ישראל, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה עתיקא (ח"א כא).

ועין עוד בהרבה מקומות בלי-שעור בלקוטי הלכות' - דבריו המתוקים של מוהר"ן ז"ל בענין הקבוץ הקדוש

"ראובן בכרי אתה, פחי וראשית אוני"
(בראשית מט, ג)

מ.

(ח"א כז, ו)

כשפוגם ב'ברית', נפגם קולו. **ויעקב** ששמר בריתו, כמו (בראשית מט,

א: "ראשית אוני" - זכה לקול, בבחינת (שם כז, כב): "הקל קול יעקב".

מא.

(ח"א כט, ד-ה)

'יעקב' שהמשיך לבנונית, בבחינת (בראשית ל, לז): "מחשה הלבן", על-ידי 'תקוני-הכללי', כמו שפתיב (שם מט, ג): "ראשית אוני" - נאמר בו (שם כה, כז): "ישב אהלים", הינו: בבחינת "שמים".

כי על-שם-זה נקרא 'ברית': "זהר הרקיע" (דניאל יב, ג). כי קדם התקון: אזי הרקיע הוא בבחינת (איוב כ, כז): "יגלו שמים עונו". ואחר התקון: אזי מזהיר ומטהר את הרקיע, בבחינת (יומא פ"ו מ"ח): "לשון של זהורית, שמלבין עוונותיהן" של 'שם"ה לאוין, ומשפיע לבנונית ב'שם"ה גידין'.

מב.

(ח"א ס, ח)

על-ידי שמעורר בני-אדם משנתם על-ידי 'ספורי-מעשיות' - נעשה בבחינת: "להתיר פה אלמים" (סנהדרין ק).

כי מקדם פשהיו בבחינת שנה, ולא היו שומעים התעוררות החכם - היו פחרשים ולא היו שומעים כלל, ומחמת זה לא היה אפשר להם לדבר, כי "סתם חרש הוא, שאינו שומע ואינו מדבר" (תרומות פ"א, חגיגה ב:).

ועכשו שמעוררו החכם, ושומע דבריו - אזי יכולים לדבר. וזה בבחינת: "להתיר פה אלמים".

ועל-ידי-זה הוא בבחינת (סנהדרין שם): "להתיר פה עקרות" - כי זה ה'דבור' שהיה מצמצם אצלם כל-כף זה זמן

רב, שהיו חרשים ואלמים - עכשו פשוט יוצא ה'דבור', יוצא בכח גדול וכו'.

וזה הפח בא ל'כלי-הולדה', בבחינת (בראשית מט, ג): "בחי וראשית אוני" -

דהינו: 'בטחי הדור', שהם בבחינת 'כלי הולדה', הם מקבלין זה הפח, בבחינת (ישעיה מ, לא): "וקני ה' יחליפו כח" וכו' וכו'.

"כי עלית משכבי אביך, אז חללת יצועי עלה"
(בראשית מט, ד)

מג.

(ח"א ב, ב)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם" וגו'.

"שמעון ולוי אחים, כלי חמס מכרתיהם"
(בראשית מט, ה)

"מכרתיהם" - לשון 'כלי-זין'. הסיף בלשון יוני 'מני"ר'. דבר-אחר: "מכרתיהם" - בארץ מגורתם נהגו עצמן בכלי-חמס, כמו (יחזקאל טז, ג): "מכרתיך ומלדתיך", וזה תרגום של אונקלוס. (רש"י; בראשית רבה צט, ו)

מד.

(ספר-המדות, בית ח"ב ח; סגלה ח"ב י)

סגלה כשנכנס ל'בית חדש' לגור - יכניס לשם 'חרב', או 'סכין', או שאר 'כלי-זין'. וסימן לדבר: "בחכמה יבנה בית" (משלי כד, ג), "כלי ח'מס מ'כרתיהם" (בראשית מט, ה) - ראשי-תבות: 'חכ"ם'; חרבותיהם, מגורותיהם. [על פי המדרש הנ"ל].

"בסדם אל תבא נפשי, בקהלם אל תחד פבדי"

(בראשית מט, ו)

מה.

(ח"א נט, ה)

כַּשְׁשׁוּמֵר עֲצָמוֹ מ'פֶּעַס', וּמַגְדִּיל ה'חֹמָה
שֶׁל עֲשִׂירוֹת' - בָּזָה מַגְדִּיל
נַפְשׁוֹ ו'שְׁמוֹ'.

וְאִזִּי כָּל ה'נַפְשׁוֹת' תְּאָבִים לְהַכִּיל
ב'נַפְשׁוֹ' - כִּי כָּל ה'נַפְשׁוֹת' שָׂרָשָׁם
ב'עֲשִׂירוֹת' וְכוּ', כִּי עֵקֶר 'גְּדוּל הַשֵּׁם וְהַנַּפֵּשׁ'
הוּא עַל-יְדֵי עֲשִׂירוֹת'.

וְעַל-יְדֵי ה'כְּבוֹד' שֶׁנִּתְגַּדֵּל - נִתְגַּדֵּל נַפְשׁוֹ
הַמְגַדֵּל אֶת ה'כְּבוֹד' - כִּי ה'נַפְשׁוֹ'
ב'כְּבוֹד', בְּבַחֲיִנַת (בראשית מט, ו): **"בסדם אל
תבא נפשי" וכו'.**

מו.

(ח"א קפא)

כַּשְׁמֹתֵקֶשְׂרִים בְּקֶשֶׁר, אִיזָה אֲנָשִׁים עַל
אִישׁ אֶחָד, אֶפְלוֹ אִם הוּא
אָדָם חָשׁוּב יוֹתֵר מֵהֶם, עַל-כִּלְיָהּ יְכוּלִים
לְהַפִּילוֹ - כִּי נִתְקַבְּצִים 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שֵׁישׁ
לְכָל אֶחָד מֵהֶם, וְעַל-יְדֵיזָה נִתְבַּטֵּל 'חֻלְקֵי
כְּבוֹד' שְׁלוֹ, וְנוֹפֵל עַל-יָדָם וְכוּ'.

אִם לֹא שָׁזָה הָאִישׁ שְׁחֻלְקִין עָלָיו, הוּא
גְּדוּל בְּמַעֲלָה מְאֹד - עַד שֶׁ'חֻלְקֵי
כְּבוֹד' שְׁלוֹ, גְּדוּל יוֹתֵר מִכָּל 'חֻלְקֵי כְּבוֹד'
שֶׁלָּהֶם בְּיַחַד, אִזִּי אֲדַרְבָּא נִתְבַּטֵּלִים הֵם לְפָנָיו
וְכוּ'.

אָבֵל אִם אֵין גְּדוּל כְּלִיכָּד - יְכוּלִים
לְהַפִּילוֹ עַל-יְדֵי ה'קֶשֶׁר', אֶפְלוֹ אִם
כָּל אֶחָד מֵהֶם נִמְוֹד מִמֶּנּוּ.

רַק - שְׁלֹא יִהְיוּ 'רְשָׁעִים', כִּי "קֶשֶׁר
רְשָׁעִים אֵינוֹ מִן הַמְּנִינִן" (סנהדרין כו), כִּי
'רְשָׁעִים' אֵין לָהֶם חֵלֶק בְּכְבוֹד.

אָבֵל אִם אֵינוֹ רָשָׁע, וַיֵּשׁ לוֹ חַיּוֹת מֵהַנַּפֵּשׁ
- יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּכְבוֹד, וַיּוֹכְלוּ לְהַפִּיל
מִי שְׁחֻלְקִים עָלָיו עַל-יְדֵי ה'קֶשֶׁר כַּנִּלְכָּד.

וְעַל-יְדֵי הַתְּפִיל יַעֲקֹב: שְׁלֹא יִזִּיק
'מַחְלֶקֶת קִרְח' ל'מֹשֶׁה רַבְּנוּ
עַל-יְדֵי הַשְּׁלוֹם', וְאָמַר (בראשית מט, ו): **"בקהלם
אל תחד פבדי"** - הֵינּוּ: שְׁלֹא יִתְיַחַד
וַיִּתְקַשֵּׁר 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שֶׁלָּהֶם שֵׁישׁ לְכָל
אֶחָד מֵהֶם.

כִּי הֵם הָיוּ "קְרוֹאֵי מוֹעֵד אֲנָשֵׁי שֵׁם"
חָשׁוּבִים (במדבר טז, ב) - וּכְשֶׁלֹא יִתְיַחַד
וַיִּתְקַשֵּׁר 'חֻלְקֵי הַכְּבוֹד' שֶׁלָּהֶם, בּוֹדָאֵי יוֹכֵל
'מֹשֶׁה' לַעֲמֹד נִגְדָם לְהַפִּילָם.

וְכֵּן שָׁאֵמַר: "כְּבוֹדִי" - כִּי יַעֲקֹב הוּא
בְּחִינַת ה'כְּבוֹד', כִּי הוּא בְּחִינַת
ה'נַפְשׁוֹ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית מו, כז): **"כָּל
הַנַּפֵּשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב".** וְכַשְׁמִפְּלִין
אִיזָה אָדָם, עֵקֶר הַנַּפְלָה - שֶׁנוֹפֵל ל'תְּאוֹת'
נְאוּף, הַשֵּׁם יַצִּילֵנוּ.

מז.

(ח"ב ח, ה)

עַל-יְדֵי ה'תְּגִלוֹת הַכְּבוֹד', בָּא ה'תְּפִשְׁטוֹת
הַנְּבוּאָה'. כִּי ה'נְבוּאָה' בָּאָה
מִבְּחִינַת שְׂרָשֵׁי נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'שְׂבָעִים נַפְשׁוֹ', בְּבַחֲיִנַת (דברים י, כב):
'ב'שבעים נפש ירדו אבותיך' - רָאשֵׁי-
תְּבוֹת: 'נְבִיא'.

ו'שָׂרֵשׁ הַנַּפְשׁוֹת' הוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד',
בְּבַחֲיִנַת (בראשית מט, ו):
"בסדם אל תבא נפשי, ובקהלם אל תחד

"לא יסור שבט מיהודה, ומחוקק מבין רגליו,
עד פי יבא שילה" (בראשית מט, י)
- וענין 'תרין משיחין' -

"לא יסור שבט מיהודה" - דא 'משיח בן דוד'.
"ומחוקק מבין רגליו" - דא 'משיח בן יוסף'.
(זהר ויחי רלז:)

מט.

(ח"א טז)

"וּחֲזִינָא הַאי פּוֹרָא וְכוּ', וְדַמְיָא עֵינָהּ
פְתָרֵי סְהָרֵי, וְנִפְיָן מִיָּא מִתְרֵתֵי
אוּסְיָא פְתָרֵי מְבָרֵי דְסוּרָא" (בבא-בבא עד.).

[נראינו דג וכו'. ושתי עיניו היו נראות כשני ירחים (לְבָנָה),
והיו מים זורמים משתי נחיריו כמו שני נהרות שבעיר
סורא].

"וּחֲזִינָא הַאי פּוֹרָא" - שְׁהוּא ה'צַדִּיק',
הַמְכַנֶּה בְּשֵׁם דָּג' (זהר תזריע מב.
תקנ"ג-זהר נט:).

"וְדַמְיָא עֵינָהּ פְתָרֵי סְהָרֵי" - כְּשַׁעוּסְק
בְּחֻמְתּוֹ - אַזִּי 'עֵינָיו' בְּבַחֲיִנַת
'שְׁמֵשׁ'.

וּבְשִׁמְסִלְק עֲצָמוֹ מ'חֻמְתָּהּ-עֲלִיזָנָה, כִּי
לְפַעְמִים צָרִיד לְצֵאת לַחוּץ
לְעַסֵּק בְּדַבְרֵי-הָעוֹלָם וְכוּ' - הָוָה זֶה כָּמוֹ
'בִּיאַת-שְׁמֵשׁ', וְאִזִּי נִשְׁתַּאֲרִים 'עֵינָיו' בְּבַחֲיִנַת
'סְהָרֵי' - כִּי סְהָרָא אֵינן מְאִירָה אֶלָּא כִּד
נִסְתַּלַּק הַשְּׁמֵשׁ.

"וְנִפְיָן מִיָּא מִתְרֵי אוּסְיָא" - הֵם בְּחִינַת
'תְרִין מְשִׁיחִין', שְׂאֵלֵיהֶם
הָעִבּוּ"ם יְדַרְשׁוּ וְיִמְשְׁכוּ עֲצָמָם אֵלֵיהֶם, כָּמוֹ
שְׁכָתוּב (ישעיה ב, ב): "וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם".

"תְרֵי נְהָרוֹת דְסוּרָא" - "סוּרָא" זֶה בְּחִינַת
'עִבּוּ"ם', עַל-שֵׁם 'עֲבוּדָה-זָרָה', כָּמוֹ
שְׁכָתוּב (שמות לב, ח; דברים ט, יב): "סְרוּ מֵהָר מִן
הַדָּרָךְ" - וְהֵם נִכְלָלִים ב'שְׁתֵי אֲמוֹת': 'עֲשׂוּ'
ו'שְׁמַעְאֵל'.

כְּבֻדֵי". וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'הַתְגַּלּוֹת הַכְּבוֹד'
שְׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂרֵשׁ הַנְּפִשׁוֹת', בָּא
'הַתְפַּשְׁטוֹת הַנְּבוּאָה'.

"אַחֲלָקֶם בַּיַּעֲקֹב וְאַפְיָצֶם בְּיִשְׂרָאֵל"
(בראשית מט, ז)

מח.

(שיחות-ה'ר"ן פט)

ה'עֲנִיִּים', אֵינן לָהֶם 'מִדַּת רַחֲמָנוּת', מִפְּנֵי
שְׁהֵם בְּחִינַת 'תְּקַפָּא דְדִינָא'.

וּכְמוֹ שְׁאֵנוּ רוֹאִין בְּחוּשׁ: שְׁהֵם אֲכֻזָּרִים
מְאֹד! - כִּי אֵינן לָהֶם 'מִדַּת רַחֲמָנוּת',
מִחֻמַּת שְׁהֵם בְּחִינַת 'תְּקַפָּא דְדִינָא', וְאֵינן
מְרַחֲמִים בְּדִין.

בְּחִינַת 'שְׁמַעוֹן' שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (בראשית מט, ז):
"אַחֲלָקֶם בַּיַּעֲקֹב וְאַפְיָצֶם
בְּיִשְׂרָאֵל" - "שְׁהֵם מְחַזְרִין עַל הַפְּתָחִים"
(בראשית רבה צט, ו). ו'שְׁמַעוֹן' הוּא בְּחִינַת
'גְּבוּרוֹת וְדִינִים' (זהר ויחי רלז: שמו"ט).

וּמֵאַחֵר שְׁאֵינן לָהֶם 'רַחֲמָנוּת', דְּהֵינּוּ
בְּחִינַת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים', וְאֵינן יְכוּלִין לְעוֹרֵר ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת הָעֲלִיזָנִים' - עַל-כֵּן צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ
וּלְחַנֵּן מֵהַשֵּׁם-יִתְבַּרַךְ 'רַחֲמִים'.

דְּהֵינּוּ: שִׁירָהּ מֵעֲצָמוֹ יִתְבַּרַךְ עִם
ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' שְׁלוֹ,
וְיַעֲזֹר בְּרַחֲמָיו ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים' (עין בְּפָנִים).

וְעַל-יְדֵי אֵלוֹ תֵרִין מְשִׁיחִין, שֶׁהֵם "תְּרִי אוּסְיָא", בְּחִינַת (אִיכָה ד, כ): "רוּחַ אֲפִינוּ מְשִׁיחַ ה'" - עַל-יָדָם יִגָּאֵלוּ, וַיִּמְשְׁכוּ בְּנֵהְרוֹת אֲצֻלָּם, לְלַמֵּד דְּבַר-הַשֵּׁם.

ו"תֵרִין אֲמִין עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל, אֲנֹן תֵרִין עֲנִיין דְּמַכְסִין עַל הָעֵינִין" (זוהר פִּנְחָס רנב.) - שְׂאִין [הַצְדִּיקִים] יְכוּלִין לְהָאִיר תְּמִיד בְּבְחִינַת 'שְׁמַשׁ' [כַּנ"ל].

וּבְשִׁבְלִיזָה צְרִיף הַצְדִּיק לְבַטֵּל דְּבִקּוּתוֹ - כִּי שְׂלָא יִתְגַבְּרוּ הָאֲמִין עֲשׂוּ וַיִּשְׁמַעְאֵל עַל עֵינָיו, וַיִּתְבַּטֵּל חֶסֶד וְשָׁלוֹם חֲכָמָתוֹ לְגַמְרִי.

אָבֵל עַל-יְדֵי תֵרִין מְשִׁיחִין, שְׁ"יִפּוּצוּ מְעִינֹתֵיהֶם חוּצָה" (עַל-פִּי מִשְׁלִי ה, טז), וַיְהִיפּוּ לְכֻלָּם "שְׁפָה בְרוּרָה" (צְפִנְיָה ג, ט) - אִז יִתְקַיֵּם (יִשְׁעִיָה ל, כו): "וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָבָה כַּאֲזַר הַחֲמָה", וְאִז לֹא יִצְטָרֵף לְבַטֵּל מְדַבְּקוֹתוֹ.

[חֵי-מוֹהַר"ן ו: זֶאת הַתּוֹרָה ט"ז (הַנ"ל), אָמַר בְּשִׁבְתּוֹ בְּבִקְרָה בְּסַעֲדַת שְׁחִרְיָת, בְּאֲמָצַע הַקִּיץ תַּקְס"ג. וְאִז נִתְקַבְּצוּ אֵלָיו פְּתָאָם עַל אוֹתָהּ הַשְּׁבֵת, כִּי לֹא הָיָה אִז זְמַן קַבּוּץ כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ'.

וְאָמַר אִז: שְׁיֵשׁ שִׁבְעִים אֲמוֹת, וְהֵם כָּלּוּלִים בְּעֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל. שְׁזָה כָּלּוּל מִשְׁלָשִׁים-זוֹחֵמֵשׁ אֲמוֹת, וְזָה כָּלּוּל מִשְׁלָשִׁים-זוֹחֵמֵשׁ אֲמוֹת. וְלַעֲתִיד יִכְבְּשׁוּ אוֹתָן שְׁנֵי מְשִׁיחִין, מְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף וּמְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד. וַיֵּשׁ צְדִיק אֶחָד שֶׁהוּא כָּלּוּל מִתֵּרִין מְשִׁיחִין יַחְדָּיו.

עוֹד אָמַר אִז כְּפֹה דְּבָרִים יוֹתֵר מִמָּה שֶׁנִּדְפְּסוּ. וְאִז נִשְׁפָּר הַשְּׁלַחַן מֵרַב הַעוֹלָם שֶׁדְּחָקוּ עֲצָמָן עֲלָיו. וְהַקְּפִיד וְאָמַר: וְכִי גוֹיִים יוֹשְׁבִים אֲצִלֵּי עַל הַשְּׁלַחַן?! - וְכִי עֲבָשׁוּ יְמוֹתֵי הַמְּשִׁיחַ שֶׁיִּתְקַרְבוּ גוֹיִים לְצְדִיקִים, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיָה ב, ב): "וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם"?! - וְזָה הַפְּסוּק שֶׁיֵּד לְהַתּוֹרָה הַנ"ל - כִּי כָּף הָיָה דְרָכּוֹ: שְׁכָל שִׁחְתּוֹ הָיָה שֶׁיֵּד לְהַתּוֹרָה שְׁעַסַּק בָּהּ אִז, כְּמַבְאָר בְּמָקוֹם-אַחֵר.

ג.

(ח"ב ד, ד)

צְרִיף לְקַבֵּל ה'חֶסֶד' בְּהַדְרָגָה! - כִּי רַב הַחֶסֶד' אִי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל, כִּי הָיוּ בְּטָלִים בְּמַצִּיאוֹת מַחְמַת רַב הַחֶסֶד, כִּי "אִין יְכוּלִין לְקַבֵּל רַב טוֹבָה" (תַּעֲנִית כג). וְצְרִיף לַעֲשׂוֹת 'כְּלֵי וְצִנּוֹר' לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ ה'חֶסֶד'.

וְזָה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'יְרָאָה' - כִּי עַל-יְדֵי 'יְרָאָה' נַעֲשֶׂה 'חֲקִיקָה וְצִנּוֹר' לְקַבֵּל עַל-יָדוֹ ה'חֶסֶד', בְּבְחִינַת (בְּרַאשִׁית מט, י): "וּמַחְקֵק מִבֵּין רִגְלָיו".

"רִגְלֵ" - הוּא בְּחִינַת 'יְרָאָה', שֶׁהִיא בְּחִינַת 'סוּף', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (קִהְלֵת יב, יג): "סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת הָאֱלֹקִים יְרָא".

הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי 'יְרָאָה' שֶׁהִיא בְּחִינַת 'רִגְלֵ' - נַעֲשֶׂה 'חֲקִיקָה וְצִנּוֹר' לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אֶת ה'חֶסֶד'.

נא.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, עֲרוּבֵי-תַחֲנוּמִין ו, יז)

'יְהוּדָה' - בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ' שֶׁיֵּצֵא מִמְּנוֹ, עֲלָיו נֶאֱמַר (בְּרַאשִׁית מט, י): "לֹא יִסּוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה וּמַחְקֵק מִבֵּין רִגְלָיו" - שֶׁאֶפְלוּ כְּשִׁישְׂרָאֵל בְּבְחִינַת 'רִגְלִין', בְּבְחִינַת 'עֲקֻבוֹת-מְשִׁיחָא', אֶף-עַל-פִּי-כֵן יִמָּצֵא גַם שֵׁם בְּחִינַת 'חֲקִיקָה' וְרִשִׁימוֹ טוֹבָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'נְקֻדוֹת-טוֹבוֹת' שֶׁמוֹצְאִין בָּהֶם תְּמִיד, אֶפְלוּ כְּשֶׁהֵם בְּבְחִינַת 'רִגְלִין'.

נב.

(לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תְּשַׁעֲה-בָּבֵב וּשְׂאָר תַּעֲנִיּוֹת ג, טו)

"לֹא יִסּוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה" (בְּרַאשִׁית מט, י) - הֵינּוּ בְּחִינַת: "שִׁבְט סוּפָר" (שׁוֹפְטִים ה, יד), בְּחִינַת 'רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה', בְּחִינַת 'תְּקוּן-הָעֵצָה'.

"ומחקה מבין רגליו" (בראשית שם) -
"ומחקה", הינו: ה'תורה',
שמשם כל ה'עצות'.

וזהו: "ומחקה מבין רגליו" - שימשוך
'עצות התורה', לבחינת 'רגליו', לכל
ה'מדרגות-התחתונות'.

הינו שברכו יעקב: "שלא יסור שבט וכו'
מזרעו" - הינו: "שבט סופר", הינו:
'רבו הספרים של התורה-הקדושה',
שיתרבו הספרים על-ידי זרעו, שעל ידם
יתגלו 'עצות-עמקות', שיאירו לבחינת
ה'רגליו', לכל ה'מדרגות-התחתונות',
בחינת: "ומחקה מבין רגליו", כנ"ל.

"עד פי יבא שילה" (שם), "דא משה
משיח" (זהר בראשית כה:) - פי על-ידי
אלו ה'עצות-הקדושות' שיהיו נמשכין עד
ה'רגליו', לכל ה'מדרגות-התחתונות' מאד -
על-ידי-זה ישובו ישראל להשם-יתברך,
ועל-ידי-זה "יבא שילה", "שהוא משה
משיח", שהוא "פלא יועץ" (ישעיה ט. ה) -
שפמנו נמשכין כל ה'עצות-האמתיות'.

נג.

(לקוטי-הלכות, יין-נסך גו)

על-זה התנבא יעקב אבינו כשברך את
יהודה, שפמנו יצא משיח (בראשית
מט, י): "לא יסור שבט מיהודה, ומחקה
מבין רגליו, עד פי יבא שילה".

"מחקה" - זה בחינת ה'דפוס', שהתנבא:
ש"לא יסור שבט מיהודה" -
זה בחינת (שופטים ה, יד): "שבט סופר", בחינת
'בתיבת הספרים-הקדושים של התורה'.

"ומחקה" - זה בחינת ה'דפוס', שתתגלה
'חכמת הדפוס' בעולם, ולא
תתבטל 'חקיקת והדפסת ספרי ישראל'.

"עד פי יבא שילה", "דא משה משיח"
(זהר בראשית כה:) - פי על-ידי רבו
הספרים-הקדושים' על-ידי 'חכמת-
הדפוס', לא תשתפח ה'תורה', "עד שיבוא
שילה, דא משה משיח".

נד.

(לקוטי-הלכות, פריה-ורביה ה, ט)

"לא יסור שבט מיהודה, ומחקה מבין
רגליו, עד פי יבא שילה" - "דא
משיח" וכו' (זהר בראשית כה:).

הינו שברכו: שאפלו בתקף הגלות הארץ
באחרית הימים, "לא יסור שבט
מיהודה ומחקה" וכו', שפרש רש"י:
"שהם ראשי-גליות" וכו'.

הינו: אף-על-פי שמתגבר ה'ממשלה
דסטרא-אחרא' ו'שקר' כמו
שמתגבר, אף-על-פי-כן: "בעבדתנו לא
עזבנו אלקינו", ו"לא יסור שבט" ומוזשל -
ממשלה מועטת אמתית "מיהודה".

"ומחקה" - שהם 'בעלי-תורה' הפותבים
וחוקקים בפניהם ובלשונם
"עט סופר מהיר" (תהלים מה, ב), וב'עט סופר'
ממש.

וזהו: "מבין רגליו" - שהם בחינת: הפנים
והתלמידים ההולכים אחר 'עצתם'
שנקראים 'רגליו' (רש"י שמות יא, ח) - שלא
יסורו ולא יתבטלו חסו-שלום, "עד פי יבא
שילה", פי על-ידי-זה תתקרב הגאולה.

”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” (בראשית מט, י)

”דא משה משיח” (זהר בראשית כה:)

נה.

(ח”א ב,ו)

צָרִידְךָ כָּל אֶחָד לְכוּן בְּתַפְלָתוֹ: ”שִׁיקְשֵׁר עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים שְׂבִדוֹר!”

כִּי כָּל צַדִּיק שְׂבִדוֹר, הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂמַצִּינוּ: שֶׁהַצַּדִּיקִים קוֹרִין זֶה לָזֶה מֹשֶׁה, כְּמוֹ: ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:). וְ”מֹשֶׁה” זֶה בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” – ”דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה:).

וְכָל תַּפְלָה וְתַפְלָה שְׂכַל־אֶחָד מִתַּפְלָל – הוּא בְּחִינַת אִיבְרַי מַה־שְׂכִּינָה, שֶׁהֵם אִיבְרֵי הַמִּשְׁכָּן. שְׂאִין שׁוּם אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל יְכוּל לְאַעְלֵא שִׁיפָא בְּשִׁיפָא כָּל חַד לְדוּכְתָהּ, אֶלָּא מֹשֶׁה בְּלַחֹד, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב: ”וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה” (שְׁמוֹת לט, לג), ”וַיִּקַּם מֹשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן” (שָׁם מ, יח).

נו.

(ח”א ו,ז)

”יבחר לנו את נחלתנו” (תהלים מז, ה) – זֶה בְּחִינַת מֹשֶׁה, בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיזוּנָה שֶׁל הָאֱלֹהִים, בְּחִינַת: ”וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ דְּמוֹת כְּסֵא” (יחזקאל א, כו), ”וּכְסֵאוֹ כְּשִׁמְשׁ” (תהלים פט, לו), ”פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֲמָה”, כְּמֵאמֹר חֲזוֹ”ל (זְבַחִים קיט:). ”רַבִּי שְׂמַעוֹן אוֹמֵר: נַחֲלָה” (דְּבָרִים יב, ט), זֶה שִׁילָה. ”שִׁילָה, דָּא מֹשֶׁה” (זהר בראשית כה: תְּקוּנַיִי־זֶהר מִג: וְעוֹד).

נד.

(ח”א ט,ד)

צָרִידְךָ כָּל אָדָם לְקַשֵּׁר אֶת תַּפְלָתוֹ לְצַדִּיק־הַדוֹר! – וְהַצַּדִּיק יוֹדֵעַ לְכוּן הַשְּׂעָרִים וְלַהֲעֵלוֹת כָּל תַּפְלָה וְתַפְלָה לְשַׁעַר הַשִּׁיד!

כִּי כָּל צַדִּיק וְצַדִּיק הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ: ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:), וְכַתִּיב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” – ”דָּא מֹשֶׁה מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה: לא:). וְ”מְשִׁיחַ” הוּא כְּלוּל כָּל הַתַּפְלוֹת.

נח.

(ח”א קיח)

כָּל צַדִּיק־הַדוֹר הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (בראשית מט, י): ”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה”, ”הִינֵנו מְשִׁיחַ” (זהר בראשית כה: לא:). וְ”שִׁילָה” בְּגִימַטְרִיא ”מֹשֶׁה” (זהר שָׁם כג: כה: לא: וְעוֹד).

וְעַל־כֵּן קָרְאוּ הַתַּנְאִים אֶחָד לַחֲבֵרוֹ מֹשֶׁה, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ (שַׁבַּת קא: סָפָה לט. בִּיצָה לח:): ”מֹשֶׁה שְׂפִיר קְאָמְרַת” (עיין עוֹד בַּפְּנִימִים).

נט.

(חיי־מוֹהַר”ן תריג)

”עַד כִּי יבֹא שִׁילָה” (בראשית מט, י) – אִז יִדְעוּ וַיִּרְאוּ עַצְמָם גְּדֹלַת רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא ז”ל, כִּי אִז יִסְפְּרוּ מִמְּנוֹ הַרְבֵּה, בְּעֵת שְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ שְׂיֵצֵא מִחֻלְצֵינוּ, כְּאֲשֶׁר סָפַר בְּרַבִּים: ”שְׂפָעַל אֶצֶל הַשָּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִגְוֵאל־צָדֵק יִהְיֶה מִיּוֹצֵאֵי־חֻלְצֵינוּ”.

”אסרי לגפן עיריה” (בראשית מט, יא)

”ולבן שנים מחלב” (בראשית מט, יב)

– הענין לחזק אחרים –

”אמר רבי יוחנן: טוב המלבין שנים לחברו, יותר ממשקהו חלב, שנאמר: ”ולבן שנים מחלב” – אל תקרי לבן שנים, אלא לבון שנים” (כתבות קיאה:)

ס.

(ח”א לח, ב)

כִּשְׂפוּגָמִין הַדְּבוּר, אִז עַל־יְדֵי הַפָּגֶם,
נַעֲשֶׂה מְרוּחַ פִּי, רֹוח סְעָרָה וְכוּ'. וְזֶה בַּחֲנִינָת (תהלים קמח, ח): ”רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ” – שְׁעוֹשִׂים וּמַתְקָנִים הַדְּבוּר, וּמַעֲלִים אוֹתוֹ מִבַּחֲנִינָת רֹוח סְעָרָה.
וְכָל הַמְלַשִּׁינּוֹת וְהַרְעוֹת שְׂדוּבָרִים עַל אָדָם, בָּא מְרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה, כִּי הוּא בַּחֲנִינָת (בראשית ו, יג): ”קֶץ כָּל בָּשָׂר” – שְׁעוֹשֶׂה ‘קֶץ’ וְסוּף לְכָל בָּשָׂר’.

וּבְנֵי־אָדָם שְׂדָנִים כָּל אָדָם לְכַחֲחוּבָה, וְחוֹקְרִים תָּמִיד עַל הַזּוּבוֹת בְּנֵי אָדָם, הֵם מִבַּחֲנִינָת: ”קֶץ כָּל בָּשָׂר”, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (איוב כח, ג): ”קֶץ שָׁם לַחֲשֶׁךְ וּלְכָל תְּכָלִית הוּא חוֹקֵר” (זהר נח סג. מְקַץ קַצָּג. זַהר־חֻדָּשׁ נח כו.) – שֶׁהוּא חוֹקֵר תָּמִיד לַעֲשׂוֹת תְּכָלִית וּכְלִיזוֹן לְכָל דָּבָר, וְלַעוֹרֵר דִּין וּלְהַלְשִׁין וּלְקַטְרֵג וְכוּ’.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְרְאוֹת: לְאַכְפִּיָּא סְטָרָא דְ”קֶץ כָּל בָּשָׂר”, תַּחַת הַדְּבוּר שֶׁל הַקִּדְשָׁה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּ”זַהֵר” (ויחי רלח: בְּלֶק רוז. – עַל בְּרֵאשִׁית מַט, יא): ”אֲסָרִי לְגַפֵּן עִירָה” – ”גַּפֵּן דָּא בְּנִסְתֵי־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב (תהלים פ, טו): ”וּפְקֹד גַּפֵּן זֹאת”, וְכְמוֹ שְׂכֵתוֹב (בראשית מט, כח): ”וְזֹאת אֲשֶׁר דָּבַר” [שׁ־זֹאת’ הוּא בַּחֲנִינָת דְּבוּר’].

[זַהֵר וַיְחִי שָׁם: ”דְּאַתְּפִיז תַּחַת הַאִי גַּפֵּן, כָּל אֵינּוֹן חִילּוֹן תְּקִיפּוֹן דְּעַמּוּיִן עוֹבְדֵי עֲבוּדָה־זָרָה”].

וּכְשֶׁהוּא בּוֹפֵף אֶת רֹוחוֹ סְעָרָה, דְּהֵינּוּ: שֶׁהוּא נוֹטֵל מִמֶּנּוּ כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹכּוֹ – אִז: ”יָקָם סְעָרָה לְדַמְמָה” (תהלים קז, כט).

סא.

(ח”א קעב)

כִּשְׂהַשִּׁם־יִתְבַּרֵךְ מִרְאֵה פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת – חַיִּים וְטוֹבָה לְעוֹלָם. וְלַחֲפֹף – לַחֲפֹף חֶסֶד־וְשְׁלוֹם. וְכֵן הַצַּדִּיק כִּשְׂמִרְאָה פָּנִים שׁוֹחֲקוֹת – הוּא טוֹב. וְכֵן לַחֲפֹף.

סב.

(ח”ב לח – עַל־פִּי קְצוֹר לְקוּטֵי־מוֹהַר”ן)

עֵקֶר הַדָּבָר שְׂצָרִיךְ הַצַּדִּיק לְהֵאִיר בְּתַלְמִידּוֹ – הוּא לְהַגְדִּיל דַּעְתָּם, וְלְהוֹצִיאָם מִ”מַחֲיין־דְּקַטְנוֹת” לְ”מַחֲיין־דְּגְדֻלוֹת”.

וּלְפַעֲמִים הוּא מֵאִיר בָּהֶם עַל־יְדֵי ‘הָאֲרַת־פָּנִים’ וְנַחֲמוֹת, שְׂמִנְחָם אוֹתָם וּמֵאִיר לָהֶם פָּנָיו בְּפָנִים שׁוֹחֲקוֹת, אֲנַפִּין־גְּהִירִין’.

וּלְפַעֲמִים אֵינֶם יְכוּלִים לְקַבֵּל אוֹרוֹ עַל־יְדֵיזָה וְאִז צָרִיךְ לְהֵאִיר בָּהֶם עַל־יְדֵי יְסוּרִין. שְׂצָרִיךְ לְיִסְרָם וּלְבַזּוֹתָם, כִּדִּי לְבַטֵּל אוֹתָם בְּכַדִּי שְׂיוֹכְלוֹ לְקַבֵּל אוֹרוֹ.

סג.

(שִׁיחוֹת־הַר”ן מַג; לְקוּטֵי־עֲצוֹת שְׂמֻחָה לַח)

עַל־יְדֵי הַשְׂמֻחָה, יְכוּלִין לְהַחֲיוֹת אָדָם אַחֵר.

כִּי יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂיֵשׁ לָהֶם יְסוּרִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים וּדְאָגוֹת וְצָרוֹת מְשֻׁנוֹת רַחֲמָנָא־לְצַלָּן, וְאִי־אֶפְשָׁר לָהֶם לְסַפֵּר מַה שְּׁבִלְבָם.

והם היו רוצים לספר, אך אין להם בפני מי לספר ולהשיח עמו את כל אשר עם לבבם. והם הולכים מלאים יסורים ודאגות.

וכשבא אדם עם פנים שוחקות, יכול להחיות אותם ממש.

ולהחיות אדם אינו דבר רק, כי הוא דבר גדול מאד לשמח לבב בני ישראל - כי בשזוכה לשמח איזה אדם, הוא מחיה ומקים נפש מישראל ממש.

וכמו שמובא בגמרא (תענית כב.): "מהני תרי בדיחי, שזכו למה שזכו, על ידייזה שהיו משמחים בני אדם".

סד.

(שיחות הר"ן סב)

ענה ואמר: "חזקו ואמצו [ויאמץ לבבכם] כל המיחלים לה" (תהלים לא, כח), "כל המיחלים" דיקא. אפלו אם אינכם זוכים לשום קדשה ועבודה חסוּשָׁלוֹם, רק מיחלים לבד, אף-על-פי-כן "חזקו ואמצו", ואל תפלו משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה.

ויותר ויותר מזה: צריך כל אחד ואחד לחזק את חברו - לבל יפל בדעתו משום דבר שבעולם.

ואפלו אם הוא יודע בעצמו שהוא כמו שהוא - אף-על-פי-כן יחזק את חברו! - כי את חברו בקל יותר לחזק, מלחזק את-עצמו, כי "אין חבוש מתיר את עצמו" (ברכות ה:).

כי אין רעה גדולה מנפילה, וכמו שאמרו רז"ל לענין מלחמה הגשמיות (סוטה פ"א מ"ח - על דברים כ, ג): "אל תיראו ואל

תערצו" וכו' "אל תיראו - משפעת הקלגסים. ואל תערצו - מקול הקרנות" וכו'.

שכל הדברים האלה, עוברים על מי שהפץ לכנס בעבודת-השם - שפמה מיני מלחמות ופחדים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו' וכו', עוברים על כל אחד ואחד וכו' וכו'.

וכשיזכה לבלי להפיל את חברו, אף-על-פי שידע בעצמו שהוא רחוק מעבודתו - אדרבא: יחזקו בכל מיני התחזקות, ויחיהו וישיבהו בכל מיני דבורים המשיבין את הנפש וכו' - על-ידי-זה יכול להיות: שאחר-כך יזכה גם הוא לחזר ולשוב לעבודת-השם על-ידייזה.

"זבולן לחוף ימים ישכן, והוא לחוף אנית, וירכתו על צידן" (בראשית מט, יג)
ענין 'יששכר וזבולון' - וענין 'תמכין דאורייתא'

שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה. הוא שאמר משה (דברים לג, יח): "שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך" - זבולון יוצא בפרקמטיא, ויששכר עוסק בתורה באהלים.
 (רש"י: בראשית דברה עב, ה; צט, ח; תנחומא ויחי יא)

סה.

(ח"א כג, א-ב-ג-ד)

יש פנים-דקדשה, אנפין-נהורין, בחינת חיים, בחינת שמחה, כמו שקתוב (תהלים טז, יא): "שבע שמחות את פניך". ויש פנים דסטרא-אחרא, אנפין-חשוכין, מרה-שהורה, עבודת-אלילים.

ואלו הנופלים בתאות-ממון, ואינם מאמינים שהקדוש-ברוך-הוא יכול

לְפָרְנֶס הָאָדָם בְּסִבָּה קָלָה, וְרוּדְפִים אַחַר
פְּרִנְסָתָם בְּיַגִּיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם 'אוֹכְלֵי לֶחֶם
בְּעֶצְבוֹן, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג, יז): "בְּעֶצְבוֹן
תֹּאכְלֶנָּה"; וְעֶצְבוֹת' הוּא 'מְרֵה־שְׁחוּרָה' -
אֵלוֹ בְּנֵי־אָדָם נִקְשְׂרִים בְּפָנִים דֶּסְטְרָא
אַחֲרָא, 'אַלְקִים אַחֲרִים' (שְׁמוֹת כ, ב), 'הַשֵּׁף,
'מִיתָה'.

וְדַע: שְׁעַלְיָדֵי 'תְּקוּן בְּרִית־קֹדֶשׁ' - נִצּוּל
מִפָּנִים דֶּסְטְרָא־אַחֲרָא, 'תְּאוֹת
מְמוֹן, 'מְרֵה־שְׁחוּרָה, 'בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה'
וְכוּ'.

וּבְשִׁבְל־זָה: זְבוּלוֹן שְׁהִיָּה אוֹהֵב
לְיִשְׁשָׁכָר - נֶאֱמַר בּוֹ (דְּבָרִים
לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן". "שְׂמַח" - הַפֶּךְ
'בְּעֶצְבוֹן'. "שִׁבְעַת שְׂמָחוֹת אֶת פְּנִידָ" - תְּקוּן
'תְּאוֹת־מְמוֹן'.

וְזָה בְּחִינַת (בְּרִכוֹת ח): "מָצָא אוֹ מוֹצָא" - כִּי
ה'פְּרִנְסָה' הוּא בְּחִינַת 'אִשָּׁה, כְּמוֹ
שְׂאֵמְרוֹ חֲז"ל (סִנְהֶדְרִין פֵּא): "הַיּוֹרֵד לְפְרִנְסַת
חֶבְרוֹ, כָּאֵלוֹ בָּא עַל אִשְׁתּוֹ". ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא
'בְּעֶצְבוֹן' - הִיא בְּחִינַת (קֹהֶלֶת ז, כו): "מוֹצָא
אֲנִי מֵרַמְמוֹת אֶת הָאִשָּׁה".

וְעַל־כֵּן לְהַפֶּךְ ב'פְּרִנְסָה־דְקֹדֶשׁה' - כְּתִיב:
"מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב" (מְשָׁלֵי יח,
כב). 'טוֹב, בְּחִינַת 'צְדִיק, בְּחִינַת "בְּרִית
מְלַח" (בַּמִּדְבָּר יח, יט), "שְׂמִמְתִּיק מְרִירוֹתָא
דְּעַלְמָא" (זֹהַר וַיְחִי רמ"א), הֵינּוּ: 'תְּאוֹת וְעֶצְבוֹן
הַפְּרִנְסָה'.

ו'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שְׂמַח זְבוּלוֹן
בְּצֵאתְךָ" - הוּא בְּחִינַת: "מָצָא
אִשָּׁה מָצָא טוֹב", ו'אֵין טוֹב אֶלָּא צְדִיק"
(יִוָּמָא ל"ח), הֵינּוּ 'בְּרִית', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (יִשְׁעִיָּה ג, י):
'אִמְרוּ צְדִיק כִּי טוֹב'. וְכֵמוֹ שְׁכֵתוֹב (שְׁמוֹת ב,

ב): "וַתֵּרָא אֶתוֹ כִּי טוֹב הוּא", "שְׁנוּלָד מְהוּל"
(שְׁמוֹת דְּבָרָה א, כ).

סו.

(ח"א לד, ו)

ה'תּוֹרָה' הִיא 'יו"ד', שְׁנִקְרָאת (תְּהִלִּים קיא,
י): "רֵאשִׁית חֲכָמָה". וְה'עוֹלָם'
הוּא 'זָא'ו', שְׁנִבְרָא ב'שִׁשְׁת־יָמֵי־הַמַּעֲשֶׂה.

ו'צְדִיק' עִם 'יִשְׂרָאֵל, הֵם גַּם־כֵּן 'יו"ד
זָא'ו' - כִּי 'צְדִיק' הוּא 'יו"ד', כִּי
ה'צְדִיקִים' הֵם נִקְרָאִים 'חֲכָמֵי הָעֵדָה'.
ו'יִשְׂרָאֵל' הֵם בְּחִינַת 'זָא'ו', שֶׁהֵם 'תְּמַכִּי־
אוֹרֵיתָא, וְנִקְרָאִים: "וַיִּי הָעַמּוּדִים" (שְׁמוֹת כז,
י) וְכוּ'.

סז.

(ח"א לה, ו"י)

כְּשֶׁעוֹסֵק ב'מִשְׁאֵו־מִתָּן בְּאִמוּנָה' - אֲזִי
ה'מִוְחִין, הֵינּוּ 'נִשְׁמָתוֹ, בָּאָה
לְתוֹךְ ה'אִמוּנָה, וְנִתְחַדְּשִׁין שָׁם, וְנִתְחַזְּקִין
מֵעֵיפוֹתָם, וּמִמְשִׁיךְ 'שִׁכְל־חֲדָשׁ' מ'אוֹר־
הַפָּנִים'.

וְזָהוּ (תְּהִלִּים פט, טז): "ה' בְּאוֹר פְּנִידָ יִהְלְכוּן"
- בְּחִינַת 'מִשְׁאֵו־מִתָּן, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
(דְּבָרִים לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ".

סח.

(ח"א ס, ד)

"שְׁלִישׁ שְׁבַפְרָק־מְטִיא" (בְּבֵא־מִצֵּיָא מ"ב),
הוּא כְּנֶגֶד ה'עֲשִׂירוֹת' שְׁנִזְכָּר אֶצֶל
'סְדוּם'.

כִּי ב'סְדוּם' כְּתִיב (אִיּוֹב כח, ד): "הַנְּשַׁכְּחִים
מִנֵּי רָגֶל" - כִּי הֵם רָצוּ לְבִטֵּל ה'מִשְׁאֵו־
וּמִתָּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רָגֶל', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב
(דְּבָרִים לג, יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ".

סט. (ח"א רד)

מַעֲלַת הַצְדָקָה יְדוּעַ, בַּפֶּרֶט בְּשָׁנוֹתַיִן
לְתַלְמִיד־חֶכֶם! - כַּמּוּבָא (זֶהר מְצוּרָע
נג): "שְׁהַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן לְתַלְמִיד־חֶכֶם, הוּא
בְּחִינַת 'תְּמַכִּי־אוֹרֵיתָא'".

אָבֵל בְּאֵמַת: זֶה הַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן לְתַלְמִיד־
חֶכֶם, הוּא בְּחִינַת 'תּוֹרָה' מִמֶּשֶׁ. וְאִין
עֲבָרָה יָכוֹל לְכַבּוֹת זֶה הַמְעוֹת שָׁנוֹתַיִן
לְתַלְמִיד־חֶכֶם, כִּי "אִין עֲבָרָה מְכַבֵּה תּוֹרָה"
וְכוּ' (סוֹטָה כ.א.). [עֵינן סְפוּר הַשִּׁיף לְזֶה בְּשִׁיחֻת־הַרְוִי
קלז].

ע. (ח"א רפ)

"כִּי תֵצֵא לְמַלְחָמָה" (דְּבָרִים כ.א. י.). "כִּי
תֵצֵא" - זֶה בְּחִינַת 'מִשְׁאֵ־וּמַתָּן',
בְּחִינַת (שָׁם ל.ג. יח): "שְׂמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ"
וְכוּ'.

כִּי 'מִשְׁאֵ־וּמַתָּן' נִקְרָא בְּחִינַת "צֵאתְךָ" -
כִּי אֶהְיֶה־עִלְיָי שְׂזָבוּלוֹן וַיִּשְׁשָׁכְר',
שְׂוִים, מַחְמַת שְׂזָבוּלוֹן הִיא מִסְפִּיק
לְיִשְׁשָׁכְר', וְנֶאֱמַר עָלָיו: "שְׂמַח זְבוּלוֹן" -
עַל־כִּלְזָה נִקְרָא: "צֵאתְךָ". וַיִּשְׁשָׁכְר':
'אֶהְלִיךְ'.

כִּי 'עֲבוּדַת הַתּוֹרָה' - הִיא 'פְּנִימִיּוֹת' יוֹתֵר,
וְהִיא לְמַעַלָּה מֵעֲבוּדַת הַ'מִּשְׁאֵ־וּמַתָּן'.
אֶהְיֶה־עִלְיָי שְׂגָם הַ'מִּשְׁאֵ־וּמַתָּן' הִיא עֲבוּדָה
גְּדוּלָּה, כִּי הוּא מִסְפִּיק הַתַּלְמִיד־חֶכְמִים,
וְנֶאֱמַר עָלָיו: "שְׂמַח זְבוּלוֹן" - עַל־כִּלְזָה
נִקְרָא "צֵאתְךָ", נֶגֶד עֲבוּדַת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא
בְּחִינַת: "יִשְׁשָׁכְר בְּאֶהְלִיךְ".

וְכֵן כָּל מִדְרָגָה וּמִדְרָגָה נֶגֶד הַמִּדְרָגָה
שְׁלֹמֶעְלָה מְפָנָה - נִקְרָאת הַמִּדְרָגָה

שְׁלֹמֶטָה: "צֵאתְךָ", נֶגֶד הַמִּדְרָגָה שְׁלֹמֶעְלָה
שְׁנִקְרָאת: "אֶהְלִיךְ".

וְאֶפְלוּ מִי שֶׁעוֹבֵד הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת -
עַם־כִּלְזָה נֶגֶד הַמִּדְרָגָה שְׁלֹמֶעְלָה
מְפָנָה עוֹד, נִקְרָא אֶפְלוּ 'דַּבְּקוֹת', בְּחִינַת:
"צֵאתְךָ". (עֵינן בְּפָנִים, הַמִּשְׁפָּךְ הַבְּאוּר עַל הַפְּסוּק "כִּי
תֵצֵא לְמַלְחָמָה").

ע.א. (ח"ב ב.ג)

יֵשׁ 'תְּמַכִּי־אוֹרֵיתָא' שָׁנוֹתַיִם מְמוֹן
לְ'לֹמְדֵי־תּוֹרָה'.

וּבַתְּחִלָּה הֵם מַחְסְרִים מְמוֹנָם מַעֲצָמָם -
כִּי בְּשָׁנוֹתַיִם הַמְמוֹן לְהַתְלַמֵּד־
חֶכֶם, נֶחְסַר אֶצְלָם וְכוּ'.

אָבֵל אַחֲר־כֵּן עַל־יְדֵי מְמוֹנָם שְׁמַחֲזִיקִין
הַתַּלְמִיד־חֶכֶם, וְנוֹלֵד 'הַלְכוֹת' שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'חֶסֶד' - אֲזִי עַל־יְדֵי 'הַשְּׁפַעַת הַחֶסֶד',
חוֹזֵר וְנִתְמַלֵּא הַ'חֶסֶד' וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת
'שֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא' וְכוּ'.

[לְקוּטֵי־עֲצוֹת, צְדָקָה לָג: 'תְּמַכִּי־אוֹרֵיתָא' שָׁנוֹתַיִן
מְעוֹת לְתַלְמִיד־חֶכְמִים, זְכוּתָם גְּדוֹל מְאֹד! - כִּי עַל־יְדֵי
מְמוֹנָם שְׁמַחֲזִיקִין הַתַּלְמִיד־חֶכְמִים - יְכוּלִין הַתַּלְמִיד־
חֶכְמִים לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וְלַהוֹלִיד הַלְכוֹת וְחַדוּשֵׁי־תּוֹרָה.
נִמְצָא: שֵׁשׁ לָהֶם חֶלֶק בַּהַתּוֹרָה שְׁנוֹלָדָה וְנִתְגַּלָּה עַל־יְדֵים.

וְכָל הַמְמוֹן שֶׁהֵם נוֹתְנִין לְהַתְלַמֵּד־חֶכְמִים וְנֶחְסַר לְפִי
שְׁעָה אֶצְלָם - נִתְמַלֵּא לָהֶם אַחֲר־כֵּן עַל־יְדֵי הַהַלְכוֹת
שְׁנִתְחַדְּשִׁין עַל־יְדֵים, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁפַּע חֶסֶד וְחוֹזֵר
וְנִתְמַלֵּא הַחֶסֶד. וְהֵם זוֹכִין לְשֶׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם־הַבָּא,
וְלַהֲאָרֶת 'שְׁלֹשָׁה קְנֵי הָאֵמֶת' לְאַרְבְּעָה חֻלְקֵי הַדְּבוּר' וְכוּ'.

ע.ב. (ח"ב פ.א)

כְּשֶׁאָדָם מְשַׂמַּח עַצְמוֹ בְּשִׂמְחָה שְׁל
מְצוּהָ, וְהַשְּׂמִיחָה גְּדוּלָּה כָּל־כֵּן,
עַד שֶׁנוֹצֵעַת עַד רִגְלָיו, הֵינּוּ שְׁמֵרָקֵד מַחְמַת

שְׂמֵחָה - זֶה הַבְּחִינָה נִקְרָא: **"וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה"** (תהלים צ, יב).

וְהָ"רְגֵלִים, הֵם נֹצֵחַ וְהוֹד" (תקוני־זוהר יז. 'פְּתַח אֱלֹהִים'), בְּחִינַת 'נְבִיאִים' (זוהר צו לז. תקוני־זוהר ב. מט.), נִתְעַלִּים לְבַחֲבִינַת 'לֵב' עַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה שֶׁבֵּלֵב - כִּי הַשְּׂמֵחָה מַעֲלָה אוֹתָם. וְזֶהוּ הַרְקוּד' שֶׁמַּעֲלָה 'רְגֵלָיו' בְּכָל־פַּעַם.

וּבְשִׁלּוּמֵי תוֹרָה אוֹ שְׂעוֹשָׁה מִצְוָה, בְּכָל־כֶּךָ 'שְׂמֵחָה' שְׂנוֹגֶעַת עַד 'רְגֵלָיו', וּמַעֲלָה אֶת 'רְגֵלָיו' לְמַעְלָה - בְּזֶה נִתְעַלִּים כָּל 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא', שֶׁהֵם נִקְרָאִים **"סְמֵכֵי קְשׁוּט"** (תקוני־זוהר קכג).

עג.

(עלים-לתרופה, ערב-סנות תר"א)

בְּבַחֲבִינָה זֹאת צְרִיף אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי לִילָךְ בְּדֶרֶךְ - הֵן רְחוֹק הֵן קְרוֹב, אוֹ בְּעִירוֹ בְּשֶׁהוּלָךְ בְּשִׁבִיל מִשְׁאֲוֹמְתָן וּפְרַנְסָה, כְּגוֹן לְבֵית הַפֶּאסֶט' [דאר] וכו'.

שְׁצַרִיף לְכוּן: "כְּדֵי שִׁירוּיָח וְיִתֵּן צְדָקָה, לְהֵיזֵת בְּכָלל 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא' הָעוֹסְקִים לְהוֹצִיא לְאוֹר 'סְפָרִים' הַקְּדוּשִׁים" וכו'!

[לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א כט, ט: וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָתוֹ שֶׁל הַמִּשְׁאֲוֹמְתָן: שֵׁיכוּן בְּכָל הַלּוּף וְהַלּוּף, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוּא הוּלָךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמִּשְׁאֲוֹמְתָן - שְׂכּוֹנָתוֹ: "כְּדֵי שִׁירוּיָח, כְּדֵי שִׁיתֵּן צְדָקָה"! - וְזֶה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנָתוֹ' הַכְּלָלִי שֶׁל הַדְּמִים].

וְגַם צְרִיף לְכוּן: אוֹלֵי יִפְגַּע עִם אֵיזָה אָדָם לְדַבֵּר עִמּוֹ מֵהַתְּכַלִּית, וְלְהוֹדִיעַ לוֹ מֵאֲמַתַּת הַחַדוּשִׁים שֶׁל הַתְּגַלּוּת־הַתּוֹרָה שֶׁל צְדִיקֵי־אֲמַת שְׂבִדוֹר וכו'!

עד.

(עלים-לתרופה, מכתב רבי יצחק בן מוהרנ"ת - יום א', כ"ט לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּרַכ"ט)

בְּנֵי מִיכָלִי שִׁיחִיָּה, הַרְבִּית לְהַגְדִּיל עָלַי צַעֲרָךְ מֵעַנְיָן מְעוּט עוֹסְקָךְ בְּחַפְצֵי־שָׁמַיִם, לְסַפַּת 'טְרִדַת־הָעֶסְקִים'.

מָה אָמַר לָךְ בְּנֵי חֲבִיבִי: דְּמַעוֹת לְבִי בִּנְחַל יִשְׁטוּפוּ עָלֶיךָ. אֵךְ בְּנֵי חֲבִיבִי: הֵן יָדוּעַ לָךְ, אֲשֶׁר לֹא כֵן מֵהַמְּדָה, וְהָעֵקֶר לְשִׂמְחָה אֶת־עַצְמוֹ בְּכָל הַנְּקֻדּוֹת־טוֹבוֹת, וְהָעֵקֶר בְּהַרְצוֹן וכו'.

וְעַתָּה אוֹסִיף זֹאת לָכֶם: אֲשֶׁר תּוֹכְלוּ לְהַחֲיוֹת עַצְמְכֶם בְּזֶה, אֲשֶׁר זְכִיתֶם לְזִכּוֹת גְּדוֹל בְּזֶה, לְעַסֵּק בְּעַנְיָן הַחֲזָקָתִי לְמַחֲיַת פְּרִנְסָתִי בְּאֶרֶץ־הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת - בְּזֶה תּוֹכְלוּ לְקַבֵּל חַיּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֵתֶם יוֹשְׁבֵים עַל הַתּוֹרָה וְעַבּוּדָה תָּמִיד וכו'.

וְאַתֶּם בְּנֵי שִׁיחִיָּה: תּוֹכְלוּ לְשִׂמְחָה בְּזֶה מְאֹד! - כִּי בְּאֲמַת: 'תּוֹמְכֵי־אוֹרֵיתָא' - נַחֲשָׁבִים עַל פְּמָה מְקוֹמוֹת, לְמַעְלָה מִ'לּוּמְדֵי־אוֹרֵיתָא', וְאֵנָּן כַּחֲדָא חֲשִׁיבִין.

עה.

(ימי־מוהרנ"ת ח"ב קלב)

וּבַבְּקָר נִכְנַסְתִּי לְ'צִידוֹן' וְהִלְכְנוּ עַל 'קָבֵר זְבוּלוֹן' וכו'. וְאַחֲרֵי־כֵן אָמְרוּ לָנוּ: שְׁעִיר צִידוֹן' בְּעַצְמָהּ, עֲדִין אֵינָה אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, רַק מִ'קָבֵר זְבוּלוֹן' וְאֵילָּה, מִשֵּׁם מֵתֵחִיל 'גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

עו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַפְת־הַרִיחַ ד, מג)

"זְבוּלוֹן לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן, וְהוּא לְחוּף אֲנִיּוֹת וְיִרְכְּתוּ עַל צִידוֹן" (בְּרֵאשִׁית מט, יג). 'צִידוֹן' הוּא 'גְּבוּל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ

שְׁכֵתוֹב (שם י, יט): "וַיְהִי גְבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידוֹן" וכו'.

וְשֵׁם בְּתַחֲלַת הַגְּבוּל, בְּמָקוֹם שְׁמֵתְחִיל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שֵׁם קְבוּר 'זְבוּלוֹן'. כַּאֲשֶׁר זָכִיתִי לְהִיזוֹת שֵׁם בַּעֲצָמֵי עַל קְבוּר הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר צִידוֹן, וְאָמְרוּ לִי שֵׁם: "שְׁמֵשֵׁם מֵתַחֲלִילֵין לְחֵשֶׁב גְּבוּל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל" וכו'.

"יששכר חמור גרם" (בראשית מט, יד)

עז.

(ח"א ל, הו-ז-בסוף)

צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת ה'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה', בְּחֵינּוֹת ה'חֻמַּת-תְּתָאָה', אֶל אֹרֶ-הַפְּנִימִים הַמְּאִיר ב'שְׁלֹשׁ-רִגְלִים'.

וְלַפְעָמִים נוֹפֵל חֲסִדְשָׁלוֹם ה'מַלְכוּת-דְּקַדְשָׁה', לְגַלּוֹת שֶׁל אַרְבַּע מַלְכוּתוֹ דְּסִטְרָא-אַחְרָא!

וְכִי יִכּוֹל לְסַבֵּל קוֹל הַצְּעָקָה וְהַזְּעָקָה הַגְּדוֹלָה, בְּשִׁנּוּפֵל בְּחֵינּוֹת ה'מַלְכוּת', בְּחֵינּוֹת ה'חֻמַּת-תְּתָאָה', בִּינְיָהֶם חֲסִדְשָׁלוֹם, בְּבְחֵינּוֹת (קַחֲלַת ט, יז): "זַעֲקַת מוֹשֵׁל בְּכַסִּילִים".

וְצָרִיךְ לְרְאוֹת: לְחַתֵּךְ וְלְהַבְדִּיל מֵהֶם אֶת ה'מַלְכוּת', וְלְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם אֶל אֹרֶ-הַפְּנִימִים! - וְעַקֵּר עֲלִיתָהּ: עַל-יְדֵי בְּחֵינּוֹת ה'חֻמַּת-דְּקַדְשָׁה' וְכו'. וְעַקֵּר ה'תְּתָאָה' ה'חֻמַּת-דְּקַדְשָׁה' הוּא עַל-יְדֵי 'תּוֹכְחָה' וְכו'.

וְזָהוּ (בְּכוּרוֹת ח): "מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַפִּינָא בְּמֵאֵי קַטְלֵי לָהּ, בְּקַרְנָא דְּחֻמַּת-רָא" [עֲרוּגַת סְפִינִים] בְּמָה קוֹצְצִים אוֹתָהּ, בְּקַרְנֵי שֶׁל חֻמַּת-רָא.

"מִיִּשְׂרָאֵל דְּסַפִּינָא" - הֵינּוּ: בְּחֵינּוֹת ה'חֻמַּת-תְּתָאָה' הַגְּבוּל הַגָּבֹל, בְּחֵינּוֹת 'מַלְכוּת' הַגְּבוּל, שֶׁהוּא 'לְמוּד' הַגְּבוּל [עֵינֵי-שֵׁם בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה: שְׁעַל-יְדֵי ה'חֻמַּת-תְּתָאָה' ה'שְׁכֵל-הַתְּתָאָה', לְמוּדִים' וּמְשִׁיגִים ה'שְׁכֵל-הַעֲלִיּוֹן, ה'שְׁגוּת-אֶלְקוּת'], בְּחֵינּוֹת (בְּמִדְבָר כב, ל): "הַהֶסֶפֶן הַסְּפִנָּתִי", לְשׁוֹן 'לְמוּד', בְּתַרְגוּמוֹ: "הַמִּלְכָּה אֶלִּיפָנָא". בְּחֵינּוֹת (וַיִּקְרָא כו, כה): "חֶרֶב נִקְמַת", שֶׁהִיא בְּחֵינּוֹת 'מַלְכוּת' הַגְּבוּל.

"מִיִּשְׂרָאֵל" - פֶּרֶשׁ רַש"י: "עֲרוּגָה". הֵינּוּ: בְּחֵינּוֹת: "זַעֲקַת מוֹשֵׁל" וְכו', כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים מו, ה): "כַּאֲשֶׁר תַּעֲרֹג".

"בְּמֵאֵי קַטְלֵי לָהּ" - פֶּרֶשׁ רַש"י: "בְּמֵאֵי חוֹתְכִין אוֹתָהּ". הֵינּוּ: בְּמָה חוֹתְכִין וּמְבַדִּילִין ה'מַלְכוּת' הַגְּבוּל, כְּדֵי לְהַצִּילָהּ מ'זַעֲקָה' הַגְּבוּל.

"בְּקַרְנָא דְּחֻמַּת-רָא" - הֵינּוּ: עַל-יְדֵי 'תּוֹכְחָה', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְּגַלָּה ה'חֻמַּת-רָא'. "קַרְנָא" - זֶה בְּחֵינּוֹת 'קוֹל הַמּוֹכִיחַ', בְּחֵינּוֹת 'קַרְנֵי הַשּׁוֹפָר' וְכו'.

"חֻמַּת-רָא" - זֶה בְּחֵינּוֹת (בְּרֵאשִׁית מט, יד): "יששכר חמור גרם" - בְּחֵינּוֹת (דְּבָרִי-הַיְמִינִים-א יב, לג): "וּמִבְּנֵי יִשְׂשַׁכָּר יוֹדְעֵי בִּינָה לְעֵתִים". כִּי עַל-יְדֵי ה'תּוֹכְחָה' - מְעַלִּין אוֹתָהּ ל'רִגְלִים', שֶׁהִיא בְּחֵינּוֹת "בִּינָה לְעֵתִים".

עח.

(ח"א ס, א-ט)

דָּע: שֵׁשׁ 'שְׁבִילֵי הַתּוֹרָה' שֵׁשׁ בָּהֶם 'הַתְּבוּנָנוֹת גְּדוֹל מְאֹד', שְׁאִי-אֶפְשָׁר לְבוֹא לְהַתְּבוּנָנוֹת' הַזֹּאת, כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'עֲשִׂירוֹת' וְכו'.

"וַיֵּרָא מַנְחָה בִּי טוֹב וְאֵת הָאָרֶץ בִּי נָעַמָּה, וַיֵּט שִׁכְמוֹ לְסִבְלִי, וַיְהִי לִמֶּס עֲבֹד" (בראשית מט, טו)

פ.

(ח"ב ח, א-ג דהז"ט י)

על-ידי תפלה של ה'בעל-כח' שמתפלל
'תפלה בבחינת דין' - נעשין
'גרים', ונתגלה כבודו יתברך.

ועל-ידי-זה נתפשט ה'נבואה', ועל-ידי
'נבואה', זוכין ל'אמונה'.
ועל-ידי 'אמונה', יהיה 'הדושה-עולם
ל'עמיד', בבחינת 'ארץ-ישראל', הינו:
שיתנהג כל העולם כלו על-ידי 'השגחה'
לבד, כמו 'ארץ-ישראל', ויתבטל ה'טבע'
לגמרי.

ואז יתער 'שיר ה'דש', בבחינת (תהלים צח, א):
"שירו לה' שיר ה'דש, כי נפלאות
עשה" - הינו: ה"שיר שיתער ל'עמיד" (ערכין
יג: שמות רבה כג, ה - זהר תי"ש קכג: פנחס רטו:
תקוני-זהר כד: ועוד), שהוא 'נגון של השגחה
ונפלאות' - כי אז יתנהג העולם על-ידי
'השגחה ונפלאות'.

ו'שיר' הזה - הוא בבחינת 'קול המזכיר
ה'ראוי' - בבחינת 'קול המשקה את
הגן', ששם גדלים כל הריחות והיראות.

כי ה'מזכיר' שרוצה להזכיר את ישראל
ולהגיד להם פשעם וחטאתם - הוא
צריך לזה ה'קול' - כדי שלא יבאיש ריחם
על-ידי שמעורר עוונותיהם, כנ"ל - כי על-
ידי-זה מוסיף ונותן בהם 'ריח-טוב' - כי על-
ידי-זה ה'קול', גדלים כל הריחות, כי זה
הקול משקה את הגן וכו', כנ"ל.

ו'בני יששכר' שהיה להם זאת
ה'התבוננות', בבחינת (דברי-הימים א יב,
לג): "ומבני יששכר יודעי בינה" - לא זכו
לזה ב'אם על-ידי 'עשירות', בבחינת (בראשית
מט, יד): "יששכר חמור גרם", ותרגומו:
"עתיר בנכסין".

וזה פרוש (פענית כג): "הזא לחמרה דקא
ילדה לה רמכי רמכי" [חוני-המעגל ראה:
שלא-תנו שרכב עליה לפני שגרדם וישן שבעים שנה -
נולדו ולדות רבים] - הינו בבחינת 'עשירות',
בבחינת: "יששכר חמור גרם" - כי על-ידי-
זה נמשך 'עשירות גדול כנ"ל (עין-שם בפנים כל
הענין של 'חוני-המעגל).

עט.

(ח"ב א, ד)

יש 'שלש מדות', שהם 'מחריבי
ירושלים', דהינו: ה'לב, הינו:
שמפסידין ה'יראה' התלויה ב'לב, וה'שלש
מדות' הם: א) 'תאות-מזון', ב) 'תאות-
אכילה', ג) 'תאות-משגל'.

וזה פרוש (ברכות ג): "שלש משמרות הוי
הלילה" וכו', 'לילה' זה בבחינת 'חשך',
הינו: 'מניעות', והם בבחינת: "שלש
משמרות", הינו בבחינת: 'שלש מדות' הנ"ל.

וזהו: "משמרה ראשונה, חמור נוער" -
בבחינת 'תאות-מזון', בבחינת (בראשית
מט, יד): "יששכר חמור גרם", ותרגומו:
"עתיר בנכסין".

כי על-ידי תוכחה של מי שאינו ראוי להוכיח' - מזיזין ומעוררין ה'ריח-רע' של המעשיים-רעים ומדות-רעות של האנשים שמוכיחם - כמו כשמונה איזה דבר שיש לו ריח שאינו טוב, כשמתחילין להזיז אותו, אזי מעוררין ה'ריח-רע'.

אבל כשה'מוכיח' ראוי להוכיח - אזי אדרבא: מוסיף ונותן 'ריח-טוב' בהנשמות על-ידי תוכחתו.

וזה בחינת (בראשית מט, טו): **"וירא מנחה כי טוב, ואת הארץ כי נעמה, ויט שכמו לסבל, ויהי למס עבד."**

"מנוחה" - זה בחינת 'נבואה', כמו שכתוב ב'ברוך בן גריה' (ירמיה מה, ג): **"ומנוחה לא מצאתי" - "זו נבואה"** (מכילתא פרשת בא; רש"י ירמיה שם).

"ואת הארץ" - הינו: **'ארץ-ישראל'.**

"ויט שכמו לסבל" - זה בחינת 'נגון', בחינת **"שיר חדש"** הנ"ל, בחינת (במדבר ז, ט): **"בפתח ישאו", ודרשו רז"ל** (ערכין יא): **"אין ישאו אלא לשון שירה, שנאמר** (תהלים פא, ג): **ישאו זמרה ותנו תף"**.

ועל-ידי ה'נגון', בחינת "שיר חדש" - נתתקן ה'ריח' כנ"ל, שהוא בחינת 'משיח', בחינת (איכה ד, כ): "רוח אפינו משיח ה'."

וזהו (בראשית מט, טו): **"ויהי למס עבד"** - זה בחינת 'משיח', כמו שכתוב (רות ד, יד-יז): **"ברוך ה' אשר לא השבית לך גאל וכו' ותקראנה שמו עובד"**.

וזה בחינת: **"למס"** - בחינת 'מסמוס', ש'מסמסין בדבר שיש לו ריח, כדי

ש'יהיה הריח נודף. כי על-ידי בחינות הנ"ל - נתתקן ה'ריח', שהוא בחינת 'משיח' כנ"ל.

[חיי-מוהר"ן מג, הערת הרב מטשעהרין ז"ל: בענין ה'שיר-חדש שיתער לעתיד' המבאר במאמר זה (ח"ב ח), שהוא בחינת ה'קול המשקה את הגן' ששם גדלים כל הריחות והנראות, שזה בחינת 'קול המוכיח הראוי' שמוסיף ונותן ריח טוב בנשמות ישראל השומעין תוכחתו, שזה בחינת 'משיח', בחינת (בראשית מט, טו): **"ויהי למס עבד"** ע"י-שם - יש בכל אלה סודות עמוקים ונבואיים מאד, סתרי-נסתרות רזי-דרזין נוראים מאד, כמוכן מרמזיו הקדושים בשעה שהזכיר הפסוק (רות ד, יד): **"ברוך ה' אשר לא השבית לך גואל"** וכו'.

ושמעתי: שמתנועותיו הקדושות ז"ל אז, ומנעימות הקול והנגון שאמר פסוק זה - היה נראה כנותן בעצמו גם-כן שבח והודאה להשם-יתברך: שנתן להם גואל כזה, לעסק בתקון והגאלת נפשותם, ובהמשכת רוחו של משיח, על-ידי המשכת תקונים נפלאים ונוראים כאלה וכו'.

"דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל"
(בראשית מט, טז)

מדבית דן עתיד דגסם גברא דידון ית עמיה דינין דקשוט.
(תרגום-יונתן)
ההוא דאמר: **"דנו דיני"** (בכל דבר משא-ומתן שהיה לו עם אדם, היה אומר תמיד: "בא לדין!" - ואינו נשמע לדבר אדם, אלא על-פי דין רש"י). אמרי: שמע מינה, **מדן קאתי**, דכתיב: **"דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל"**. (פסחים ד.)

פא
(ח"א נו, ה)

'מלכות-דקדשה', הוא בחינת (במדבר י, כה): **"מאסף לכל המוחנת",** כמו שכתוב (קהלת יב, יג): **"סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא"** - זה בחינת 'מלכות', כמה שכתוב (אבות פ"ג מ"ב): **"אלמלא מוראה של מלכות"**.

הינו: ש'מלכות-דקדשה' היא בחינת: **"סוף דבר",** בחינת: **"מאסף לכל"**

המחנות" דקדשה, בחינת "מחנה דן" (במדבר שם) שהוא "מאסף לכל המחנות", כי "דינא דמלכותא דינא" (גטין י: בבא-קמא קיג. ועוד).

שנעשין מן ה'ברורים' של "מעדני מלך" כנ"ל.

ואלו ה'ברורים' הם בחינת 'קטרת' וכו'. ומאלו "אמרי שפר" שנעשין מן "מעדני מלך" - נעשה 'עטרה' לה'מלך'. וגם יכולין לראות זאת ה'עטרה'.

וז'הו בחינת (שירי-שירים ג, יא): "צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה שעטרה לו אמו, ביום חתנתו וביום שמחת לבו" - הינו: לראות ה'עטרה' של ה'מלך' שנעשה ב'יום חתנתו'.

כי 'התחברות' שמתחברין ה'אמרי שפר" עם ה'מלך', זה בחינת 'חתנה', בבחינת (משלי כב, יא): "חן שפתיו רעהו מלך" - ש'חן השפתים', דהינו: ה'אמרי שפר', מתחברין עם ה'מלך' בבחינת 'רעות'. וז'הו: "ביום חתנתו".

וז'הו: "וביום שמחת לבו" - זה בחינת 'קטרת', בבחינת (משלי כז, ט): "שמן וקטרת ישמח לב". כי ה'ברורים' שמהם נעשה "אמרי שפר" כנ"ל, שמהם נעשה ה'עטרה' כנ"ל - הם בחינת 'קטרת' כנ"ל.

פג.

(מפתחות מוהרנ"ת ז"ל, בסוף לקוטי-הלכות ארח-חיים ח"א, פרשת ויחי)

"מ'אשר שימנה לחמו ו'הוא" (בראשית מט, כ) - ראשי-תבות 'שלו"ם'. "השם גבולך שלום חלב חטים" וכו' (תהלים קמז, יד). בחינת "שימנה לחמו", כמבאר בדבריו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"א נו, ו): "שכפי השלום, בן הפרנסה".

"מ'אשר שימנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך" (בראשית מט, כ)

פב.

(ח"ב טז)

כל ה'פרנסה' של ישראל, צריכין לקבל על-ידי ה'מלך', כמו שכתוב ב'מלך' (דניאל ד, יח-יט): "ומזון לכלא בה. אנת הוא מלכא".

ובשנמשך ה'מזון' על-ידי ה'מלך' - נעשה מ'פנו' 'ברורים', כגון: 'תבואה', שהרבה מ'מנה אוכלין ב'המות', ואחר-כך מתברר עוד ואוכלין מ'מנה 'עבו"ם', עד שמתברר מ'מנה ל'ישראל'.

וגם בה'אכילה' יש 'ברורים' - עד שמתברר ונעשין מהם "אמרי שפר", דהינו: 'ברכות' ש'מברכין עליהם תחלה וסוף', ומתפללין ועובדין השם-יתברך בכחות ה'אכילה'.

וז'ה בחינת (בראשית מט, כ-כא): "מ'אשר שימנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך. נפתלי אילה שלוחה הנותן אמרי שפר".

"שימנה לחמו" וכו' - דהינו ה'פרנסה', שהיא בחינת "מעדני מלך", כי מקבלין אותה על-ידי ה'מלך'.

ועל-בן תכף כתיב אחריו: "נפתלי וכו' הנותן אמרי שפר" - דהינו: "אמרי שפר" של 'ברכות ותפלות' וכיוצא,

"נפתלי אילה שלחה, הנותן אמרי שפר"
(בראשית מט, כא)

פד.

(ח"א מז)

מי שמשקע ב'תאות-אכילה', בידוע שרחוק מ'אמת'. גם זה סימן על 'דלות'.

ו'הארת-פנים', הוא תקון 'ואמת' (שמות לד, ו), בחינת 'יעקב' וכו', והוא בחינת 'תפלין'. כי 'יעקב' הוא 'תפארת', 'כלליות-הגונין', בחינת 'תפלין הנקראים פאר' (ברכות יא, ועוד). - ועקר 'עשירות' בא מ'אמת' וכו'.

ואנחנו 'בני-ישראל' מקבלין ה'שפע' דרך 'ארץ-ישראל'. ו'שפע ארץ-ישראל', היא 'הארת פני יעקב', 'הארת התפלין'.

ובשביל-זה פתיב ב'ארץ-ישראל' (בראשית מט, כא): **"נפתלי אילה שלחה, הנותן אמרי שפר"**. כלומר: **"ארץ-ישראל היא אילה שלחה לבשל פרותיה"** (פתבות קיב, בראשית-דבא צט, יא). והשפעתה: הוא מ'מדת אמת', שהוא בחינות 'תפארת', בחינות 'תפלין'.

והינו: **"הנותן אמרי שפר"** - כי 'שפר' הוא לשון 'פאר', שהוא בחינת: **"תפלין שנקראים פאר"** (ברכות יא, ועוד), שהוא 'מדת יעקב'.

הינו: שהיא נותנת לנו אותיות הארה שקבלה מ'תפלין'.

וזה פרוש (קהלת ט, ט): **"ראה חיים עם אשה"**. **"הנותן אמרי שפר"**, ראשי-תבות: **"אש"ה'**. וזה: **"ראה חיים"**

דיקא, כי **"תפלין נקראים חיים"** (מנחות מד:). וזה: **"נפתלי אילה שלחה" - נפתליי** אותיות 'תפליין'.

והנה: פשה 'צדיק אכל לשבע נפשו' (משלי יג, כה), ולא מחמת 'תאוה' הגשמיות' - אזי הוא בבחינת 'נשיאות-פנים', ונזון מ'מדת אמת'.

ובאשר בכח אכילה זו עומד 'להדות ולהלל לה' (דברי-הימים א כג, ל) - אזי יוצאין ממנו 'דבורי-אמת', שהם בחינת 'יעקב', 'מדת תפארת', שהוא 'כללות הגונין' וכו'.

וזהו שאמרנו למעלה: כי 'ארץ-ישראל' היא **"אילה שלחה"**.

והינו: **"הנותן אמרי שפר"** - כי הנזון מבחינות 'ארץ-ישראל' שהיא **"אילה שלחה"**, שהיא בחינות 'אמת' - אזי: **"הנותן אמרי שפר"** - כלומר: שנותנת מעצמה ומבחה **"אמרי שפר"** - לשון 'תפארת', שהם **"אמרי אמת"** (משלי כב, כא) וכו' וכו' (עין בפנים).

פה.

(ח"ב טז)

נמצא לעיל בפסוק (בראשית מט, כ): **"מאשר שמנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך"**.

"בן פרת יוסף, בן פרת עלי עין" (בראשית מט, כב)

"פרת" - לשון 'פריה ורביה'. (רש"י: תרגום-אונקלוס; פרקי-דרבנאליעור פל"ח: מדרש אגדת-בראשית פרק פג)
"בן פרת עלי עין" - חנו נטוי על העין הרואה אותו. (רש"י)

בְּחִינַת 'יוסף', הוא ההדור והיפי של כל העולם.

וכשזה היפי והפאר נתגלה בעולם - דהיינו: כשזה ה'צדיק' שהוא היפי של כל העולם, נתפרסם ונתגדל בעולם - אזי נפתחין ה'עינים' של העולם.

שכל מי שנכלל בזה ה'הון' האמת של זה הצדיק שהוא החן והיפי של העולם, דהיינו: שמתקרב אליו ונכלל בו - נפתחין עיניו, ויכול לראות, והעקר להסתכל על-עצמו וכו'.

וגם יכול לראות ולהסתכל בגדלת-השם, ולהסתכל בעולם, על-ידי שנפתחו עיניו על-ידי התגלות הפאר של ה'צדיק האמת' וכו'.

פ.ט.

(שיחות ה'ר"ן רסב)

דע: שיש חן, שמי שיכול להשתמש בזה ה'חן', הוא יכול לעשות 'שאלת חלום', ולידע 'עתידות' על ידי ה'חלומות'.

כי בכל ה'חלומות', בודאי יש בהם 'עתידות', רק שיש בהן כמה פסלות ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה.): "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן כך אין חלום וכו'".

וגם יש 'חלומות ברורים', כמו שכתוב (במדבר יב, ו): "בחלום אדבר בו".

ומי שיש לו זה ה'חן' הנ"ל - חלומותיו צודקים בודאי. אלא שאפלו כששומע חלום מאחר שמספר לו, אזי נופל התבן והפסלות מן החלום, ועל-ידי-זה שומע רק החלום המברר, ויכול לפתר החלום ולידע העתידות מהם.

אנא פלוני בר פלוני מזרעא דיוסף קאתינא דלא טולטא ביה עינא בישא שנאמר: "בן פרת יוסף בן פרת עלי עין", אל תקרי: "עלי עין", אלא: "עולי עין".

(ברכות כ. נה: סוטה לו: בבא-מציטא פד. בבא-בתרא קיח:)

"עולי עין" - עולין למעלה מן העין, והיא מלמטה, שהיא אינה יכולה לטלוט בהן.

(רש"י בבא-מציטא שם)

פ.ו.

(ח"א ב, ביה)

נמצא לעיל באריכות בפסוק (בראשית מח, כב): "ואני נתתי לך שכם" וגו'.

פ.ז.

(ח"א ז, ד)

ודע: שעל-ידי מצות ציצית, נצול מעצת-הנחש, מנשואין של רשע, מבחינת 'נאוף' - כי 'ציצית' שמירה ל'נאוף' וכו'.

וזה בחינת (שם מט, כב): "בן פרת עלי עין" - בשביל 'ציצית', לשון: "מציץ מן החרפים" (שיר-השירים ב, ט) - על-ידי-זה זכה ל"בן פרת" - שנשמר מנשואין של נחש, מ'זונג של הסטרא-אחרא, וזכה ל'זונג דקדשה'.

וזה: "פרת" - לשון 'זונג', לשון (בראשית א, כב): "פרו ורבו" (רש"י בראשית מט, שם; תרגום-אונקלוס בראשית מט שם; פרקי-דרבי-אליעזר פל"ה; מדרש אגדת-בראשית פרק פג).

פ.ח.

(ח"ב סז)

יש 'צדיק' שהוא היפי והפאר וה'חן' של כל העולם בלו, בבחינת (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה", בחינת (תהלים מח, ג): "יפה נוף משוש כל הארץ" (זמר ויגש רד.). כי זה ה'צדיק-האמת' שהוא

צא.

(לקוטי-הלכות, פורים ה, יד)

על-ידי מְצוֹת מִלְחָה, בְּחִינַת 'תְּקוּנָה-הַבְּרִית' - על-ידי-זֶה הוּא בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', בְּבִחִינַת (מְשָׁלִי כב, ט): "טוֹב עֵינַי הוּא יְבָרְךָ", "כִּי שָׁם צָוָה ה' אֶת הַבְּרָכָה" (תהלים קלג, ג), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'יוֹסֵף הַצַּדִּיק' שֶׁעָמַד בְּנִסְיוֹן וְשָׁמַר אֶת הַבְּרִית - "שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהַנְצִל מֵרַע-עֵינַי" (בְּרִכוֹת כ. "עֵינַי שְׁלֵא רָצָתָה לָזוּן מִמָּה שֶׁאֵינִי שָׂלוֹ, אִין עֵינַי-הֶרַע שׁוֹלֵטת בּוֹ").

כִּי הוּא בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', בְּחִינַת (בְּרִאשִׁית מט, כב): "בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בְּרִכוֹת כ. נה: סוּטָה לו: בְּבִא-מְצִיעָא פד. בְּבִא-בְּתָרָא קִיח: וְרַש"י): "עוֹלֵי עֵינַי" וְכוּ' - כִּי עָקַר בְּחִינַת 'טוֹב-עֵינַי', הוּא עַל-יְדֵי 'שְׁמִירַת-הַבְּרִית'.

"בְּנוֹת צְעָדָה עָלֵי שׁוֹר" (בְּרִאשִׁית מט, כב)

צב.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, נְאוּף ח"ב יט; סְפָר ח"ב ה)

מִי שֶׁאֵין מְסַתְּפֵל עַל נָשִׁים, זוֹכֵה שְׂזָרְעוֹ יִחְבְּרוּ פְרוּשִׁים עַל הַתּוֹרָה.

וְהָרַב מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל צִין לְבְּרִאשִׁית-רַבָּה' צח, יח: אֶת מוֹצֵא בְּשַׁעָה שֶׁיֵּצֵא יוֹסֵף לְמַלְךְ עַל מְצָרִים, הָיוּ בְּנוֹת מְלָכִים מְצִיצוֹת עָלָיו דְּרָךְ הַחֲרָפִין, וְהָיוּ מְשַׁלְּכוֹת עָלָיו שִׁירִין וְקַטְלִין וְנִזְמִים וְטַבְּעוֹת, כְּדִי שֶׁיִּתְלַח עֵינָיו וְיִבִּיט בָּהֶן (עֵין כָּאן בְּרַש"י עַל סוּף הַפְּסוּק: "בְּנוֹת צְעָדָה עָלֵי שׁוֹר" - "בְּנוֹת מְצָרִים הָיוּ צוֹעֵדוֹת עַל הַחוּמָה לְהַסְתַּפֵּל בְּרַפְיוֹ, וּבְנוֹת הַרְבֵּה צְעָדָה כָּל אַחַת וְאַחַת בְּמָקוֹם שֶׁתּוֹכֵל לְרְאוֹתוֹ מִשָּׁם"). אַף-עַל-פִּי כֵּן לֹא הָיָה מְבִיט בָּהֶן. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתָּה לֹא תִלִּית אֶת עֵינֶיךָ וְהַבִּטָּה בָּהֶן, חֲזִיק שֶׁאַתָּה נוֹתֵן לְבְּנוֹתֶיךָ 'צְעִידָה' בַּתּוֹרָה, מֵהוּ 'צְעִידָה', פְּרָשָׁה].

וְיוֹסֵף' הָיָה לוֹ זֶה ה'חַן', בְּחִינַת (בְּרִאשִׁית מט, כב): "בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי" - לְשׁוֹן 'חַן', כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י - עַל-יְדֵי-זֶה הָיָה חֲלוּמוֹתָיו צוֹדְקִים. כִּי הִשְׁתַּמֵּשׁ תָּמִיד בְּחֲלוּמוֹת וּפְתָר אוֹתָם, מִחֲמַת שֶׁהָיוּ חֲלוּמוֹתָיו צוֹדְקִים, וְנִכְתְּבוּ בַּתּוֹרָה. גַּם-עַל-יְדֵי-זֶה הָיָה יָכוֹל לְפָתַר חֲלוּמוֹת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בַּתּוֹרָה.

צ.

(לקוטי-הלכות, נְטִילַת-יְדַיִם שְׁחֵרִית ד, ז)

"בֵּן פָּרַת יוֹסֵף בֵּן פָּרַת עָלֵי עֵינַי" (בְּרִאשִׁית מט, כב) - "עוֹלָה עֵינַי" (בְּרִכוֹת כ. נה: סוּטָה לו: בְּבִא-מְצִיעָא פד. בְּבִא-בְּתָרָא קִיח: וְרַש"י).

שְׁיוֹסֵף', בְּחִינַת הַצַּדִּיק-הָאֱמֵת, עוֹלָה עַל הָעֵין - כִּי הוּא סוֹתֵם עֵינָיו מִחִיזוֹ דְּהָאֵי עֲלָמָא לְגַמְרִי, וְאִין לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְּלוּת בְּזֶה-הָעוֹלָם אֲפִלּוּ בְּהַרְף-עֵינַי.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא: "עוֹלָה עֵינַי" - כִּי הוּא עוֹלָה עַל הָעֵין וּמוֹשֵׁל עָלָיו. כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַסְתַּפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, כְּפִי הַסְתַּפְּלוּתוֹ כֵּן הוּא תַּחַת הָעֵין, כִּי הָעֵין מוֹשֵׁל עָלָיו (עַל-פִּי רַש"י בְּבִא-מְצִיעָא שָׁם) - מֵאַחַר שֶׁנִּמְשָׁךְ אַחַר עֵינָיו, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סוּטָה ט:): עַל כֵּן פָּמָה שֶׁ"הַלֵּךְ אַחַר עֵינָיו".

שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (בְּמִדְבָר טו, לט): "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם" - שֶׁלֹּא תִהְיֶה הָעֵין רוֹאֶה וְהַלֵּב חוֹמֵד שׁוֹלֵטִין עָלָיו" (רַש"י שָׁם; בְּמִדְבָר-רַבָּה י, ב), רַק הוּא יִתְגַּבֵּר עָלֵי הָעֵין וְהַלֵּב, וְיַעֲלֶה עֲלֵיהֶם וְיִמְשַׁל בָּהֶם, בְּבִחִינַת "עוֹלֵי עֵינַי" - שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם הַסְתַּפְּלוּת בְּזֶה הָעוֹלָם, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'יוֹסֵף' שֶׁנִּקְרָא "עוֹלֵי עֵינַי".

"וַיִּמְרְהוּ וּרְבֹו, וַיִּשְׁטְמֵהוּ בַּעֲלֵי חֲצִים"
(בראשית מט, כג)

אבל על־ידי 'מחלקת' - מצינו שלא אמרו
הלכה משמם, כמו 'אחרים' ו'יש
אומרים' (הוריות יג).

**"וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּפְּזוּ זְרַעֵי יָדָיו
מִיַּדֵי אַבִּיר יַעֲקֹב, מִשָּׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל"**
(בראשית מט, כד)

"אבן ישראל" - אבן וּבְנֵי וּרְעָא דִּישְׂרָאֵל.
(תרגום אונקלוס)

צה.

(ח"א ז, בסוף)

**"וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ וְכוּ, מִשָּׁם רוּעָה
אֶבֶן יִשְׂרָאֵל"** (בראשית מט, כד) -
"אבן וּבְנֵי" (תרגום אונקלוס), בְּחֵינַת
ה'תפלה', 'יעקב וּבְנָיו' (כמו שִׁמְבָר שָׁם בְּאוֹת א:
'שִׁיעֲקֹב וּבְנָיו, הֵם בְּחֵינַת שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי גִּסְחָאוֹת הַתַּפְּלָה".
שערי הכפונות, דרושי עלינו לְשַׁבַּח א). (עין שם בְּמִי
הנחל; ועין תורה ט' בקטע הבא).

צו.

(ח"א ט, ה-בסוף)

**אלו בני־אדם המכחישים כל הנסים
ואומרים שהכל דרך־הטבע,
וכשרואים איזהו נס, הם מכסים אותו עם
דרך־הטבע.**

פוגמים בתפלה - כי ה'תפלה היא
'נפים' שמשנה את ה'טבע'.

ופוגמים באמונה - שאין מאמינים
ב'השגחת הבורא־יתברך'.

ופוגמים בארץ־ישראל - שהוא מקום
הנפים, כמו שכתוב (שיר־השירים
ב, יב): "וקול התור נשמע בארצנו", וכמו
שאמרו (תענית י): "ארץ־ישראל שותה

צג.

(ח"א מו)

"האירו ברקיו תבל ראתה" (תהלים צז, ד).
"תבל" - זה בחינות 'מחאת־
כפים'. כי 'מין' זה ע"ב, ו'שמאל' זה רי"ו.
ועל־ידי שנכללים זה בזה - נעשה שני
פעמים רי"ו, גימטריא 'תב' ל'.

כי גם ע"ב שהוא 'מין', יש בו שלש
פעמים ע"ב, גימטריא רי"ו. ושלשה
פעמים ע"ב, זה בחינת 'כהן־גדול', ו'כהן־
הדיוט', ו'סגן־הכהן' ('כהן' הוא בחינת 'מין').

ועל־ידי ש"נתראה תב"ל" - הינו: על־ידי
'מחאת־כפים' בשעת התפלה,
בחינת 'תבל' - על־ידי־זה: "האירו ברקיו" -
נתתקן ה'מחלקת' הנקרא 'ברק', כמו
שכתוב (זכריה ט, יד): "ויצא כפרק חצו" - 'חץ'
לשון 'מחלקת', כמו שכתוב (בראשית מט, כג):
"וישטמהו בעלי חצים", ותרגומו: **"בעלי
פלגותא"**.

צד.

(ח"א קמה)

"אין אדם מת וחצי תאותו בידו" (קהלת־
רבה א, יג) - "וחצי" זה בחינת
'מחלקת', בתרגומו (על בראשית מט, כג): "ורבו
בעלי חצים" - **"בעלי פלגותא"**.

ומי שאוחז תאותו מ'מחלקת', בודאי
באלו לא מת - כמו שבקש דוד
(ירושלמי שקלים פ"ב - על תהלים סא, ה): "אגורה
באהלך עולמים" - "וכי אפשר לדור בשני
עולמות? - אלא שיהיו אומרים דבר הלכה
משמו, ואז באלו לא מת!"

תַּחֲלָה" - בִּי שָׁם ה'תְּהוֹמֹת, 'מְקוֹם הַנְּפִים', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (רות א, יט): "וַתְּהֵם כָּל הָעִיר".

וְעַל-יַד־זֶה צָרִיךְ לִפְלֹ בְּגִלּוֹת-מִצְרַיִם.
 "וְכָל הַגְּלוֹת מְכַנִּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה טז, ד).

וְזֶה פְּרוּשׁ (שְׁמוֹת טו, ה): "תְּהוֹמֹת יְכַסִּימוּ, יִרְדּוּ בַּמְצוּלֹת כְּמוֹ אֲבֹן".

"תְּהוֹמֹת יְכַסִּימוּ" - מִי שֶׁמְכַסֶּה אֶת הַנְּפִים, וּמְרָאֵה לְכָל-דָּבָר שֶׁהוּא דֶרֶךְ-הַטָּבַע'.

"יִרְדּוּ בַּמְצוּלֹת כְּמוֹ אֲבֹן" - "מִשֵּׁם רַעֲה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית מט, כד), תְּרַגְּמוּ: "אֵב וּבִנֵּן".

"מְצוּלֹת" - זֶה בְּחִינַת מִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יב, לו): "וַיִּנְצְלוּ אֶת מִצְרַיִם".

"כְּמוֹ אֵב וּבִנֵּן" [כְּמוֹ אֲבֹן] - הִינּוּ: יַעֲקֹב וּבְנָיו - שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת נְפִים, בְּחִינַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

לְפִי יִרְדֹתֶם וּלְפִי הַפְּגָם שֶׁפָּגַם בְּתְפִלָּה וּבְאַמוּנָה וּבְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, כֵּן צָרִיךְ לִירֹד לְעֵמֶק הַגְּלוֹת שֶׁל מִצְרַיִם.

כְּמוֹ "שִׁירְדוּ יַעֲקֹב וּבְנָיו לְמִצְרַיִם" (בְּרֵאשִׁית מו, ח; יְהוֹשֻׁעַ כד, ד), שֶׁהֵם בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת שְׁנַיִם-עָשׂוֹר שְׁעָרֵי תְּפִלָּה (זֶהר פְּקוּדֵי רַנָּא. שְׁלַח קע. שְׁעַר-הַכְּפוֹנוֹת, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א) - לְמִצְרַיִם שֶׁהֵם הַפֶּךְ הַנְּפִים [כְּלוֹמַר: שֶׁהַתְּפִלָּה יִרְדֵּה לְגִלּוֹת] - בְּשִׁבִיל שֶׁאֵמַר אֲבָרְהָם (בְּרֵאשִׁית טו, ח): "בְּמַה אֲדַע", עַל יְרֵשֶׁת אֶרֶץ.

וְעַל-יַד־יְשׁוּעָה שֶׁעָקַר הַתְּפִלָּה הֵם יַעֲקֹב וּבְנָיו כִּי לֹא - עַל-יַד־זֶה לֹא זָכָה

לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, לְבַחֲנֵת תְּפִלָּה, אֲלֵא יַעֲקֹב וּבְנָיו, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (בְּרֵאשִׁית כא, יב): "כִּי בִיצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע", "וְלֹא כָּל יִצְחָק" (נְדָרִים לא).

[חֲיֵי-מוֹהַר"ן ג: קָדָם שֶׁאֵמַר הַתּוֹרָה בְּסִימָן ז', שֶׁמֵּעֵתִי מִמֶּנּוּ ז"ל, הַתּוֹרָה בְּסִימָן קי"ב, וְכַתְּבֵתִי מִה שֶׁשִּׁמְעֵתִי כְּפִי מִה שֶׁנִּדְפַס בְּסִימָן הַזֶּה. אַךְ אַחַר כֵּךְ אֵמַר הַתּוֹרָה "תְּהוֹמֹת יְכַסִּימוּ" בְּסִימָן ט', וְשֵׁם נִכְלָל הַתּוֹרָה "צִהַר הַנֶּלֶךְ" וְהַתּוֹרָה "תְּהוֹמֹת יְכַסִּימוּ" נֶאֱמָרָה בְּשִׁבְת־שִׁירָה תְּקַס"ג בְּדֶרֶךְ, וְאַחַר כֵּךְ הַתְּחִיל לֹאֲמַר הַתּוֹרָה "מִשְׁפָּטִים הַנֶּלֶךְ" וְאֵמָרָה פְּסָקָא פְּסָקָא.

בְּאוֹתָהּ הֵעֵת שֶׁאֵמַר תּוֹרָה ז'; ט'; וְקִי"ב - סְפָר: שֶׁהִיא אֲצִלוּ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב ז"ל, וְאֵמַר לוֹ: "כְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל נּוֹפְלִין בְּגִלּוֹת", וְסִימָן (בְּרֵאשִׁית מט, כד): "מִשֵּׁם רוּעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל".

וְשֶׁאֵל אוֹתָנּוּ לֹאֲמַר לוֹ פְּרוּשׁ עַל אוֹתוֹ הַמְּרָאֵה, וְלֹא יִדְעֵנוּ לְהַשִּׁיבוּ דָּבָר. אַחֲרֵי-כֵן הִרְאִיתִי לוֹ הַתּוֹרָה (ק"ב) "צִהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבְּחָה", וְרָאֵה וְהִסְתַּפַּל בָּהּ - עֵנָה וְאָמַר: "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכֻּלָּם" (תַּעֲנִית ז. מִכּוֹת י). - כְּלוֹמַר: שֶׁעֲתָה הִבִּין עַל-יַד־יְשׁוּעָה פְּרוּשׁ עַל הַמְּרָאֵה הַזֶּה.

וְאַחֲרֵי-כֵן גָּמַר תּוֹרָה ז', וְשֵׁם מְדַבֵּר מְאַמוּנָה וְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל: "שֶׁכְּשֶׁפּוֹגְמִין בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, בְּאַמוּנָה, יוֹרְדִין לְגִלּוֹת מִצְרַיִם!" - וְשֶׁאֲלַתִּי אוֹתוֹ: "אִם זֶה שֶׁיִּקְרָא לְמְרָאֵה הַזֶּה ל"י?! - הַשִּׁיב: "שֶׁעֲנַן הַמְּרָאֵה, כְּבָר גָּמַר מִקֶּדֶם לְהַשִּׁיג הָעֵנָן בְּשִׁלְמוֹת!"

וְאַחֲרֵי-כֵן קִבַּלְתִּי מִמֶּנּוּ תּוֹרָה ט', וְגַם שֵׁם נִכְלָל הַתּוֹרָה קי"ב הַזֶּה, וְשֵׁם בְּסוּפּוֹ מְבָאָר גַּם-כֵּן: "כְּשֶׁפּוֹגְמִים בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יוֹרְדִין לְגִלּוֹת". וְשֵׁם מְבָאָר בְּסוּפּוֹ הַפְּסוּק: "מִשֵּׁם רַעֲה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל", עַל בְּאוֹר הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טו, ה): "יִרְדּוּ בַּמְצוּלֹת כְּמוֹ אֲבֹן!" - וְעֲתָה יְכוּלִים לְהַבִּין מַעֲט, פְּרוּשׁ הַמְּרָאֵה הַזֶּה.].

צד.

(ח"א כב, ג-ד ט"י)

צָרִיךְ לְרְאוֹת לְמַלְאֵת הַיָּדִים, שֶׁהִיא הַאֲמוּנָה - עַל-יַד־יְשׁוּעָה הָאֲרָה מְשַׁבְּעָה-רוּעִים, שֶׁהֵם פְּלִלְיוֹת שֶׁל כָּל מְנַהֲיְגֵי-הַדּוֹר וְכוּ', כִּי הֵם רוּעִים הַאֲמוּנָה לְתַקְנָהּ וְלְהַשְׁלִימָהּ וְכוּ'.

וְאִי־אֶפְשָׁר לְבוֹא לְאֹלוֹ הַרְּוָעִים, שֶׁהֵם
 כְּלָלִיּוֹת שֶׁל הַקִּדְשָׁה, אֲלֵא
 עַל־יְדֵי עֲזוֹת־דְּקֻדְשָׁה וְכוּ'. וְלְבוֹא לְעֲזוֹת־
 דְּקֻדְשָׁה, הוּא עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה וְכוּ', הֵינּוּ:
 עַל־יְדֵי בְּחִינַת: "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שְׁמוֹת כד, ז),
 שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְׂמֻחָה וְכוּ'.

וְדַע: כִּי "שְׁנֵי הָעַדִּיּוֹם שֶׁהִכְתִּירוּ בְּחוֹרֵב
 מִנַּעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שְׁפַת פָּח.) - הֵם
 בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּרֵאשִׁית בְּרָא", כִּמּוּבָא
 בְּסִפְרָא־דְּצְנִיעוּתָא (זֵהָר תְּרוּמָה קעח:):
 "בְּרֵאשִׁית, דָּא מְאָמַר. בְּרָא, חֲצִי מְאָמַר"
 וְכוּ'. אָב וַיֵּן'.

כִּי "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע", הוּא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת
 וְנִגְלוֹת'. נַעֲשֶׂה הוּא בְּחִינַת 'נִגְלוֹת'
 וְכוּ', וְנִשְׁמָע' הִיא בְּחִינַת נִסְתָּרוֹת' וְכוּ'. וְזֶה
 בְּחִינַת 'תּוֹרָה וְתַפְלָה' וְכוּ'. "דָּא עֵדוֹן עַלְמָה,
 עֵדוֹן תַּתְּאָה. חֲכָמָה עַלְמָה, חֲכָמָה־תַּתְּאָה.
 אָב, וַיֵּן" (זֵהָר שָׁם).

וַיֵּשׁ בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא, וְכוּן בְּכָל עוֹלָם
 וְעוֹלָם, בְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" וְכוּ'.
 כִּי מִי שֶׁבָּא לְמִדְרָגָה גְּבוּהָ מִהֲרֵאשׁוּנָה, אֲזִי
 נַעֲשֶׂה מִהַנְּשִׁמָּע' שְׁלוֹ, בְּחִינַת 'נַעֲשֶׂה, וְאֲזִי
 יֵשׁ לוֹ בְּחִינַת 'נִשְׁמָע' אַחֲרָת. וְכוּן מִדְרָגָא
 לְדְרָגָא וְכוּ', וְכוּן מִעוֹלָם לְעוֹלָם.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם: שֶׁיִּלְךְ מִדְרָגָא לְדְרָגָא,
 וּמִעוֹלָם לְעוֹלָם! - עַד שֶׁיִּזְכֶּה בְּכָל־
 פַּעַם, לְבְּחִינַת "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" גְּבוּהָ יוֹתֵר
 וְכוּ' - עַד שֶׁיִּבּוֹא בְּרֵאשִׁית נִקְדַּת הַבְּרִיאָה,
 שֶׁהוּא 'תַּחֲלַת־הָאֲצִילוֹת' וְכוּ'. וְאַחֲר־כֵּן
 כְּשֶׁנִּכְלַל בְּאִי־סוּף וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת: "אָב וַיֵּן, מְאָמַר וְחֲצִי מְאָמַר".
 כִּי הַ"נַּעֲשֶׂה" - הוּא בְּחִינַת 'נִגְלוֹת',
 בְּחִינַת 'תּוֹרָה', בְּחִינַת "בְּרָא", בְּחִינַת 'בֵּן',
 בְּחִינַת 'עֵדוֹן תַּתְּאָה', בְּחִינַת 'חֲכָמָה־

תַּתְּאָה', בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'. כְּנֶגֶד
 הַ"נִּשְׁמָע" - שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּרֵאשִׁית",
 'מְאָמַר הַשְּׁלָם', 'חֲכָמָה־עַלְמָה', 'עֵדוֹן
 עַלְמָה', בְּחִינַת 'אָב', בְּחִינַת 'תַּפְלָה', בְּחִינַת
 'נִסְתָּר'.

כִּי כָּל דְּרָגָא, נֶגֶד דְּרָגָא שְׁלֹמַעְלָה מְמַנָּה'
 - הוּא בְּחִינַת "חֲצִי מְאָמַר".

כְּמוֹ הַ'אָב' כְּשֶׁמְדַבֵּר, מְדַבֵּר 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם'; וְכִשְׁבָּנוּ הַקָּטָן מְדַבֵּר אַחֲרָיו,
 הוּא מְדַבֵּר רַק 'חֲצִי מְאָמַר'.

כֵּן כָּל דְּרָגָא, נֶגֶד דְּרָגָא שְׁלֹמַעְלָה מְמַנָּה',
 הִיא בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'; וְהַדְּרָגָא
 שְׁלֹמַעְלָה מְמַנָּה, הִיא בְּחִינַת 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם' נֶגְדָה. וְכוּן מִדְרָגָא לְדְרָגָא.

כִּי כָּל בְּנֵי־אָדָם וְחַיּוֹת וְעוֹפוֹת וְצִמְחָהִים,
 וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם - הֵם רַק
 בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר', נֶגֶד הָעוֹלָם שְׁלֹמַעְלָה
 מְזֶה הָעוֹלָם, כִּי הֵם רַק רְמִזִּים לְדְבָרִים
 הַגְּבוּהִים מֵהֵם, וְכוּן מִעוֹלָם לְעוֹלָם.

וְכוּן 'כְּלָלִיּוֹת הַבְּרִיאָה' נֶגֶד 'קִדְּם הַבְּרִיאָה',
 הִיא בְּחִינַת 'חֲצִי מְאָמַר'. כִּי עִקַּר
 שְׁלֵמוֹת בְּ'אִי־סוּף', וְשֵׁם הוּא בְּחִינַת 'מְאָמַר
 הַשְּׁלָם'.

וְזֶה: "בְּרָא", שֶׁהוּא 'כְּלָלִיּוֹת הַבְּרִיאָה' -
 הוּא "חֲצִי מְאָמַר", נֶגֶד "בְּרֵאשִׁית",
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קִדְּם הַבְּרִיאָה', בְּחִינַת
 'תַּפְלָה'.

כְּמוֹ: "בְּרֵאשִׁית, יֵרָא בְּשֵׁ"ת" (זֵהָר פִּנְחָס
 רנז. תְּקוּנַיִזֵּהָר כד. וְעוֹד) - שֶׁהִיא
 הַתַּפְלָה, בְּחִינַת (מִשְׁלִי לֹא, ל): "יֵרָא" ה' הִיא
 תַּתְּהַלָּל, שֶׁהוּא "מְאָמַר הַשְּׁלָם".

וְעַל־כֵּן 'אֲמוּנָה' נִקְרָא 'ירוֹשָׁלַיִם' - עַל־
 שֵׁם: שֶׁעִקַּר בְּנִינָה מִ"בְּרֵאשִׁית",

שהוא בחינת "יראה שלם" (בראשית-רבה נו, י).
בחינת "בראשית", יר"א בש"ת", בחינת
"בראשית, מאמר השלם".

כי 'אמונה' הוא מה'רועים' פנ"ל,
ול'רועים' אי-אפשר להתקרב ביי-אם
על-ידי 'עזות', ול'עזות' זוכין על-ידי
'שמחה' פנ"ל, ול'שמחה' זוכין על-ידי
בחינות "נעשה ונשמע", שהוא בחינות
'תורה ותפלה' וכו' פנ"ל.

וזה (בראשית מט, כד): "משם רעה אבן
ישראל", ותרגומו: "אב ובן". וזה:
"מאמר השלם, שהוא אב ובן פחדא".

כי "חצי מאמר", הוא בחינות 'בן לחוד'.
אבל "מאמר השלם", הוא "אב ובן
פחדא" - כי שם נכלל הכל.

ועל-ידי-זה יכול לבוא לבחינות 'רועים'.
וזהו: "משם רעה אבן
ישראל".

צח.

(ח"א כד, ד)

עקר ה'ברכות' מ'ידים', בבחינת (ויקרא ט,
כב): "וישא אהרן את ידו אל העם
ויברכם", וכמו שכתוב (בראשית מט, כד):
"מידי אביר יעקב, משם רעה אבן
ישראל".

צט.

(ח"א נז, א-ב)

דע: כי "כל דבור ודבור שיצא מפי
הקדוש-ברוך-הוא, נברא ממנו
מלאך" (חגיגה יד). וכו'. וכל מלאך ומלאך
ממנה על איזהו דבר, ו'אפלו כל אילנות
ועשבים יש עליהם ממנים" (בראשית-רבה י, ו).

וכל מלאך מקבל חיותו מה'דבור', ומשפיע
לתוך הדבר שממנה עליו.

ושני הפחות' האלו שיש למלאך,
לקבל ולהשפיע - מכנים
בבחינת 'ידים'. ב'די-ימין' מקבל חיותו,
וב'די-שמאל' משפיע וכו'. וה'תורה' נותנת
כח ל'מלאכים', וה'מלאכים' משפיעים
ל'עשבים', ו'עשבים' מרפאים ב'כח-התורה'.

ו"מי שפוגם ב'אמונת-חכמים' ופורץ
גדרם, אין רפואה למפתו" (שבת קי).
וכו' - כי על-ידי-זה מסיר ה'ידים' מן
ה'מלאכים', לפי בחינות הסרתו מדרך דברי
רבנן.

וזהו (דברים יז, א): "לא תסור מן הדבר אשר
יגידו לך ימין ושמאל" - לפי בחינות
'הסרתו'.

אם 'סר מדרך דברי רבנן לימין' - בזה 'סר
ימין המלאך', ואין לו כח לקבל. ואם
'סר לשמאל' - בזה 'סר יד שמאל
מהמלאך', ואין לו כח להשפיע.

וכשנפגם איזהו יד המלאך - אזי אין לזה
האדם אסותא. כי זה העשב
שבו תלוי רפואתו, אין לו כח לרפאות, כי
אין משפיע לו וכו'.

ותקונו: שיקים 'אמונה-הנפולה', ויאמין
'אמונת-חכמים' - ועל-ידי-זה
יקום ויתרפא מחולאת הזאת. כי על-ידי
'אמונת-חכמים' - מתקן בחינות 'ידים' של
מלאכים, והם מקבלים ומשפיעים כחות
ל'עשבים' לרפואתו.

ול'הקים 'אמונה-הנפולה' - היא על-ידי
בחינת 'יעקב', הינו: על-ידי
'גדר', שידר איזהו גדר [ויקיים מיד]. ו'יעקב'

הוא בחינות נדר, שהוא ראש לכל הנודרים (בראשית רבה ע, א - על הפסוק: נדר לאביר יעקב". תהלים קלב, ב), כמו שכתוב (בראשית כח, כ): "וידר יעקב נדר".

ועל-ידי ה'נדר' ישוב לאמונת-החכמים וכו', ועולה לשרש שהחכמים משרשים שם וכו', ויודע ומכיר מעלות החכמים, ועל-ידי-זה הוא שב ומאמין בהם.

וזהו (בראשית מט, כד): "מידי אביר יעקב" - בשביל לתקן ידי המלאך, הנקרא 'אביר' (יומא עה:) - צריך להשתמש ב'נדר', שהוא בחינת יעקב, כנ"ל.

כי (שם): "משם רועה אבן ישראל" - הינו: על-ידי ה'נדר', נתתקן האמונה הנקרא 'רועה', בבחינת (תהלים לג, ג): "ורעה אמונה". וכשנתתקן האמונה, נתתקן ה'ידיים', בבחינת: "לא תסור", כנ"ל.

ק.

(ח"א נא; כתב-יד רבנו ז"ל הנדפס בסוף הספר, השיך לח"א נא)

ה'שקר' מזיק לעינים בגשמיות וברוחניות וכו', והתהוות השקר, שהוא הרע, שהוא הטמאה - הוא מחמת הרחוק מאחד. כי הרע הוא נגדיות וכו'.

למשל: כל מה שהוא נגד רצונו של אדם, הוא רע. וב'אחד', אין שיך נגדיות, אלא פלו טוב, בחינת (פסחים נ): "לעתיד, פלו הטוב והמטיב" - כי ב'אחד' אין שיך רע וכו'.

ועל-כן לעתיד-לבוא יהיה אז פלו אחד, פלו טוב - כי אמת הוא

'אחד' וכו'. ובשביל-זה יתבטל אז: הרע, וה'התנגדות', וה'שקר', וה'טמאה' וכו'.

כי 'קדם-הבריאה' פשהיה הבריאה בכח כפיכול, קדם שהוציא אל הפעל - היה פלו אחד, ו'כלו אמת', ו'כלו טוב', ו'כלו קדש'. אפלו שם טהור לא היה שיך לומר - כי טהור אין שיך אלא בפיש טמאה וכו'.

ועל-ידי 'השגחת השם-יתברך' - אפלו 'אחר-הפעלה', שהוציא הקדוש-ברוך-הוא מכח אל הפעל - כל הדברים הם באחדות עמו.

ועל-ידי 'אמת' - 'השגחת השם-יתברך' עליו וכו'. ועל-ידי ה'שקר' שהוא הרע - מסיר ממנו 'השגחת השם-יתברך', כמו שכתוב (תהלים קא, ז): "דבר שקרים לא יבון לנגד עיני".

נמצא: מי שרועה שיהיה 'אחר-הבריאה' כמו 'קדם-הבריאה' - שיהיה פלו אחד, שיהיה אב וכן באחד, כמו שהיה מקדם כשהיה בכח - ישמר עצמו מ'שקר'.

ועל-ידי-זה: 'השגחת השם-יתברך' עליו! - ואזי פלו אחד, ונכלל 'אחר-הבריאה' ב'קדם-הבריאה'!

וזה בחינת (תניגה יד): כשאתם מגיעין לאבני שיש טהור, אל תאמרו מים מים, שנאמר (תהלים קא, ז): דבר שקרים לא יבון לנגד עיני".

"אבן" - זה בחינת "כח אב וכן כחדא", כתרוממו ("אבן ובינין" - על בראשית מט, כד): "משם רעה אבן ישראל" - שהוא בחינת 'קדם-הבריאה' שהיה בכח, שהיה הפל אחד.

"בְּרַכַּת שְׂדֵים וְרַחֵם" (בראשית מט, כה)

"שְׂדֵים" – על-שם שהזרע יזרה בְּחַץ. (רש"י)

קב.

(ח"א כט, ד)

וְעַל-שֵׁם-זֶה נִקְרָא 'פְּלִיטוֹת הַגִּידִין'
שֶׁהוּא ה'בְּרִית-קִדְשִׁי: 'שְׂדֵי'

(זוהר פנחס רנז. עין עוד ב'לקוטי-מוהר"ן ח"א יא, ג; כג, ד;
לא, ח) – על-שם "שְׂשֻׁדֵי וַיִּזְרַח בְּחַץ" (רש"י
בראשית מט, כה; נדה מג.) 'לְבַנְנוּנִית' ו'תְּקוּנִים'
לְכָל פֶּרֶט וּפְרֵט כְּפִי צָרְכוֹ, וְאִפְלוּ לְמִקְוֹמוֹת
הַצָּרִים וְהַדְּקִים.

כִּי יֵשׁ מִקְוֹמוֹת צָרִים וְדְקִים שְׂאֵי אֲפֹשֶׁר
לְבוֹא לְשֵׁם שׁוֹם תְּקוּן, כִּי אִם עַל-יְדֵי
'תְּקוּן-הַפְּלִיטוֹת', שֶׁהוּא זֶרֶק 'לְבַנְנוּנִית'
ו'תְּקוּנִים' גַּם לְמִקְוֹמוֹת הַצָּרִים וְהַדְּקִים.

"וְלִקְדָּד נָזִיר אַחֲיו" (בראשית מט, כו)

קג.

(ח"ב פה)

'אַגוּזִים' הַנִּקְרָאִים 'לוּזִים', רוֹמְזִים
לְבַחֲנִית 'לֵאחֵה', שֶׁהִיא בְּעֶרְףָה,
שֶׁהִיא 'נִקְבָּא רַאשׁוֹנָה' (ספר הלכותים להאריז"ל,
פרשת ויחי).

וְאַחֲרֵי-כֵן נִכְנָסִין לְבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהוּא
בַּחֲנִינִת: "יַעֲקֹב קָרָא בֵּית-אֵל"
(פסחים פה.). וְזֶהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שופטים א, כד):
"שֶׁדָּרַךְ לוֹזֵי נִכְנָסִין לְבֵית-אֵל".

וְזֶהוּ (ישעיה מ, א): "נִחְמוּ נַחְמוּ" – שְׁתֵּי
פְּעָמִים 'נַחְמוּ' ו' גִּימְטְרִיא 'קִדְקִיד',

"שֵׁשׁ טָהוֹר" – הוּא בַּחֲנִית 'אַחֲרֵי-
הַפְּעֻלָּה, שֶׁהוּא בַּחֲנִית
יִשׁוּת וְטָהָר'.

"אִם תִּרְצוּ לְהַגִּיעַ 'שֵׁשׁ טָהוֹר' לְ'אַבְנֵי' –
מִי שְׂרוּצָה לְהַגִּיעַ וּלְהַמְשִׁיךְ
ה'אַחֲדוּת' לְתוֹךְ ה'יִשׁוּת' שֶׁהִיָּה עִבְשׁוֹ
'אַחֲרֵי-הַפְּעֻלָּה' כְּמוֹ 'קִדְם-הַפְּעֻלָּה'.

עֵצָה עַל-זֶה: "אֵל תֹּאמְרוּ מִים מִים" –
שֵׁשׁמֵר עֲצֻמוֹ מ'שְׂקֵר' שֶׁהוּא בַּחֲנִית
"מִים מִים" וְכוּ' (עין בְּפָנִים עֵנִין "מִים מִים").

"שֶׁנֶּאֱמַר: דִּבֵּר שְׂקָרִים לֹא יִבּוֹן לְנֶגֶד
עֵינַי" – כִּי עַל-יְדֵי 'שְׂקֵר', הוּא
מִסִּיר מֵעָלָיו 'הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ', וְהוּא
'רְחוֹק מֵאַחַד'.

אֲךָ עַל-יְדֵי 'אַמֶּת' – 'הַשְּׂגָחַת הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ' עָלָיו. וְעַל-יְדֵי ה'הַשְּׂגָחַה', 'כְּלוּ
אַחַד' כְּמוֹ שֶׁהִיָּה 'קִדְם-הַבְּרִיאָה', כְּנֹל.

קא.

(ספר-המדות, התנשאיות ח"ב ד; זריזות ח"ב א)

עַל-יְדֵי 'זְרִיזוֹת' – זוֹכֶה לְהִיּוֹת 'רוּעָה
נְאֻמָּן'. וְסִימָן לְדָבָר (משלי ו, ד): "לֶךְ
אֵל נְמֹל"ה' עֲצֹל", וְכַתִּיב (בראשית מט, כד):
'מִשְׁשֵׁם רֹעֵה אָבִין יִשְׂרָאֵל'. [סופי-תבנות:
נְמֹל"ה']

[חיי-מוהר"ן עז: שִׁיף לְאַלְפֵי-בֵּית הַקִּדְשׁ שֶׁחִבֵּר בִּימֵי
לְדוּתוֹ (ספר-המדות ח"ב ה"ל), וְכִבֵּר נִדְפַס שָׁם בְּלִשׁוֹן-אַחֵר –
אֲךָ בְּסִגְנוֹן זֶה שֶׁמֵּעִי זֶה הָעֵנִין מִפִּי-הַקִּדְשׁ:

"עַל יְדֵי 'זְרִיזוֹת' – בְּנִקְל לְהִיּוֹת 'פְּרִנְסֵי-הַדּוֹר' בְּנִשְׁמִיּוֹת אוֹ
בְּרוּחָנִיּוֹת. וְסִימָן לְדָבָר: 'לֶךְ אֵל נְמֹלָה עֲצֹל', עַל-זֶה
כַּתִּיב: 'מִשְׁשֵׁם רֹעֵה אָבִין יִשְׂרָאֵל' – דְּהִינּוּ: 'פְּרִנְס'.

הִינּוּ: לְזָכוֹת לְהַתְּמַנּוֹת לְהִיּוֹת 'פְּרִנְס' – זֶה עוֹמֵד עַל
'זְרִיזוֹת' הַנִּלְמָד מֵהַנְּמֹלָה' – כִּי 'מִשְׁשֵׁם רֹעֵה אָבִין
יִשְׂרָאֵל" (בראשית מט, כד).

"בנימין זאב יטרף" (בראשית מט, כז)

"בנימין בארעה תשרי שכנתא, ובאחסנתה יתבני מקדשא בצפרא". (תרגום אונקלוס)

"בית-המקדש נבנה בחלקו של בנימין" (יומא יב. מגלה כו. זבחים נד. : קיה: ועוד)

קד.

(ח"א יז, ג"ד)

התקון להכניע ולבטל 'פסילות השכל' -
הוא על-ידי בחינת 'מזבח', בחינת 'אכילה בפשרות', פי "שלקנו של אדם מכפר במזבח" (ברכות נה.).

פי עקר יניקת ה'פסילות', דהינו ה'קלפות', הוא רק מבחינת 'מזבח' (זהר תרומה קלט). ועל-כן אפלו אחר אכילת איש הכשר, בהכרח שיהיה לו 'בלבול הדעת' קצת אחר האכילה, מחמת שניקת ה'פסילות' הוא משם.

אך צריך שלא לתן חיות להקלפות, כפי-אם כדי חינונו בצמצום ולא יותר.

אבל כשאוכל כ"זולל וסובא" (דברים כא, כ), שזה בחינת 'פגם המזבח' - אזי יונקים ה'קלפות', דהינו ה'פסילות', יותר מהראוי - ואזי מתגבר ה'פסילות' על ה'שכל'.

וזה בחינת (זבחים נג): "מזבח בחלקו של טורף" - זה בחינת (תהלים קיא, ה): "טורף נתן ליראיו" - בחינת 'אכילה בפשרות', שעל-ידי-זה מכניעין וטורפין אותן, את ה'קלפות' וה'פסילות'.

אבל על-ידי 'פגם-המזבח', הינו 'פגם-האכילה' - נותן כח לה'פסילות', ונעשה מ'טורף', 'טרוף-הדעת' שמתגבר על-ידי-זה כנ"ל.

שהוא בחינת 'ערף' - שעל-ידי נכנסין לבית-אל.

וזהו: שלשה שבועות שהם עשרים-ואחד יום ש'בין-המצרים', וכנגדו באילן לויז" (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה; קהלת רבה יב, ח). בשביל-זה נוהגין לאכל ביצה ב'סעודה-המפסקת' בתשעה-באב - פי הביצה נגמרת בעשרים ואחד יום, כמאמר חז"ל (בכורות ח, ועי' שם בתוספות): "תרנגלת מולדת לעשרים ואחד יום וכו', וכנגדו באילן לויז".

וזהו ה'עצם לויז' שיש בערף אדם, שישאר אחר כליון הגוף, וממנו יתחדש בגין הגוף בשעת 'תחית-המתים'. וזהו עקר נחמותינו, בחינת "נחמו נחמו", כנ"ל.

פי על ה'גוף' נאמר (רות ג, יג): "שכבי עד הבקר", שהוא 'עת התחיה'. 'והנה בבקר והנה היא לאה" (בראשית כט, כה) - הינו 'עצם לויז' הנ"ל - שעל-ידי נתבנה ה'גוף'.

ובשביל שכל פונתו של יעקב היה בשביל רחל - נאמר ב'בני רחל', דהינו 'יוסף': "ולקדקד נזיר אחיו" (בראשית מט, כז), וב'בנימין' כתיב: "ובין כתפיו שכו" (דברים לג, יב).

רמז: שעל-ידי בחינת 'לאה' שהיא ראשונה, יכול לבוא לבחינת 'רחל'. 'קדקד' ו'כתפיו' זה בחינת 'לויז' הנ"ל. 'ערף' גימטריא ש"נ, ראשי-תבות: "ש'בת נחמו" - רמז להנ"ל.

וְלֹהֲשָׁלִים אֲפָגַם-הַמִּזְבֵּחַ, הוּא עַל-יְדֵי גֵרִים וְכוּ' (עין בפנים).

וְזֶה בְּחִינּוֹת (בַּמִּדְבָּר כג, כד): "לֹא יִשְׁכַּב עַד יֹאכַל טָרֵף וְדָם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה", וְתַרְגוּמוֹ: "וְנִכְסֵי עַמְמֵי יִירֹת".

"יֹאכַל טָרֵף" - זֶה בְּחִינּוֹת שְׁלֵמוֹת הַמִּזְבֵּחַ, בְּחִינַת: "מִזְבֵּחַ בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרֵף" כַּנ"ל. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי: "וְנִכְסֵי עַמְמֵי יִירֹת", הֵינּוּ עַל-יְדֵי גֵרִים, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ חַז"ל (בְּבֵא-תָרָא מ.ב. נג: קמט. וְעוֹד) לְעַנְיַן יְרֻשַׁת הַגֵּר: "כָּל הַקּוֹדֵם בְּנִכְסֵי הַגֵּר, זָכָה".

קה.

(ח"ב עז)

דַּע: שֶׁכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ צַדִּיק גָּדוֹל - צָרִיף שִׁיחִיָּה לוֹ אֵיזָה צַעַר בְּכָל יוֹם! - וְגַם מִי שֶׁדַּעְתּוֹ יוֹתֵר גְּדוֹלָה, צַעְרוֹ גָּדוֹל בְּיוֹתֵר וְכוּ'.

וְהַמְתָּקָה הוּא: עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה וּבִירְאֵת-שָׁמַיִם. הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה - נַעֲשֶׂה הַמְתָּקָה שְׁלֹא יִתְגַּבֵּר הַצַּעַר בְּיוֹתֵר חֲסִיּוֹשָׁלוֹם. וְגַם: שְׁלֹא יִהְיֶה נִשְׁתַּלְשֵׁל מִן הַצַּעַר חֲסִיּוֹשָׁלוֹם, הַשְׁתַּלְשֵׁלוֹת אֶל הַסְטֵרָא-אַחֲרָא, שֶׁהִיא דִּין קָשָׁה חֲסִיּוֹשָׁלוֹם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה ה'פָּה' בְּבְחִינַת קוֹמַת אָדָם. הֵינּוּ: שְׁעוֹשֶׂה וּמְשִׁים ה'פָּה', לְבְחִינַת קוֹמַת אָדָם.

כִּי מִי שֶׁאֵין אֲכִילָתוֹ בְּקִדְשָׁה - אֲזִי פִּיּוֹ הוּא בְּחִינַת 'בְּעַל-חֵי' מִמָּשׁ. אֲבָל כְּשֶׁאֹכֵל בְּקִדְשָׁה - אֲזִי מְשִׁים אֶת ה'פָּה' ל'אָדָם', כַּנ"ל וְכוּ'.

וּבְשִׁכְרֵזָה שְׁאוּכַל בְּקִדְשָׁה וּבִירְאֵת-שָׁמַיִם, וְעוֹשֶׂה מַה'פָּה' קוֹמַת אָדָם - זוֹכָה לְעִלְיָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה, שְׁנִתְעַלָּה בְּחִינַת קוֹמַת אָדָם הַנ"ל, וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת אָדָם הָעֲלִיּוֹן, בְּחִינַת: "שְׁכִינָה מְדַבֶּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ" וְכוּ'.

וְכֵּן שְׁנִמְתָּק הַצַּעַר עַל-יְדֵי אֲכִילָה בְּקִדְשָׁה - כִּי דַע: כִּי זֹאת ה'הַשְׁתַּלְשֵׁלוֹת' שְׁנִשְׁתַּלְשֵׁל וּבָא צַעַר יוֹתֵר גָּדוֹל לְמִי שֶׁהוּא 'בְּרִדְעַת' כַּנ"ל - כִּי זֶה בְּחִינַת "מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין" (מְנַחוֹת ל.ה.).

כִּי "רְאִשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'" (תְּהִלִּים קיא. י.) וְ"אִם אֵין יִרְאָה אֵין חֲכָמָה" (אָבוֹת פ"ג מ"ז), וְעַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁזּוֹכֵה לְאֵיזָה חֲכָמָה וְדַעַת, עוֹבֵר עָלָיו 'יִרְאָה' גַּם-כֵּן - כִּי זֶה תְּלוּי בְּזָה.

וְזֶה בְּחִינַת: "מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין" - כִּי "תְּפִלִּין הֵם בְּחִינַת מַחִין (זֵהר וְאַתְחַנֵּן רסב.), וְה'רְצוּעָה' הִיא בְּחִינַת 'יִרְאָה' - כִּי 'רְצוּעָה-בִּישָׂא הוּא יִרְאָה-נְפֻלָּה" (הַקְדַּמַּת-הַזֵּהר יא:); וְכֵן "הִירְאָה-דְּקִדְשָׁה' הִיא גַּם-כֵּן בְּחִינַת רְצוּעָה-דְּקִדְשָׁה" (עַל-פִּי הַקְדַּמַּת-הַזֵּהר שם).

וְזֶה בְּחִינַת ה'רְצוּעָה' שְׁעוֹבֶרֶת בְּתוֹךְ ה'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין' - הֵינּוּ: שְׁה'רְצוּעָה' שֶׁהִיא ה'יִרְאָה', הִיא עוֹבֶרֶת בְּתוֹךְ הַמַּחִין וְהַתְּפִלִּין - כִּי "רְאִשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה'" כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל שֶׁזּוֹכֵה בְּכָל יוֹם לְבְחִינַת 'מַחִין תְּפִלִּין' - עוֹבֵר עָלָיו 'יִרְאָה' גַּם-כֵּן, בְּבְחִינַת ה'רְצוּעָה' שְׁעוֹבֶרֶת ב'מַעֲבַרְתָּא שֶׁל תְּפִלִּין'.

וּמִזָּה נִשְׁתַּלְשֵׁל וּבָא לְכָל אֶחָד אֵיזָה צַעַר בְּכָל יוֹם. וְכָל מִי שֶׁדַּעְתּוֹ יוֹתֵר

גְדוּלָהּ, צִעְרוּ יוֹתֵר גְּדוּל - כִּי הַצֵּעֵר נִשְׁתַּלְשַׁל מִן ה'יְרָאָה, וְה'יְרָאָה' הִיא כְּפִי הַמּוֹחַ וְהַדַּעַת 'בְּנ"ל.

וַיֵּשׁ צֵעֵר שָׁבָא מ'יְרָאָה-דְּקַדְשָׁה' - אָבֵל יֵשׁ שְׁנֵשְׁתַּלְשַׁל חֲסִידֵי שְׁלוֹם צֵעֵר, מְבַחֵינֵת 'יְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת', רְצוּעָה בִּישָׂא'.

אָבֵל עַל-יְדֵי 'אֲכִילָה-בְּקַדְשָׁה' - שְׂאוּכַל בְּקַדְשָׁה, וּמִמְשִׁיךְ עָלָיו ה'יְרָאָה-דְּקַדְשָׁה' בְּשַׁעַת ה'אֲכִילָה' - אָזִי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַתִּיק הַצֵּעֵר וְהַדִּין הַבָּא מ'רְצוּעָה בִּישָׂא' - כִּי הוּא מִמְשִׁיךְ עָלָיו ה'יְרָאָה דְּקַדְשָׁה' - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עוֹלִין וְנִמְתַּקִּין ה'יְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת רְצוּעָה בִּישָׂא'.

וְזֶה בְּחִינַת (יוֹמָא יב. מְגַלָּה כו. זְבָחִים נד.: קיח: ועוד): "רְצוּעָה הִיְתָה יוֹצֵאָה מַחֲלָקוֹ שֶׁל יְהוּדָה לְחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין, וְעַל-זֶה הָיָה אוֹתוֹ צַדִּיק מִצֵּעֵר בְּכָל יוֹם, וּבִקְשׁ לְבַלְעָהּ, וְזָכָה וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה".

"בְּנֵימִין" - הוּא בְּחִינַת הַדַּעַת, בְּחִינַת 'מַחִין תְּפִלִּין'. כִּי "בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין" (שם), וּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ הוּא בְּחִינַת הַדַּעַת וְכוּ'. 'יְהוּדָה' הוּא בְּחִינַת 'מְלָכוּת', בְּחִינַת 'יְרָאָה'.

וְזֶהוּ: "רְצוּעָה" - הֵינּוּ רְצוּעָה הַנ"ל, בְּחִינַת 'יְרָאָה', בְּחִינַת רְצוּעָה שֶׁל תְּפִלִּין'.

"שִׁיוּצֵאת מַחֲלָקוֹ שֶׁל יְהוּדָה, לְחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין" - הֵינּוּ: כִּי ה'רְצוּעָה' בָּאָה מְבַחֵינֵת: "חֶלְקוֹ שֶׁל יְהוּדָה", מְבַחֵינֵת 'יְרָאָה'. "וְנִכְנַסְתָּ בְּחֶלְקוֹ שֶׁל בְּנֵימִין" - הֵינּוּ: בְּתוֹךְ ה'תְּפִלִּין' 'מַחִין', בְּבַחֵינֵת: רְצוּעָה הַעוֹבֵרֶת בְּהַמְעַבְרָתָא שֶׁל תְּפִלִּין' כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "וְעַל-זֶה הָיָה אוֹתוֹ צַדִּיק מִצֵּעֵר בְּכָל יוֹם" - כִּי מִזֹּאת ה'רְצוּעָה, בָּא הַצֵּעֵר בְּכָל יוֹם לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט לְהַצִּדִּיק שְׂדַעְתּוֹ יוֹתֵר גְּדוּלָהּ כְּנ"ל.

וְזֶהוּ: "וּבִקְשׁ לְבַלְעוֹ" - הֵינּוּ: שְׁהִיָּה מְבַקֵּשׁ וּמַחֲפֵשׁ תָּמִיד לְתַקֵּן וְלְהַמְתִּיק הַצֵּעֵר הַבָּא מ'רְצוּעָה' הַנ"ל, עַל-יְדֵי ה'אֲכִילָה' כְּנ"ל.

"וְזָכָה וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" - הֵינּוּ: שְׂזָכָה לְהַמְתִּיק הַצֵּעֵר, עַל-יְדֵי ה'אֲכִילָה' בְּקַדְשָׁה וּבִירְאוֹת-שָׁמַיִם כְּנ"ל. "וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" - הֵינּוּ: שְׁנַעֲשָׂה ה'פָּה' בְּבַחֵינֵת 'קוֹמַת אָדָם'. וְזֶה בְּחִינַת 'אֲשֶׁפִיזָא' וְכוּ' (עֵינ בְּפָנִים).

וְזֶהוּ: "וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" - כִּי עַל-יְדֵי ה'הַמְתָּקָה' הַנ"ל עַל-יְדֵי 'אֲכִילָה' בְּקַדְשָׁה' כְּנ"ל, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לַעֲשׂוֹת מַה'פָּה', בְּחִינַת 'אָדָם' כְּנ"ל - זוֹכָה אַחֲרֵיכֶן לְבַחֵינֵת 'אָדָם הַעֲלִיּוֹן', בְּחִינַת: "שִׁכְנָה מְדַבֵּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ".

וְזֶהוּ: "וְנַעֲשָׂה אֲשֶׁפִיזְכֵן לְשִׁכְנָה" - שְׂזָכָה לְבַחֵינֵת: "שִׁכְנָה מְדַבֵּרֶת מִתּוֹךְ גְּרוֹנוֹ" כְּנ"ל.

"כָּל אֱלֹהֵי שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר" (בְּרֵאשִׁית מט. כח) - עַנִּין 'י"ב שְׁבִטִים'

"הַנְּי תְּרִיסַר שְׁבִטִין, כְּלָהוּ תַקּוּנָא דְּמִטְרוֹנִיתָא הוּוּ" (זֵהר וַיְחִי רמ.)

קו.

(ח"א ד, בַּסוּף)

"כִּי הַדָּרֵן וְאַתָּאן לְבַתֵּר תְּרִיסַר יְרַחֵי שְׁתָּא וְקַחְזִינָן דְּהוּי מְנַסְרָא מְגַרְמִיָּהוּ לְבַנְיָנָא הַנָּךְ מְחוּזָא" (בְּבֵא-בְתָרָא עג:).

[כַּשְׁחֲזַרְנוּ לְאוֹתוֹ מְקוֹם אַחַר שְׁנַיִם-עָשָׂר חֳדָשִׁים, רָאִינוּ שְׁמֹנְסָרִים קוֹרוֹת מְעַצְמוֹתָיו שֶׁל הַדָּג, כְּדֵי לְבַנּוֹת אוֹתָם כְּרִבּוּם].

כִּי מֵאַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה - שָׁהֵם: הַשְּׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטִים, שֶׁעַל-יָדָם נִתְתַּקֵּן מִדַּת הַמַּלְכוּת (זֶהר וַיְחִי ר.מ.) - וְאַחֲרֵיהֶם הוּא הַטְּמֵאָה, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שִׂיּוּצָאִין מִהַקְּדָשָׁה.

וְזֶה שֶׁסָּפַר הַתַּנָּא: שֶׁהָדָר וְחֹזֵר לְעֵינַי בְּאֵלֹו שָׁהֵם 'בְּתַר תְּרִיסָר יָרְחֵי שְׁתָּא', שָׁהֵם: 'אַחֲרֵי שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטִים דְּקְדָשָׁה, שִׂיּוּצָאִין מִכָּלל יִשְׂרָאֵל עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים.

"וְחֲזִינָן דְּהוּוּ מְנַסְרֵי מַגְרַמְיָהוּ" - הֵינּוּ: שֶׁעַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים הִחְקוּקִים עַל עַצְמוֹתָם, וְהִחְקִיקָה עוֹבֵר מַעֲבָר לְעַבֵּר בְּנִסְיָרָה מִמֶּשׁ.

אָבֵל עַל-יַדֵּי שְׂאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הֵנ"ל נִתְעוֹרַר בְּתִשׁוּבָה - עַל-יַדֵּי 'שְׂרָץ קָטָן' שֶׁבִּנְחִירָיו, עַל-יַדֵּי שֶׁהִרְגִישׁ 'טְמֵאָה קְטַנָּה' שֶׁמְבַלְבֶּלֶת אוֹתוֹ.

עַל-יַדֵּי תִשׁוּבָתוֹ גּוֹרֵם: שֶׁגַּם אֵלֹו הָרְשָׁעִים, נִעֲשׂוּ 'כִּפְסָא לְקְדָשָׁה' - "וַיְהִי לְבִנְיָא הֵנָּה מְחוּזָא" - שֶׁעוֹזְרִים גַּם הֵם לְעוֹבְדֵי-הַשֵּׁם, שֶׁיִּבְנוּ 'הֵנָּה מְחוּזָא' הֵנ"ל.

קז.

(ח"א ט.ב)

וְדַע: "שֵׁישׁ שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטִים, כְּנֻגַד שְׁנַיִם-עָשָׂר מְזֻלוֹת" (שְׁמוֹת-רַבָּה טו, ו; תְּקוּנַיִת-זֶהר לו, נט.).

"וְכָל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט יֵשׁ לוֹ גִּסְחָא מִיַּחְדָּת וְשַׁעַר מִיַּחַד לְכַנְס דְּרָךְ שָׁם תְּפִלָּתוֹ" (שַׁעַר-הַכְּנֻנוֹת, דְּרוֹשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א).

וְכָל 'שֶׁבֶט' מְעוֹרַר בְּתַפְלָתוֹ כַּח מְזֻלוֹ שְׁבֻטִים-עָשָׂר מְזֻלוֹת, וְהַמְזָל מְאִיר לְמַטָּה וּמִגְדֵּל הַצִּמְחָה וְשָׂאֵר דְּבָרָיו הַצְּרִיכִים אֵלָיו.

וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתוֹ לְשַׁעַר הַשְּׁבֻט 'שְׁלוֹ - כִּי אִם יִגַּע לְשַׁעַר שְׁבֻט' אַחֵר, לֹא יוּכַל לְעֲלוֹת. וְצָרִיךְ לָזֶה זְכוּת גְּדוּלָה, שִׁיזְכֶּה אָדָם לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתוֹ דְּרָךְ שַׁעַר הַשְּׂרָף לְשֶׁבֶטוֹ.

וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (פְּסָחִים קיח.): "קָשִׁין מְזוֹנוֹתָיו בְּקָרִיעַת יַם-סוּף וְקָשָׁה זְיוּגוֹ [בְּקָרִיעַת יַם-סוּף] וְכוּ' (סוּטָה ב.).

"כִּי הַיַּם-סוּף נִקְרַע לְשְׁנַיִם-עָשָׂר קָרְעִים, כְּנֻגַד שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבֻטִים" (פְּרָקִי-דְרָבִי אֲלֵעָזָר מִב; תְּקוּנַיִת-זֶהר נח:).

וְ"בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלָתָם גּוֹרְמִים זְיוּגָא דְּקְדָשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשִׁכְנִיתָה" (זֶהר; פְּרִיעֲצֵי-סִיִּים קְרִיאַת-שְׁמַע פ"ד; שַׁעַר-הַכְּנֻנוֹת שַׁבָּת, הַקְּדָמָה; וְעוֹד).

וְלִכְפִּי הַזְיוּג שֶׁגּוֹרֵם בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן זֹכָה לְזְיוּגוֹ.

וְגַם "יִשְׂרָאֵל מְפָרְנָסִים לְאַבְיָהֶם שְׁבֻשְׁמִים בְּתַפְלָתָם" (זֶהר וַיְקָרָא ז). וְכִפִּי שֶׁמְפָרְנָס לְאַבְיוֹ שְׁבֻשְׁמִים בְּתַפְלָתוֹ, כֵּן נוֹתֵנִין לוֹ פְּרִנְסָתוֹ.

וְצָרִיךְ לָזֶה זְכוּת גְּדוּלָה: "שִׁיזְכֶּה לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּתוֹ דְּרָךְ שַׁעַר הַשְּׂרָף לְשֶׁבֶטוֹ"!

וְזֶה שֶׁאָמַר אָבִא בְּנִימִין (בְּרַכּוֹת ה): "כָּל יָמֵי הַיִּיְתִי מַצְטַעֵר עַל שְׁנֵי דְבָרִים: עַל תְּפִלָּתִי שֶׁתֵּהָא סָמוּךְ לְמַטָּתִי" - הֵינּוּ: שִׁיתְּפַלֵּל דְּרָךְ 'שַׁעַר הַמַּטָּה' שְׁלוֹ.

כִּי יֵשׁ "שְׁנַיִם-עָשָׂר מְטוֹת" (בַּמִּדְבָּר יז, יז), וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ 'שַׁעַר מִיַּחַד' -

וְהַתְּפִלָּה: שְׁלֹא תִתְרַחַק תְּפִלָּתוֹ מִ'מִּטָּה'
שְׁלוֹ.

וְזֶה לְשׁוֹן 'מִטָּה' - כִּי 'מִטָּה' לְשׁוֹן 'זְוִיג',
כַּמְּאֹמֶר הַפְּסוּקָה (בְּרִכוֹת שָׁם): "עַל מִטָּתִי
שָׁתָהָא נְתוּנָה" וְכוּ', וְ'מִטָּה' הוּא בְּחִינַת
'זְוִיג'.

גַּם 'מִטָּה' - הִיא בְּחִינַת 'פְּרִינְסָה', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (וַיִּקְרָא כו, כו): "בְּשִׁבְרֵי לֶכֶם מִטָּה
לָהֶם".

כִּי "שְׁנַיִם-עָשָׂר מִטּוֹת" גּוֹרְמִין 'זְוִיג'
וְ'מִפְּרִינְסִין', "קָשָׁה זְוִיגִין" וְ"קָשִׁין
מְזוּנוֹתֵינוּ" וְכוּ'.

קח

(ח"א לו, ג)

כַּשְׁמֻקְבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם/
בְּקִרְיַאת-שְׁמַע', בְּפִסּוּקִים
'שְׁמַע וּבְרוּךְ שֵׁם' - כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ בִּי"ב
שְׁבִטֵי יָהּ.

כִּי "בְּשְׁנַיִ פְּסוּקִים אֱלוֹ, יֵשׁ י"ב תְּבוּת,
נֶגֶד י"ב שְׁבִטֵי יָהּ; וּמ"ט אוֹתִיּוֹת, כְּנֶגֶד
מ"ט אוֹתִיּוֹת שֶׁבְּשִׁמּוֹת שְׁבִטֵי יָהּ" (מְגִלָּה-
עֲמֻקּוֹת, תַּחֲלַת פְּרִשְׁת שְׁמוֹת).

וּמִפְּרִישׁ נִשְׁמָתוֹ, מְנַשְׁמַת עֵרְבֵרֵב/
הַבָּאִים מִ"אִשָּׁה זִוְנָה" (וַיִּקְרָא כֹּא,
ז), 'שִׁפְחָה בִּישָׂא' (תַּקּוּנֵי-זִהְר נב. קמ. תַּקּוּנֵי-זִהְר-
קָדָשׁ; וְעוֹד), שֶׁהִיא בְּבְחִינַת (בְּרִאשִׁית טז, ח):
"מִפְּנֵי שָׂרֵי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בִּרְחַת", שֶׁהַתְּאֻוָּה
בּוֹרְחַת וְנִפְרָדֶת מִמֶּנָּה.

[לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קִרְיַאת-שְׁמַע ד, טז: וְזֶה שְׁמֵבֵאָר
שָׁם בְּהַתְּוֹרָה הַנִּלְ"ל (ח"א לו, בְּקִרְבַּ עֲלֵי מְרַעִים): "שְׁשִׁימִים-
עָשָׂר תְּבוּת שֶׁבְּשְׁמַע' וּבְרוּךְ-שֵׁם', הֵם כְּנֶגֶד שְׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבִטֵי יָהּ" - כִּי עֵקֶר 'קִרְיַאת-שְׁמַע' נִתְּגַלָּה, עַל-יְדֵי 'שְׁנַיִם-
עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ, עִם 'עֵקֶב אֲבִיהֶם' שֶׁכָּלוּל מִכֻּלָּם.

כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ רַצ"ל (פְּסָחִים נו). עַל פְּסוּק (בְּרִאשִׁית מט, א):
"וַיִּקְרָא יַעֲקֹב לְבְנָיו" וְכוּ' - "שִׁבְקֵשׁ לְגַלּוֹת אֶת הַקֶּץ וְכוּ',
אָמַר: שְׁמָא יֵשׁ בְּכֶם וְכוּ', פִּתְחוּ וְאָמְרוּ: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה'
אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד', כְּשֵׁם שֶׁאֵין בְּלִבָּד אֶלָּא אֶחָד, כִּדּוּ אֵין
בְּלִבְנֵי אֶלָּא אֶחָד, פִּתַּח יַעֲקֹב וְאָמַר: 'בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הִכְנִיעוּ 'זְהֻמַּת מְצָרִים', עַד שֶׁזָּכוּ יִשְׂרָאֵל לְעַמֵּד
בְּנִסְיוֹן בְּצִרוּף בְּהַתְּאֻוָּה הַזֹּאת, וְלְצֵאת מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם,
וְלִקְבַל אֶת הַתְּוֹרָה בְּשָׁבוּעוֹת].

קט

(ח"ב עג)

הַמ"ט שְׁעָרֵי-תְּשׁוּבָה, הֵם בְּחִינַת מ"ט
אוֹתִיּוֹת שֵׁישׁ בְּשִׁמּוֹת שְׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבִטֵי יָהּ.

כִּי כָּל שְׁעַר וְשְׁעַר, יֵשׁ לוֹ אוֹת מִמ"ט
אוֹתִיּוֹת הַשְּׁבִטִים. וְעֵקֶר הַזְּדֻכְכוּת
שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבִטֵי יָהּ, שֶׁהֵם מ"ט אוֹתִיּוֹת,
שֶׁהֵם בְּחִינּוֹת מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה - הֵיךְ
בְּ'מְצָרִים', שֶׁהוּא בְּחִינַת "מִצַּר הַגְּרוֹן" (שְׁעַר-
הַכְּפוּנּוֹת, פְּסָח), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה עֲלָאָה'
(כְּתָבֵי הָאֲרִיז"ל).

וְעַל-כֵּן אַחַר שֶׁנִּזְדַּכְּכוּ שָׁם בְּמְצָרִים וְזָכוּ
לְצֵאת מִשָּׁם, סָפְרוּ מ"ט יָמֵי
הַסְּפִירָה, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד מ"ט שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה,
שֶׁהֵם בְּחִינַת מ"ט אוֹתִיּוֹת הַנִּלְ"ל.

וּבִיּוֹם הַחֲמִשִּׁים - אָז: "וַיִּרְדּוּ ה' עַל הַר
סִינַי" (שְׁמוֹת יט, כ) - זֶה
בְּחִינַת: ה'תְּשׁוּבָה' שֶׁל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ
כְּבִיכּוֹל, בְּחִינַת 'שְׁעַר-הַחֲמִשִּׁים'.

וְהוּא לְמַד עִם כָּל בְּנָיו דְּרָכֵי הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, כִּי הָיוּ כָּלָם צְדִיקִים.

אך אף-על-פי-כן חקר בדעתו לְמִי לְמָסֵר
כָּל חֲכָמָתוֹ, עַד שֶׁמָּסַר כָּל חֲכָמָתוֹ
לְלוֹי; וּלְכָלָם מָסַר רְאִשֵׁי-פָרְקִים.

וְעַל-כֵּן 'שֵׁבֶט לוֹי' הָיוּ דְבוּקִים וְחֻזְקִים
בְּהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה יוֹתֵר מִכָּלָם,
וְעַל-כֵּן "לֹא טָעוּ בְּעֶגְלָה" (שְׁמוֹת ל"ב, כ"ו), וְגַם
"לֹא הָיָה עֲלֵיהֶם שׁוֹם עֲבוֹדַת מִצְרַיִם" (שְׁמוֹת
רַבָּה ה', ט"ז).

"וַיֹּאסֶף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, וַיַּגִּיעַ
וַיֹּאסֶף אֶל עַמּוּיו" (בְּרֵאשִׁית מט, ל"ג)

"יעקב אבינו לא מת" (תענית ה: זכר ויחי רנ:)

קיג.

(ח"א ט, ב)

'יעקב' שְׁהוּא כָּלוּל כָּל הַשְּׁנַיִם-עָשָׂר
שְׁבָטִים, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל מְטָה
וּמְטָה בְּשֵׁרֶשׁוֹ - בְּשִׁבְלִיזָה כְּתִיב בֵּה (בְּרֵאשִׁית
מט, ל"ג): "וַיֹּאסֶף יַעֲקֹב רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה".

"רַגְלָיו" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(תְּהִלִּים פ"ה, י"ד): "צֶדֶק לְפָנָיו יִהְיֶה".
הֵינּוּ: שֶׁהָיָה מְאֹסֵף כָּל הַתְּפִלוֹת, כָּל אַחַת
לְשֵׁרֶשָׁה.

קיד.

(ח"א מז)

עַל-כֵּן נִקְרְאת 'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל': "אֶרֶץ
הַחַיִּים" (זֶהָר וַיִּרְא קְטוּ. וְעוֹד) - כִּי
הַשְּׁפָעֶתָה מִמּוֹדֵת 'יעקב', שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו
(תְּעֻנִּית ה: זֶהָר וַיִּחִי רנ:): יַעֲקֹב אָבִינוּ לֹא מָת.

"וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיִּבְרַךְ אוֹתָם"
(בְּרֵאשִׁית מט, כ"ח)

קי.

(ח"א יט, ג)

גְּדֹל יִקָּר הָעֵרֶךְ שֶׁל 'לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ' - שָׁבוּ
נִבְרָא הָעוֹלָם - כְּמֵאֵמֶר חַז"ל (בְּרֵאשִׁית-
רַבָּה יח, ד - עַל בְּרֵאשִׁית ב, כ"ג): "לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה,
כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת" - "לְשׁוֹן נוֹפֵל עַל
לְשׁוֹן, מִכָּאן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם בְּלְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ".

וְזֶה בְּחִינַת 'חֲוָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים יט, ג):
"וְלִילָה לְלִילָה יַחֲוֶה" - הֵינּוּ בְּחִינַת
הַדְּבוּר שֶׁל לְשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, שָׁבוּ נִבְרָא
הָעוֹלָם.

וְזֶה בְּחִינַת: "לְזֹאת יִקְרָא אֲשֶׁה" - הֵינּוּ
הַדְּבוּר, כְּמוֹ (בְּרֵאשִׁית מט, כ"ח): "וְזֹאת
אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם".

קיא.

(ח"א לח, ב)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית מט, י"א): "אִסְרֵי
לְנַפְן עִירָה".

"וַיִּכַּל יַעֲקֹב לְצוֹת אֶת בְּנָיו" (בְּרֵאשִׁית מט, ל"ג)

קיב.

(חיי-מוהר"ן שצה)

וְכֵן 'יעקב' הָיָה גַם-כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה לְקָרֵב
'בְּנֵי-הַנְּעוּרִים' לְהַשְׁמִיטָתָהּ, וְחִבְר
כְּמֵה אֲלָפִים סְפָרִים בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה - כִּי
הוּא חִבְר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד בְּעֵינֵי הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, גְּזַמְאוֹת סְפָרִים.

קטו.

(לקוטי־הלכות, ראשית־הגז ג, יא)

עקר 'שלמות הנפש': כשזוכה להשאיר דעתו אחריו, על־ידי בנים ותלמידים צדיקים וכשרים.

ואז אינו מת כָּל־ל - כי כשנשאָר דעתו אחריו, נשאר הוא בעצמו, כי עקר האדם הוא הדעת.

ועל־פֶּן אמרו רז"ל (תענית ה: זהר ויחי רנ:): **"יעקב אבינו לא מת"** - כי

מאחר שזכה ל'מטה שלמה', הינו בנים צדיקים שקבלו ממנו דעתו לדורות, לדעת את השם מדור לדור לעולם ועד - הרי הוא חי וקיים לעד ולעולמי עולמים.

"ויעש לאביו אבל שבעת ימים" (בראשית נ, י)
- ענין 'אבלות שבעה ימים' -

קטז.

(ח"א כא, ה)

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא־לצלן, שמתאבלין עליו על שנסתלק נשמתו - בדי שיעלה נשמתו ל'אור־הפנים', בחינת 'מקיפין' - על־ידי 'שבעה ימים' אלו.

קיז.

(ספר־המדות, צדיק ח"ב ג)

ב'שבעת ימי אבלות' של הצדיק - הקדוש־ברוך־הוא משפיע על המתאבלים עליו, מ'אור־הגנוז מששת ימי בראשית'.

"וַיֹּאמְרוּ הַנְּנוּ לָךְ לַעֲבָדִים" (בראשית נ, יח)

קיא.

(ח"ב א, י)

יש 'שלוש עבודות' שמפסידין עבודות התפלה, והם 'שלוש מדות': א) "אל תהי בז לכל אדם" (אבות פ"ד מ"ג) - 'שלא לבזות שום אדם'. ב) 'עבודה־זרה' ו'קלקול האמונה'. ג) 'שמירת־הברית'. כי כל 'שלוש מדות' אלו - הם בחינת 'עבודות דסטרא־אחרא', ומפסידין עבודת התפלה.

'בזוי אנשים', הוא בחינת 'עבודה' - כמו שמצינו באחי יוסף: **על שבוז אותו ולא האמינו שהוא יהיה מלך, נפלו לבחינת 'עבודות', ואמרו לו: "הננו לך לעבדים"** (בראשית נ, יח). - 'עבודה־זרה' וכו'. 'שמירת־הברית' וכו'.

"ואתם חשבתם עלי רעה, אלהים חשבה לטבה, למען עשה כיום הזה להחית עם רב" (בראשית נ, כ)

קיט.

(חגי־מוהר"ן קטו)

בשנת תקס"ב בחדש אלול נכנס לפרסלב, ובא לכאן על שבת פרשת כי תצא, וכאשר נשמע הדבר בנעמריב הסמוך לפה, היה אצלנו דבר פלא מאד שהוא נכנס לכאן.

אבל השם־יתברך חמל עלינו מן־השמים, וחשב מרחוק להיטיב אחריתנו, להשאיר "שארית בארץ" (בראשית מה, ז), "למען עשה כהיום הזה להחיות עם רב" (שם נ, כ) - כי בכאן נגמרו הספרים־הקדושים הנדפסים; ופה חפר

הספרים הנעלמים מעין כל חי, הינו: מה שנספרה, וספר הגנוז וכו' וכו'.

הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו ואמר בכעס: "זה הרוצח!".

קב.

(לקוטי הלכות, ברפת-הודאה ו, לב)

'יוסף' הוא בחינת 'התהפכות היגון' ואנחה לשמחה - כמו שכתוב (בראשית מה, ה): "למחיה שלחני אלהים לפניכם" וכו', וכמו שכתוב (שם נ, כ): "ואתם תשביתם לרעה, אלהים חשבה לטובה, למען עשה ביום הזה להחיות עם רב".

ושאלו (הינו זה ה'קיסר' שנדמה לאיש אחר, שאל להבחור): "מפני מה הוא רוצח?! - השיב לו: "בשביל אכזריות שלו וגסותו באתי לכאן!" - שאלו: "ואיך?!"

וישב עצמו הבחור: "שבכאן אין לו ממי להתיירא!" - והגיד לו וספר לו כל אותו המאורע שעבר עליו. שאלו: "אם היה זה הקיסר בא לידך, היית נוקם בו עכשו?! - השיב לו: "לאו! (פי הוא היה רחמן)! אדרבא, הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך!"

ואיתא בספרים על-זה (לקוטי-ראובני ויגש, על הפסוק הנ"ל: "פי למחיה שלחני אלקים"): "אשריהם בעלי-תשובה, פי למחיה שלחם אלהים וכו', ולטהר המקומות אשר נפצו שם, לקרב ניצוצי קדשה למקומם וכו'" - שכל-זה בחינת 'ירידה תכלית העליה', שנתהפך הכל לטוב לששון ושמחה.

"וינחם אותם וידבר על לבם" (בראשית נ, כא) - והענין שהצדיק מנחם ומשומח הכל מן העצבות -

"דברים המתקבלים על הלב" (רש"י)

"דברים שהן מנחמין את הלב" (בראשית-דב"ה ק, ט)

קכב.

(ח"א לד, ח)

וזהו כשנולד 'יוסף הצדיק', אמרה רחל' (בראשית ל, כג): "אסף אלקים את הרפתי" - פי כשנתגלה ה'נקדה' ששם 'אהבה הקדושה' - אזי נתבטל ה'חרפות', הינו ערלת לב, הינו: 'אהבות רעות'.

וזה שכתוב אצל 'יוסף' (שם מה, יב): "פי המדבר אליכם" - ופרש רש"י: "כפי כן לבי" - הינו: שהאיר ה'נקדה' שלו ב'וא"ו' [לב] שלו וכו'.

וכתיב בו (שם נ, כא): "וידבר על לבם", פרש רש"י: "דברים המתישבין על הלב!" - הינו: שהאיר ה'נקדה' כלליות' שלו, ב'לב כל ישראל'.

"ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם" (בראשית נ, כא)

"יוסף גמלו אותו אהיו רעה ובקשו להורגו, ובשבאו לידו גמלם טובה" (פסיקתא-דבתי ל)

קכא.

(ספורי-מעשיות, מעשה י מבערגער ועני)

שאלו ה'קיסר' (מהבחור 'בן הבערגער'): "השמעת מאותו הקיסר?! - השיב לו: "ששמע!" - שאל אותו על ה'פת-תאר' אם שמע ממנה?! - השיב לו גם-כן: "הן!"

והתחיל הבחור להתרגז ואמר: "זה הרוצח!" (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, פי הוא לא ידע שזה שמדבר עמו הוא

"וְהֵעֵלְתֶם אֶת עֲצֻמֹתַי מִזֶּה" (בְּרֵאשִׁית נ, כה)

קכג.

(ח"ב ב, ה)

"זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמִמַּעֲצוֹן יְדִינוּ"
 (בְּרֵאשִׁית ה, כט), "נִיחָא דְעֵלְאִין וְתַתְּאִין"
 (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה ל, ה; זֶהר בְּרֵאשִׁית מ: נח:), שְׁהוּא
 מְנַחֵם וּמְשַׁמֵּחַ הַכֹּל מִן הָעֲצָבוֹת, בְּחִינַת:
 "זֶה יִנְחַמְנוּ" וְכו'.

קכד.

עֲנִינֵי 'עֲצָמוֹת יוֹסֵף' - נִמְצְאִים בְּפְרֻשַׁת
 בְּשֵׁלַח בְּפָסוּק (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח
 מֹשֶׁה אֶת עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ".

לקוטי תפלות

פרשת ויחי

מפתח התפלות: [א] "ויחי יעקב, פרשה סתומה" - ענין 'סתימת הקץ' ו'אריכות הגלות'; אם היינו שלמים בדעתנו שהכל בהשגחה, לא היינו מרגישים צער הגלות. **[ב]** "ויחי יעקב, פרשה סתומה" - שיאיר לנו 'אורו של משיח', ש'אריכות הזמן של הגליות' אינו נחשב לכלום. **[ג]** "מתה עלי רחל בדרך וגו', ואקברה שם", "בוכה על קברה" - שירחם על בכיותיה שבוכה עלינו. **[ד]** "האספו, הקבצו" - ה'קבוץ הקדוש' של הצדיק-האמת. שנוזבה להכליל בהישיבות הקדושות של הצדיקים האמתיים. **[ה]** "האספו, הקבצו" - קבוץ הקדוש של עמך ישראל, ובתי התפלה. **[ו]** "אלקים חשבה לטבה" - כל היסורים לטובתנו, אפלו בשאנחנו חושבים, שהם לרעות חס-ושלום.

י'חיד ה'משגיח ו'מנהיג ה'עולם בחדס
וברחמים גדולים, וכל אשר אתה
עושה עמנו בכלל ובפרט, הכל לטובה.

ואפלו כל הגליות והצרות וכל
ההרפתקאות העוברים עלינו
בכלליות ישראל ובפרטיות על כל אחד
ואחד, הכל לטובה גדולה, כי פוננתך
הקדושה לטובה תמיד.

אבל בעונותינו הרבים, מעצם השפת
הגלות, אשר אנו שרוים בין

[א] לקוטי-תפלות ח"א קמג ☪

(על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א רנ, דע שכל מיני צער)

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"

(בראשית מז, כח)

למה פרשה זו סתומה? - לפי שבין שנפטר יעקב-אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר: שבקש לגלות את הקץ לבניו, ונסתם ממנו. (רש"י, בראשית-רבה צו, א)

- ענין 'סתימת הקץ' ואריכות הגלות -

"עד מתי קץ הפלאות" (דניאל יב, ו)

אם היינו שלמים בדעתנו שהכל בהשגחה, לא היינו מרגישים צער הגלות

הַעֲפוּם, נִתְעַרְבַּב וְנִתְבַּלְבַּל דַּעְתָּנוּ, עַד
אֲשֶׁר אֵין בָּנוּ דַעַת לְהִבִּין וְלִידַע: שְׁכַל מַה
שָׁעוּבַר עָלֵינוּ, הַכֹּל בָּא בְּהַשְׁגָּחָה-פְּרֻטִיית
מֵאַתָּךְ לְטוֹבָתָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ מְרַגְּשִׁין
מְאֹד כָּאֵב וּמְכֹאֵב עֵצֶם רַבּוּי צְרוּתֵינוּ
וְגִלוּתָנוּ.

וּמַה נַּעֲשֶׂה, מְרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, כִּי אַחַד
תְּלוּי בְּחִבְרוּ, כִּי ה'גְּלוּת' גּוֹרֵם
'הַסְתַּלְקוּת הַדַּעַת', וְ'הַסְתַּלְקוּת-הַדַּעַת'
גּוֹרֵם ה'גְּלוּת'.

כִּי עֵקֶר הַגְּלוּת וְעֵקֶר הַצְּרוּת וְהַצַּעַר
שְׁמַרְגְּשִׁין מְרִירוּת הַגְּלוּת, הַכֹּל הוּא
מִחֲמַת 'הַסְתַּלְקוּת-הַדַּעַת', מַה שָּׁאֵין אָנוּ
מְבִינִין וְיודְעִין: שֶׁהַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָתְךָ לְבַד
לְטוֹבוֹתֵינוּ הַנִּצְחִיּוֹת, "וּלְכֹלֵי הַרְשָׁעָה,
וְלְהַתָּם חֲטָאוֹת, וְלְהַבִּיא צָדֵק עוֹלָמִים".

כִּי אִם הָיִינוּ שְׁלָמִים בְּדַעְתָּנוּ, לְדַעַת
תָּמִיד בְּדַעַת-שְׁלָם: שֶׁהַכֹּל
בְּהַשְׁגָּחָתְךָ מֵאַתָּךְ! - לֹא הָיִינוּ מְרַגְּשִׁים
כָּלֵל צַעַר הַגְּלוּת, וְאִז הָיִינוּ שְׂבִים אֵלֶיךָ,
וְהָיִינוּ מְמַהְרִים לְצִאת לְחֵרוֹת מֵהַגְּלוּת.

אַבְל מִחֲמַת חֲשֻׁכַת-הַגְּלוּת, נִלְכְּדוּ כַּמָּה
מִבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, שְׁנַדְמָה לָהֶם:
כָּאֵלוּ יֵשׁ טַבַּע חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְתוֹלִין בְּטַבַּע,
וּמִחֲמַת זֶה מְרַגְּשִׁין מְרִירוּת הַגְּלוּת, וְעַל-
יְדֵי-זֶה מֵתְאַרְךָ הַגְּלוּת כָּל-כָּף.

וְאַתָּה מַה נַּעֲשֶׂה, אָבִינוּ שְׂבִשְׂמִים, כִּי
אַרְךָ עָלֵינוּ הַגְּלוּת, וּמָשַׁךְ עָלֵינוּ
הַשְׁעָבוֹד מְאֹד מְאֹד.

יּוֹם יוֹם נֹאמַר מַה יְהִיָּה בְּסוֹפְנוּ, וְעַד
מָתִי וְ"עַד מָתִי קֵץ הַפְּלֹאוֹת". מָתִי
תְּמַלֵּךְ בְּצִיּוֹן. מָתִי תָשׁוּב הַמְּלוּכָה לְבֵית
דָּוִד. מָתִי תָשׁוּב יִשְׂרָאֵל אֵלֶיךָ. מָתִי תָשׁוּב
לְאַרְצָנוּ וּלְבֵית מְקוֹדְשֵׁנוּ. עַד אָנָּה בְּכִיָּה
בְּצִיּוֹן וּמִסְפַּד בִּירוּשָׁלַיִם. מָתִי תִרְחַם עַל
כָּל צְרוּת נַפְשֵׁנוּ וּמְרִירוּתָנוּ.

וְתֵן בְּלִבְנוּ חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת, שְׁנִזְכָּה
לְהֵאֱמִין תָּמִיד בְּהַשְׁגָּחָה-הַפְּרֻטִיית,
שֶׁהַכֹּל מִתְנַהֵג בְּהַשְׁגָּחָתְךָ הַפְּרֻטִיית לְבַד.

וְנִזְכָּח לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנֶיךָ תָּמִיד,
וְנִשְׁתַּתֵּף עֲצִמְנוּ בְּצְרוּת יִשְׂרָאֵל,
וְנִתְפַלֵּל וְנִעֲתִיר הַרְבֵּה תָּמִיד בְּכֹל יוֹם, עַל
צְרוּת יִשְׂרָאֵל, בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה.

וְנִשְׁפָּךְ לְבָנוּ כַּמִּים נִכַח פָּנֶיךָ יְהוָה, עַד
אֲשֶׁר נוֹרִיד דְּמָעוֹת הַרְבֵּה
לְפָנֶיךָ בְּאֵמַת. "בְּכִי וּבְתַחֲנוּנִים" אָבוּא
לְפָנֶיךָ.

וְנִזְכָּח לְהַמְשִׁיךְ עַל-יְדֵי הַדְּמָעוֹת
הַשְׁגָּחָתְךָ עָלֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תִּרְחַם עָלֵינוּ מִן-הַשְּׂמִים, וְתִשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ
בְּרַחֲמִים, וְתִבְטֵל מֵעָלֵינוּ כָּל הַצְּרוּת וְכָל
הַגְּזֵרוֹת. וְתִמְהַר וְתַחֲשֵׁי לְגַאֲלֵנוּ גְּאֻלָּה
שְׁלָמָה, וְתִבִּיא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ
בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אֲמֵן סְלָה.

❁ [ב] לקוטי תפלות ח"ב לב ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב סא,
'השם יתברך למעלה מהזמן')

"ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה"
(בראשית מז, כח)

למה פרשה זו סתומה? - לפי שבין שנפטר יעקב-אבינו, נסתמו עיניהם ולבם של ישראל, מצרת השעבוד שהתחילו לשעבדם. דבר אחר: שבקש לגלות את הקץ לבניו, ונסתם ממנו. (רש"י; בראשית דב"ה צו, א)

- ענין 'סתומת הקץ' ואריכות הגלות -
"עד מתי קץ הפלאות" (דניאל יב, ו)

שנזכה שיאיר לנו הארת הדעת הקדושה, 'אורו של משיח', בחינת 'למעלה מהזמן' - שכל 'אריכות הזמן' של כל הגליות והצרות, אינו נחשב לכלום, וישתכח ויתבטל לגמרי, כשיתגלה הדעת השלם על-ידי משיח צדקנו

"אספרה אל חק, יהוה אמר אלי בני אתה, אני היום ילדתיך".

רבוננו של עולם, חי לעד וקים לנצח, אתה הוא קדם שבראת העולם, ואתה הוא לאחר שבראת העולם, פי אתה 'למעלה מהזמן', וכל הזמן כלו מה שהיה ומה שיהיה, אינו עולה אצלך אפלו כהרף-עין.

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, קדמון לכל הקדמונים, ראשון לראשונים, ואחרון לאחרונים.

אתה הודעתנו מרחוק, דרכי נפלאותיך הנוראות, "לחיותנו כהיום הזה", להשיב נפשנו בעמק מרירות הגלות הארץ הזה, להזכירנו גדלת נוראותיך, לחזקנו ולאמצנו, ולנחמנו בכל צרותינו.

אשר כבר סבלנו צרות רבות ורעות בלי מספר מיום החרבן עד הנה, אשר כמעט "כשל פח הסבל", כי ארץ עלינו הגלות מאד מאד, וכבר כלו כל הקצין, "ואין אתנו יודע עד מה", "עד מתי קץ הפלאות".

"ורבים מבני עמך נכשלו ונפלו" על-ידי-זה, על-ידי 'אריכות הגלות' המר הזה כל-כך.

אבל באמת אתה חושב מרחוק להטיב אחריתנו, בטובות נוראות ונפלאות, אשר לא נשמעו מעולם, ויש תקוה לאחריתנו. על-כן רמזת לנו מרחוק, והודעתנו גם עתה, התנוצצות נפלא מבחינת 'למעלה מהזמן'.

למען נדע ונאמין: שכל 'אריכות הזמן' של כל הגליות והצרות, מה שעוברים על ישראל מיום הגליות בכלליות, ובפרטיות כל מה שעובר על כל אחד ואחד.

הכל אינו נחשב לכלום, והכל ישתכח ויתבטל לגמרי, בעת שיתגלה הדעת השלם, על-ידי משיח צדקנו שיבא במהרה בימינו - שנזכה להשיג הדעת של בחינת 'למעלה מהזמן'.

על-כן רחם עלינו גם עתה, והאר עלינו הארת הדעת הקדושה הזה, שהוא 'אורו של משיח'.

באופן שנזכה להכניע ולבטל כל התאות והמדוטרעות, על-ידי שנזכר תמיד בבטול הזמן.

⊗ [ג] לקוטי-תפלות ח"ב ל"ג ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז,
'בראשית - לעיני כל ישראל')

"ואני בבאי מפדן, מתה עלי רחל בארץ פנען
בדרך, בעוד נברת ארץ לבא אפרתה ואקברה
שם בדרך אפרת הוא בית לחם" (בראשית מח, ז)

דע לך: שעל-פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה
לבניה, בשיגלה אותם נבוזראדן והיו עוברים דרך
שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם
רחמים, שנאמר (ירמיה לא, יד): "קול ברמה נשמע".
(רש"י; בראשית-רבה פב, י)

שנזכה שהשם-יתברך יחמל וירחם על
הדמעות והבכיות של 'רחל אמנו', אשר היא
בוכה עלינו ועל גלותינו; ונזכה לקום בחצות
בכל לילה, ולבכות על חרבן בית-המקדש;
ונזכה שיתגלו הצדיקים-האמתיים

"קול ברמה נשמע, נהי בכי תמרורים,
רחל מבכה על בניה, מאנה
להנחם על בניה כי איננו. על אלה אני
בוכיה, עיני עיני ירדה מים, כי רחק ממני
מנחם משיב נפשי, היו בני שוממים כי
גבר אויב".

רבנו של עולם, חמל ורחם על
הדמעות והבכיות של רחל אמנו
שהיא השכינה וכנסת-ישראל, אשר היא
בוכה בדמעות שליש על גדל צערנו
וצרות נפשנו, "רחל מבכה על בניה"
שגלו מעל שלחן אביהם ומארצם יצאו.

"בכו תכבה בלילה, ודמעתה על לחיה,
אין לה מנחם מפל אהביה". כי
"כל רעיה" - שהם הצדיקים שבכל דור
ודור, נסתלקו בעונותינו הרבים, עד אשר
נשארנו "פתרן בראש החר וכןס על
הגבעה". "יתומים היינו ואין אב,
אמותינו כאלמנות", ו"אין לנו מנחם".

כי הזמן רץ ושט ופורח מאד, ואינו
מתמהמה ומתעכב אפלו רגע אחת,
ואין בו שום תפיסה כלל, כי באמת אין
שום זמן כלל.

חמל עלינו בחמלתך הגדולה, והצילנו
מפגעי הזמן, ואל נחליף עולם
עומד לנצח, בעולם עובר חס ושלו.

חננו מאתך דעת ושכל אמתי, באפן
שנזכה להבין ולראות 'בטול-
הזמן', ואל יטעה אותנו הזמן כלל.

ונזכה להתחיל בעבודתך בכל יום
ובכל עת מחדש, ואל יבלבל
אותנו כלל כל מה שעבר עלינו עד אותה
השעה.

ונזכה בכל-עת, לקדש עצמנו באמת,
ולקשר ולכלל כל הזמן, בבחינת
'למעלה-מהזמן'.

עד שנזכה לצאת מתחת הזמן והמקום,
לבחינת 'למעלה-מהזמן', 'למעלה-
מהמקום', כרצונך וכרצון צדיקיך-
האמתיים אשר זכו לזה בשלמות באמת.

"השיבנו יהוה אליך ונשובה, חדש
ימינו כקדם". יהיו לרצון
אמרי-פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי
וגאלי.

רבונו של עולם, מי יחמל עלינו, ומי יחוס עלינו, ומי ינוד לנו, ומי יסור לשאל לשלום לנו, מי יגדר גדר ומי יעמד בפרץ.

מי יתקן דרכים ומי יישר מסלות, מי יתקן נפשנו, מי יחזירנו בתשובה שלמה לפניך, מי יעורר אותנו משנתנו לשוב אליך באמת.

אוי, "מה היה לנו. נפלה עטרת ראשנו, אוי נא לנו כי חטאנו".

ואם אמנם ידענו גם ידענו, כי גם עתה הם עוסקים בתקון נפשותינו.

אך מר לנו מר, כי אין אנו זוכים לראות פניהם הקדושים, ולשמע דבוריהם הנוראים, ולשאב הבל פיהם הקדוש, ולהסתכל על פארם ויפיהם וזיום והדרת פניהם הקדוש והנורא, ולהכלל בחן האמת שלהם.

כי הן המה היו הפאר והיפי והחן של כל העולם כלו, אשר כל מי שהיה נכלל בהחן שלהם הקדוש, בהפאר שלהם, בשמם הקדוש, הסתכל על עצמו ונתעורר בתשובה באמת.

ועתה עתה, בעונותינו, אבדנו מה שאבדנו, אוי לנו מה שגרמנו לנו בעונותינו, אוי, כמה העון גורם.

אוי, מה נעשה עתה, מה יעשו נרדפים כאלו, עניים ואביונים כאלו, עם ממשיך וממרט כזה, עם עני ואביון כמונו.

"על-כן אמרתי שְׁעוּ מִנִּי אֲמַרר בְּכִי".
מר רוחי אקרר, קולי פים יהמה, אשיחה וירוח לי, אדברה אל יהוה אל עליון, ויעבר עלי מה.

רבונו של עולם, רבונו של עולם, רבונו של עולם, קדוש אתה ונורא שמך, ושמך משתף בשם הצדיקים האמתיים, עשה למען שמך, וקדש את שמך, וגלה האמת בעולם.

וּזְכֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁנֹזְכָה לִידַע בְּאֵמֶת מִי הוּא הָרֹאשׁ-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם עֲתָה, אֲשֶׁר מְקַבֵּל כַּח מַהֲצַדִּיקִים הָאֱמִתִּים הָאֵלֶּה שֶׁהִזְכַּרְתִּי לְפָנֶיךָ.

וּזְכֵנוּ בְּחִמְלָתְךָ הַגְּדוֹלָה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּאֵמֶת, וְלִהְיוֹת נִכְלָל תָּמִיד בְּאֵמֶת בַּהֶשֶׁם וְהַפֶּאֶר וְהַחֵן הָאֱמִתִּי שֶׁל הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּים, וְלִהֲתַקְשֵׁר וְלִהֲתַדְבֵּק בָּהֶם בְּאֵמֶת בְּקֶשֶׁר אֲמִיץ וְחֹזֵק בַּל יִמוּט לְעוֹלָם.

וּבְכֵן תִּרְחַם עָלַי מְלֵא רַחֲמִים, רַב חֶסֶד וְאֵמֶת, מְרַבָּה לְהִיטִיב, מְרַבָּה לְהִיטִיב, מְרַבָּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים, עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ.

וְתִזְכְּנִי בְּחֶסֶדֶיךָ הָעֲצוּמִים, וְתַעֲזֹרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתַחֲזַקְנִי וְתִאֲמַצְנִי בְּדַרְכֶיךָ הַנִּפְלְאִים, שְׁאֹזְכָה מֵעַתָּה לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה בְּחֲצוֹת מַמָּשׁ, וְלִסְדֵּר תְּקוּן-חֲצוֹת, לְאוֹנֵן וְלִקְוֵנֵן וְלִבְכוֹת הַרְבֵּה עַל חֶרְבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ עַל בֵּית קִדְשֵׁינוּ

וּתְפַאֲרֵנוּ, בֵּית חַיִּינוּ וְאַרְךָ יָמֵינוּ, בֵּית
חֻמְדָּנוּ, צְבִי עֲדֵינוּ, גְּאוֹן עֲזָנוּ, הוֹדְנוּ
זֵינוּ הַדְרָתְנוּ וְקִדְשָׁנוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, אַחֲרֵי אֲשֶׁר
כָּבַר גְּרָמָנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, מַה
שֶׁגְרָמָנוּ וְהִחַרְבָנוּ בֵּית מִקְדָּשָׁנוּ, וְנִסְתַּלְקוּ
הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים בְּעוֹנוֹתֵינוּ.

עֲזָרְנוּ מֵעַתָּה, שְׁנֹזְכָה עַל-כָּל-פָּנִים,
לָקוּם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת מִמֶּשֶׁ,
וְלִשְׁבֹּר לִבְנוּ לַבְּכוֹת הַרְבֵּה בְדַמְעוֹת שְׁלִישׁ
עַל עוֹנוֹתֵינוּ הָעֲצוּמִים שֶׁגְרָמוּ כָל-זֶה, עַד
אֲשֶׁר נִשְׁאַרְנוּ כִּיתוּמִים וְאִין אָב, כְּתוּעִים
וְאִין לְבַקֵּשׁ, כְּרַחוּקִים וְאִין לְקָרֵב, וְאִין
מִי שִׁיעֵמַד בְּעַדְנוּ.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, יַעֲזֹרְרוּ
רַחֲמֶיךָ עַל בְּנֶיךָ, יִחַמוּ מֵעִיךָ
עָלֵינוּ, חוֹס וְחַמֵּל וְרַחֵם עַל שְׂאֵרֵי
פְּלִיטַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

מְלֵא רַחֲמִים, אִיךָ תוּכַל לְהִתְאַפֵּק
מְלַרְחֵם עַל נַפְשׁוֹת הָעֲשׂוֹקוֹת, עַל
נַפְשׁוֹת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַמִּתְגַּלְּלִים בַּחֲצוֹת
וּבְשׂוֹקִים וּבְרַחוּבוֹת, שֶׁהֵם נַפְשׁוֹת יְקָרִים
מְאֹד מְאֹד וְהֵם נִשְׁפָּכִים בְּרֹאשׁ כָּל
חֲצוֹת, אֲשֶׁר עָלִיהֶם קוֹנֵן יְרֻמָּה הַנְּבִיא
קִינֹת הַרְבֵּה עַל כָּל נַפֵּשׁ וְנַפֵּשׁ.

כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אֵיכָה יוּעַם זָהָב, יִשְׁנֹא
הַכֶּתֶם הַטוֹב, תִּשְׁתַּפְּכְנָה אַבְנֵי
קֹדֶשׁ בְּרֹאשׁ כָּל חֲצוֹת. בְּנֵי צִיּוֹן הַיְקָרִים
הַמְּסֻלָּאִים בְּפֹז, אֵיכָה נִחְשְׁבוּ לְנַבְלֵי חֲרֹשׁ
מֵעֲשֵׂה יְדֵי יוֹצֵר".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ דְעִלְמָא כְּלָא.
אַתָּה לְבַד יָדַעְתָּ עֲצָם יִקְרַת
תְּפַאֲרַת קִדְשֵׁךָ הַנִּפְשׁוֹת הַיְקָרִים הָאֵלֶּה,
הָאֲבֵנֵי קֹדֶשׁ הָאֵלֶּה, הַנִּשְׁפָּכִים עִתָּה
בְּרֹאשׁ כָּל חֲצוֹת, "וְאִין אִישׁ מְאַסֵּף
אוֹתָם הַבֵּיתָה".

כִּי נִסְתַּלְקוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ, הַצַּדִּיקִים
הָאֲמִתִּיִּים הַנִּקְרָאִים 'רֹאשׁ-בֵּית',
שֶׁהֵם הַבְּעִלֵי-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם.

אֲשֶׁר אַז בְּהִיוֹתָם בְּעוֹלָם, וּשְׁמָם נִתְגַּדֵּל
בְּעוֹלָם - אַז הָיָה לְהָעוֹלָם 'בְּעַל-
הַבֵּית', וְאִז הָיָנוּ אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ נִקְרָאִים
'בְּנֵי-בֵּית'.

וּמִיּוֹם שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בַּחֲטָאֵינוּ, וְנִתְעַלַּם
פְּאָרָם וְהִדְרָם וְחָנָם הַקְּדוֹשׁ
וְהַנּוֹרָא - אֲנַחְנוּ נְעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים,
וְנַפְשׁוֹת יְקָרוֹת מֵעַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל
מִתְגַּלְּלִים בְּרֹאשׁ כָּל חֲצוֹת - כִּי נִסְתַּלְקוּ
מִן הָעוֹלָם הַבְּעִלֵי-בֵּית שֶׁל הָעוֹלָם,
שֶׁהֵם הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּקְרָאִים 'רֹאשׁ-
בֵּית'.

וְאַפְּלוּ מֵעַט הִרְשִׁימוּ שֶׁנִּשְׁאַר מִשְׁמָם
עַל-יְדֵי סִפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים
וְתַלְמִידֵיהֶם הַיְקָרִים, מְעַלְיָמִים גַּם-כֵּן
מְאֹד מְאֹד בְּכַמָּה מִיְנֵי הָעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת
בְּלֵי שְׁעוֹר.

כִּי בְּכָל-פַּעַם נִתְגַּדְּלִים בְּעוֹלָם, בְּעִלֵי
שֵׁם וּפְרָסוֹם, שְׂאִין שְׁמָם נִמְשָׁךְ כָּלֵל
מִשֵּׁם-יְהוָה, אֲדַרְבָּא עַל-יָדָם נִתְעַלַּם שֵׁם-
יְהוָה, וּמִתְגַּבְּרִים שְׁמוֹת הַחֲצוֹנִים חֶסֶד
וְשָׁלוֹם.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים נִתְעַרְבַּב הָעוֹלָם
מָאֵד, עַד אֲשֶׁר
אֵין אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה, מִי וּמִי הַהוֹלְכִים
בְּתוֹרַת יְהוָה בְּאֵמֶת, אֲשֶׁר שָׁמַם נִמְשָׁךְ
מִשֵּׁם-יְהוָה. וּמִי לְהַפִּיךְ. וּמִי מֵעָרַב
מִשְׁנֵיהֶם, מִטוֹב וְרַע, מ'מְאֹרֵי-אֹר'
וּמְאֹרֵי-אֵשׁ. "וְאִנְחָנוּ לֹא גִדַע מָה
נַעֲשֶׂה, כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ".

זַכָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת
מִמֶּשׁ, וּלְהִתְאַבֵּל עַל חֶרְפֵּן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ שֶׁנִּחְרַב בְּעוֹנוֹתֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נִזְכָּה לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ, שְׁתַּנְּחֵם וּתְשַׁמַּח
אוֹתָנוּ מִהֲרָה, וְתִשֵּׂם לְאַבְלֵי צִיּוֹן 'פָּאֵר'
תַּחַת 'אֶפֶר'.

וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ ה'מְאֹרֵי-אֵשׁ, כְּנֶגֶד
ה'מְאֹרֵי-אֹר'. וְיִתְגַּבֵּר שֵׁם
הַקְּדוֹשׁ, שֵׁם-יְהוָה, שֵׁם הַצְּדִיקִים
הָאֱמֵתִיִּים, עַל שֵׁם הַטְּמָאָה, שְׁמוֹת
הַחֵיצוֹנִים, וְיִתְבַטַּל הַשֶּׁקֶר לְגַבֵּי הָאֵמֶת.

וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְפָּרַס בְּכָל הָעוֹלָם,
שֵׁם הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים
וּפָאֵרם וְהַדְרִים וְחַנֵּם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא.
וְנִזְכָּה לְהַכְלִיל בְּשֵׁמֶם, וּבְפָאֵר הַדְרַת
קְדוּשָׁתָם.

עַד אֲשֶׁר יִפְתָּחוּ עֵינֵינוּ בְּאֵמֶת, וְנִסְתַּכַּל
עַל עֲצָמָנוּ הַיָּטֵב בְּאֵמֶת, בְּכָל
הָאַרְבַּע יְסוּדוֹת, לְזַכְּכֶם וּלְטַהֵרם
וּלְקַדְּשֶׁם, מִכָּל הַתְּאוֹת-רָעוֹת וּמִדּוֹת-רָעוֹת
הַנִּמְשָׁכִים מֵהֶם, וּלְבַרְרֵם מֵרַע לְטוֹב,
וּלְזָכוֹת לְכָל הַמִּדּוֹת-טוֹבוֹת וּמַעֲשֵׂים-
טוֹבִים.

וּתְמַהֵר וּתְחַיֵּשׁ לְגַאֲלָנוּ, וּתְכַנֶּה בֵּית
קְדוֹשָׁנוּ וּתְפָאֵרְתָנוּ. וְיִתְגַּדֵּל,
וְיִתְקַדֵּשׁ, וְיִתְבָּרַךְ, וְיִשְׁתַּבַּח, וְיִתְפָּאֵר,
וְיִתְרוֹמַם, וְיִתְנַשֵּׂא, שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ, בְּפִי כָּל
חַי, תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה
לְה'מְאֹרֵי-אֵשׁ, שׁוֹם אֲחִיזָה
וּשְׁלִיטָה בְּנוֹ חַסְדֵי-שְׁלוֹם, לֹא בְּגוֹפָנוּ, וְלֹא
בְּנַפְשָׁנוּ, וְלֹא בְּמַאֲדָנוּ.

רַק נִזְכָּה לְכָלֵל תָּמִיד, ב'מְאֹרֵי-אֹר',
הַנִּכְלָלִים בְּשֵׁמֶךָ הַקְּדוֹשׁ.

"עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעָנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד
שְׁמֶךָ, וְהַצִּילָנוּ וְכַפֵּר עַל
חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיְמַלֵּא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל
הָאָרֶץ אָמֵן וָאָמֵן.

⊗ [ד] לְקוֹטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה' ⊗

(על-פי לקוטי-מוז"ר"ן ח"ב ה', 'תקעו אמונה')

"הָאֶסְפוּ וְאִגִּידָה לְכֶם וְגו'. הַקְּבִצוּ וּשְׁמַעוּ בְּנֵי
יַעֲקֹב, וּשְׁמַעוּ אֶל יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם" (בְּרַאשִׁית מֵט, א"ב)
- עֲנִין ה'קְבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַצְּדִיק-הָאֵמֶת -

שֶׁנִּזְכָּה לְהַכְלִיל בְּהִיטִיבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים; וְשֶׁנִּזְכָּה עַל-יְדֵי קְבוּץ
הִיטִיבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֱמֵתִיִּים,
לְחַבֵּץ וּלְתַסֵּן כָּל חֻלְקֵי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה

וּבְכֵן תִּזְכָּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתִתֵּן לָנוּ
רַבִּי וּמְנַהִיג אֱמֵתִי, וְתַעֲזָרְנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁאִזְכָּה לְהִתְקַרֵּב
לְצְדִיקִים אֱמֵתִיִּים, שְׂיֵשׁ לָהֶם יְשִׁיבָה

הגונה של תלמידים פשרים והגונים
כרצונה הטוב.

ואזכה גם אנכי, להפיל בהשיבות
הקדושות של הצדיקים
האמתיים, בין התלמידים ההגונים
שלהם.

ותזכנו על-ידי קבוץ הישיבות
הקדושות של הצדיקים
האמתיים, לקבץ ולתקן כל חלקי
האמונה הקדושה, ונזכה לאמונה שלמה
באמת.

ויקיים בנו מקרא שכתוב: "כה אמר
יהוה, זכרתי לך חסד נעורייך,
אהבת כלולותיך, לכתך אחרי במדבר,
בארץ לא זרועה".

ותזכנו, שיתקן מחנו ושכלנו על-ידי
הצדיקים האמתיים, שיאירו
בנו קדשת מחם הקדוש, וילמדו אותנו
דעת ותבונה, וילמדנו באורח משפט,
וארחות חסדיך יגלו לנו.

ויחזקנו בעבודתך, ויאמזנו ויטהרו
לבבנו לעבדך באמת,
וישמחו נפשותינו האמללות מאד, כי אין
לנו על מי לסמוך, כי אם על הצדיקים
האמתיים, ואליהם אנו מקשרים את כל
תפלותנו ועבודתנו.

☉ [ה] לקוטי-תפלות ח"ב ח ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקענו תזכרה')

"האספו ואגידה לכם וגו'. הקבצו ושמעו בני
יעקב, ושמעו אל ישראל אניכם" (בראשית מט, א-ב)
- ענין ה'קבוץ הקדוש' של הצדיק-האמת -
שנזכה שיתרבה ויתוסף קבוץ עמך ישראל,
בתוספות מרבה בכל עת; ונזכה תמיד להתפלל
בקבוץ גדול ורב; ויתרבה ויתגדל בית התפלה,
ברבוי גדול ועצום ורב

ורחם עלינו ברחמיך הרבים, וקרב
פזורינו מבין הגוים, ונפוצותינו
פנס מירפתי ארץ, וקבצנו יחד מארבע
כנפות הארץ.

ויתגדל ויתרבה ויתוסף, קבוץ עמך
ישראל, בתוספות מרבה, בכל
עת ועת. ויתוספו שכנים רבים, על קבוץ
הקדוש של עמך ישראל, בכל-עת.

ונזכה תמיד, להתפלל תפלותינו לפניך
בכונה גדולה, בקבוץ גדול ורב,
כמו שכתוב: "ברב עם הדרת מלך".

ויתרבה ויתגדל בית התפלה, ברבוי
גדול ועצום ורב.

והצדיקים האמתיים, יבנו בתים רבים
ועצומים, בלי שעור וערך
ומספר, עד אין קץ ותכלית, מצרופי
תפלות עמך בית ישראל, אשר יתרבו
ויתגדלו בקבוץ גדול מאד.

ותקבץ כל האבנים והנפשות יחד,
ותצטרף מהם צרופים קדושים
לאין קץ, מה שאין הפה יכול לדבר והלב

לחשב, ויהיו נבנים מהם בנינים נאים גדולים ורבים עד אין קץ.

ותתפאר ותשתעשע בהם בשעשועים גדולים חדשים, אשר לא עלו לפניך מימות עולם.

עד אשר מרבוי הבתים והבנינים דקדשה שיתרבו לאין קץ, תכניס ותקבץ ותאסוף לתוך הבתים דקדשה, את כל הנפשות העשוקות והנשמות דאזלין ערטלאין המפזרים בין הגוים, את כל האבנים הקדושות הנשפכים בראש כל חוצות, כמו שכתוב: "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות".

ומעתה תרחם עליהם, על כל הנפשות האלה העשוקים בעונותיהם, ובעונות אבותיהם אתם, ותמלא רחמים עליהם, כי אתה לבד יודע עצם הרחמנות שעליהם עד אין שעור וערך.

רחם עליהם ועלינו למענה, ותחזר ותקבצם בקדשה שנית, ותכניסם ותאספם אתך הביתה, ותאספם מחוץ לפנים, לתוך בתי הקדשה והתפלה שיתרבו ויתגדלו ויתוספו עד אין קץ ותכלית, על ידי קבוץ עמך ישראל יחד, בתוספות שכנים הרבה בכל-עת.

ועל-ידי-זה תמלא רחמים עלינו, ותמחל ותסלח ותכפר לכל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מנעורנו עד היום הזה.

ויעלו ויראו וירצו לפניך תפלותינו ותחנותינו, פעולות וכזבחים, לכפר על כל עונותינו. ותהפך כל עונותינו לזכיות.

ויקיים מקרא שכתוב: "והביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית תפלתי, עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי, כי ביתי בית-תפלה יקרא לכל העמים".

ויקיים מהרה מקרא שכתוב: "ובל-יאמר שכן חליתי, העם היושב בה נשא עון".

לקוטי-תפלות על הקבוץ הקדוש של ראש-השנה, שאז הוא עקר זמן הקבוץ הקדוש - נמצאים במערכת "ראש השנה"

🌀 [ו] לקוטי-תפלות ח"א צג 🌀

(על-פי לקוטי-מזרח"ן ח"א עד, רומה על השמים)

"ואתם חשבתם עלי רעה, אלהים חשבה לטבה" (פראשית נ, כ)

שנזכה להאמין: שכל היסורים הם לטובתנו, ו"אלקים חשבה לטבה", אפלו בשאנחנו חושבים, שהם לרעות" חסו-שלום

רבנו של עולם, ידעתי ואני מאמין: שכל הדינים והיסורים העוברים עלינו בכלליות ישראל, ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בכל-עת ובכל זמן, וכל המניעות והבלבולים המונעים

וּמִבְּלָבָלִים אוֹתָנוּ מֵעֲבוֹדָתְךָ, כָּלֵם
נְשַׁלְחִים מֵאִתְּךָ לְטוֹבָתָנוּ.

וְאַתָּה מוֹכִיחַ וּמְיַסֵּר וּמְנַסֶּה וּמְצַרֵּף
אוֹתָנוּ לְטוֹבָתָנוּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב:
"כִּי כַּאֲשֶׁר יֵיסַר אִישׁ אֶת בְּנוֹ, יִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ מְיֻסָּרֶךָ".

וְאִם אֲנַחְנוּ חוֹשְׁבִים אוֹתָם לְרַעוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, "אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטוֹבָה",
כִּי כוֹנֵנְךָ תְּמִיד לְטוֹבָה, כִּי "הִתְרַחַקוֹת,
הוּא עָקֵר הִתְקַרְבוֹת".

